

FAŞİST SALDIRILARIN VE ANTİ-DEMOKRATİK BASKILARIN DÖKÜMÜ

Ocak-1979

Sıkıyönetim içinde geçen Şubat ayı içinde meydana gelen 225 saldırı olayında 61 kişi öldü. Ölenlerin 3'ü kadın, 10'u işçi, 2'si polis, 8'i öğrenci, biri de çocuktur. Saldırılarda ayrıca 33'ü ağır olmak üzere 132 kişi yaralandı.

Şu bat ayı içinde Ocak ayına göre saldırılar yoğunlaşmış, ölüm sayısı artmıştır.

Saldırıların en yoğun olduğu kentler, yine İstanbul başta olmak üzere, Ankara, Adana, Gaziantep ve İzmir-Manisa ve ilçeleridir. Bu illerden ilk dördü sıkıyönetim bölgesi içindedir.

Şubat ayı içinde, emperyalist ve işbirlikçi çevrelerin faşist provokasyonları arttırdığını görüyoruz. Örneğin Abdi İpekçi'nin öldürülmesi, çok geniş çevrelerde şaşkınlık ve yıldırganlık yaratmaya yöneliktir. Abdi İpekçi, tanınmış, liberal, burjuva ve eğilimli bir gazeteci ve yüksek tirajlı Milliyet gazetesi-nin yazı işleri müdürü idi.

Bu provokasyonlar, 12 Mart döneminde işkenceci olarak ün kazanmış İstanbul Emniyet Müdürlüğü, Siyasi Şube Şefi Ilgız Aykutlu'nun öldürülmesiyle devam etmiştir.

Şubat ayı içinde İGD'ye saldırılar da yoğunlaşmıştır. İGD'nin iki aktif üyesinden birini faşistler, birini de Maoocu terörist bir grup öldürmüştür. Aynı zamanda KÖGEF üyesi Sadık Cemil'in faşistlerce öldürülmesi Türkiye'de olduğu gibi vatana Kıbrısta da geniş çevrelerin tepkilerine yol açmıştır. Diğer İGD üyesi Serdar Özgerç'in Maoocu faşistlerce katledilmesinden sonra Ankara Orta Doğu Teknik Üniversitesi Rektörlüğü, gazetelere ilan vermiş, arkadaşlarına ve ailesine başsağlığı dilemiştir.

CHP eski genel sekreterlerinden Şeref Bakşık'ın oğlu 3. kez saldırıya uğradı. Ye vücudu jiletlerle doğrandı. Yine CHP Erzincan sayıtlarından Nurettin Karsu'nun çocukları da saldırıya uğradı. Karsu bir basın toplantısı yaparak "Çocuklarımın emniyeti konusunda endişe duymaktayım. MİT tarafından tehdit ediliyorum. Öldürülürsem basını vekil tayin ediyorum" dedi. Ve ardından adlarını saptadığı 9 MİT mensubunun yargılan-

ması için Danıştay'a başvurdu.

Gerici güçler, kendi içlerinde de çatışmaya başladı, ülkücülerle Akıncıların çatışmasından sonra Akıncıların eski genel başkanını ülkücüler öldürdü. Ayrıca AP gençlik kolları başkan yardımcısı, AP içindeki MHP yanlısı teröristler tarafından öldürüldü.

Goşist terörist guruplardan Devrimci Yol, Ulaş Bakdakçı'nın ölüm yıldönümü nedeniyle çok yere bombalı pankartlar astı. Birçok yere de patlayıcı madde attı. Bu olaylar sırasında çoğu kendi üyelerinden olmak üzere çok kişi yaralandı. Örneğin bir bombanın elinde patlaması üzerine, bir üyelerinin iki eli birden koptu. Kendileriyle eylem birliği yapmayanlara ise çeşitli yerlerde saldırılar düzenlediler. Salihli'de ilerici bir öğretmeni ve iki İGD üyesini silahla yaraladılar.

İlerici ve demokratik güçlere yapılan saldırı ve baskılar :

İlerici gençlik hareketine yönelik saldırı ve baskılar:

Salihli'de kendileriyle eylem birliği yapılmaması üzerine, goşist Dev-Yol'cu teröristler Rafet Erdoğan ve Lütfü Yavuz isimli İGD üyelerini silahla yaraladılar.

Ankara'da "Partizan" adlı Maoçu-terörist gurup açtıkları ateşle ODTÜ öğrencilerinden İGD üyesi Serdar Özgerç'in ölümüne, yine İGD üyesi İrfan Tuğlu'nun ise ağır yaralanmasına neden oldular.

Laleli'de İGD ve KÜGEF üyesi üç öğrenciye ateş açan faşistler Sadık Cemil'i öldürdüler.

İzmir'de Maoçularla işbirliği yapan goşist Dev-Yol'cular, İn-ciraltı yurdunda 3 İGD üyesini yaraladılar.

Halkın Kurtuluşu adlı Maoçu bir terörist gurup ise Adana'da İGD üyesi Bülent Argu n'u yaraladı.

Öğretmenlere yönelik saldırı ve baskılar :

Töb-Der genel merkezi arandı, genel başkan ve genel sekreteri Of'da bir Töb-Der'li gözaltına alındı.

Öğretmene saldıran faşistler, öğrenci kardeşini öldürdüler.

İzmir'de Töb-Der'li bir lise müdürü öldürüldü.

Kırıkkalede Töb-Der lokaline patlayıcı madde atıldı.

Salihli'de Töb-Der üyesi bir öğretmen goşist Dev-Yol'cular tarafından yaralandı.

Diğer ilerici örgütlere yapılan saldırı ve baskılar :

- Çanakkale'de TSİP il başkanı yaralandı.

İzmir TSİP il merkezine, partiden ayrılan bir grup tarafından ateş açıldı.

İzmir TSİP yönetim kurulu üyesi silahlı saldırı sonucunda yaralandı.

Mersin'de DİSK üyesi bir işçi öldürüldü.

Tekstil Genel Başkan yardımcısına saldırıldı. Bir kadın Tekstil üyesinin Tekirdağ'da evine patlayıcı madde atıldı. Bir diğeri tehdit edildi.

Giresun-Tirebolu Dev-Genç başkanı öldürüldü.

İlerici sanatçı Müjdat Gezen sıkıyönetimce gözaltına alındı.

Ankara Orta Doğu Anne İdaresi Enstitüsünde arama yapıldı, birçok asistan ve doktor polisçe gözaltına alındı.

CHP'lilere yönelik saldırı ve baskılar :

Ankara'da CHP genel merkezinin bahçesine patlayıcı madde atıldı.

İstanbul'da CHP'nin bir ilçe lokaline saldırı oldu.

İzmir'de CHP'li bir genç duvara yazı yazarken vuruldu.

İstanbul CHP'li ilçe belediye başkanlarından birinin otasına ateş açıldı.

Mersin CHP il binasına patlayıcı madde atıldı.

CHP eski genel sekreterlerinden Şeref Bakgık'ın oğlu 3. kez saldırıya uğradı.

CHP sayıtlarından Nurettin Karsu'nun oğulları saldırıya uğradı ve kendisi MİT tarafından tehdit edildi.

Manisa'da komandolar CHP il binasına saldırdı.

Afyon'da komandolar CHP ilçe binasına saldırdılar. Çatışma çıktı ve bir kişi ağır yaralandı. Olaydan sonra 6 ülkücü tutuklandı.

İzmir CHP'li belediye meclis üyelerinden birinin evi kurşunlandı.

İlerici basın-yayın üstündeki baskılar :

İlerici Gençler Derneği yayın organı İlerici Yurtsever Gençlik ve İlerici Liseliler Derneği yayın organı Liseli Gençlik adlı dergiler sıkıyönetim tarafından yasaklandı.

Ürün yayınevi sokumlusu Ahmet Taştan hakkında bu kez 141. maddeden İstanbul 6. Ağır Ceza'da yeni dava açıldı. Duruşması 27 Nisan'da. Gerekçesi, 142. maddeden açılan dava gerekçesine benziyor.

İşçi ve sendika hareketi üstüne baskılar :

Sıkıyönetim komutanlıkları yayınladıkları bildirilerde toplu iş sözleşmesi yenileme döneminde yasa dışı grev-lokavt, iş yavaşlatma ve işgal eylemlerine geçilmemesini istemişlerdir. Gölcük askeri tersanelerinde örgütlenme çalışmaları yapan DİSK üyesi Aster-İş sendikası, ve üyeleri, sarı sendika, işveren ve polisin ağır baskısı altındadır. Aster-İş üyeleri pekçok defalar u ydurma gerekçeleriyle gözaltına alınmış, Aster-İş'ten ayrılmaları için baskı yapılmış, tehdit edilmiş, gittikleri lokaller, dernekler basılmış, üyeler karakollara götürülerek dövülmüşlerdir. Örneğin bir keresinde, bir vapur dolusu işçi, sırf baskı için karakola götürülmüştür.

Hükümet ilgililerinin açıklamaları :

Kahramanmaraş Valisi, kanlı kırım olaylarından sonra zararın 120 milyon olduğunu açıkladı.

Kahramanmaraş kırımıyla ilgili 581 kişi tutuklandı.

İçişleri Bakanı: Bundan sonra piyonlarla oynayanlar yakalanacak.

Ecevit: Olağanüstü durumlar için yasal düzenlemenin zamanı geldi.

Ecevit: Devleti silahlı cânilere teslim etmek istemiyorsak, davranışlarda birleşmeliyiz.

Adalet Bakanı Can: Hazirandan beri 25 bin anarşist cezaevine girdi.

Sıkıyönetim 13 ilde 2 ay daha uzatıldı. AP sıkıyönetimin genişletilmesi ve sertleştirilmesinden yana olduğu için hükümeti protesto için red oyu kullandı.

Genel Kurmay Başkanı Evren: Sıkıyönetimin yumuşak olduğunu öne sürerlerin amacı komutanları gayri kanuni yollara sürmekse aldanıyorlar.

demokratik
FAŞİST SALDIRILARIN VE ANTI-FAŞİST BASKILARIN DÖKÜMÜ

Mart-1979

Sıkıyönetim içinde geçen Mart ayı içinde, 281 saldırı olayında 62 kişi ölmüş, 26'sı ağır olmak üzere 158 kişi yaralanmıştır. Ölenlerin 6'sı işçi, 25'i öğrenci, biri de avukattır.

Geçen 1978 yılının Mart ayında 233 saldırı olayında 32 kişinin öldürülmüş olduğu hatırlanırsa, sıkıyönetim altında saldırı olayları eksilmemiş, tersine iki kat artmıştır.

Saldırıların en yoğun olduğu kentler; İstanbul, Ankara, Konya, Adana ve Gaziantep'tir.

İlerici ve demokratik güçlere yapılan saldırı ve baskılar :

İlerici gençlik hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

Bursa'da İGD üyesi Demir Yaraşık öldürüldü.

Denizlide faşistler ilerici gençlere saldırı, 10 ilerici genç hapse atıldı.

Denizlide Viyetnamla dayanışma için gösteri yapan 2 İGD üyesi gözaltına alındı.

İGD Denizli şubesi kapatıldı. (daha önce de üç kez kapatılmıştı)
İGD Burdur şubesi kapatıldı.

Nazillide 1 İGD üyesi ağır yaralandı.

ilerici

Ispartada polisler 120/Eğitim Enstitüsü öğrencisini spor salonunda bir gün boyu kapalı tutarak sorguya çektiler.

Karabükte İGD binası faşistlerin saldırısına uğradı, birçok İGD üyesi yaralandı.

16 Mart öğrenci kırımını protesto etmek için duvarlara protesto pulu yapıştıran 120 İGD üyesi gözaltına alındı.

Öğretmenlere yönelik saldırı ve baskılar :

İstanbul Töb-Der şubesi arandı 35 kişi gözaltına alındı.

~~İzmirde~~ Aydın'da ülkücüler Töb-Der binasını taşladılar.

Antakya'da polis Töb-Der kongresinde seçim sandıklarına el koydu.

Manisa-Demirci de sağcı öğrenciler kentte terör estirdiler Töb-Der binasını tahrip ettiler.

Kayseride Töb-Der'li bir öğretmen saldırıya uğradı ve ağır yaralandı.

Diğer ilerici örgütlere yapılan saldırı ve baskılar :

İstanbul'da Genç Öncü/^{örgütü}arandı, bazı üyeleri gözaltına alındı.

İzmir-Menemen'de ilçe sekreteri ve bir yönetim kurulu üyesi gözaltına alındı.

İstanbul'da Kartal TİP ilçe lokali arandı, ilçe başkanı ve bazı üyeler gözaltına alındı.

İzmet'te Genel-İş sendikasının grev yapan üyelerine grev kırıcıları saldırdı, 1 işçi ağır yaralandı. 63 kişi gözaltına alındı, 7 sendikacı ve işçi tutuklandı.

TSİP genel merkezine saldırıldı ve örgütlenme sekreteri açılan ateşle ağır yaralandı.

CHP'lilere yönelik saldırı ve baskılar :

Manisa-Demirci'de terör yaratmak isteyen komandolar CHP ilçe binasını ve CHP'lilere ait işyerlerini tahrip ettiler.

İstanbul Üsküdar'da CHP delege seçimi için oy kullananların üzerine ateş açıldı bir öğrenci ağır yaralandı.

Zile'de sağcılar 60 CHP' lilere ait 60 işyerini tahrip ettiler.

Hatay Dörtöyl'da MHP'lilerin saldırı üzerine CHP ilçe sekreteri öldü.

Çorum'da ülkücüler CHP'lilere ateş açtı.

Adana'da bir saldırı sonucunda CHP'li belediye başkanının şoförü yaralandı.

İlerici basın-yayın üstündeki baskılar :

İstanbul Sıkıyönetim komutanlığınca yasaklanması üzerine İzmir'de çıkmakta olan Savaş Yolu dergisinin son sayısı hakkında da toplama kararı verildi. (İstanbul'da yasaklanmasından sonra İzmir'de çıkan bütün sayıları için toplama kararı verilmip tirajı karşı) İlerici yayımcılardan Sirri Öztürk'ün aleyhine "Lenin'in bütün dünya kadınlarına vasiyetleri-Klara Zetkin" kitabından ötürü 142. maddeden dava açıldı.

İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinde dava ^{izlemek} takip etmek için giden Cumhuriyet muhabiri içeri alınmadı.

Ankara'da resmi bir işyerinde Cumhuriyet okuyan bir memur, sağcı memurlar tarafından dövüldü.

Hükümet ilgililerinin açıklamaları :

İstanbul Sıkıyönetim komutanlığı : Gazetecilere kelepçe vurulmayacak.

2 Yurt çapında gezici görev yapan anti-terör timleri faaliyete geçti.

4 Sıkıyönetim eşgüdüm toplantısından/sonra yapılan bir açıklamada (Mart'ın başlarında) son 10 günde olayların % 35, ölümlerinde %60 oranında azaldığı iddia edildi.

Korutürk: Ordu politika dışında tutulmalı.

1 İçişleri Bakanı: Polis toplumsal olaylara yabancı, dedi.

Kahraman/Maraş Valisi : Kahramanmaraş katliamında 243 mesken, 430 işyeri ve 38 aracın tahrip edildiğini, zararın 155 milyon 705 bin lira olduğunu söyledi.

3 Özel güvenlik örgütü kuruluyor.

5 Ecevit: Ölümle sonuçlanan olaylarda yüzde 23 azalma var, dedi.

Sıkıyönetim komutanlığı: Sıkıyönetim önlemler bakımından zayıf, dedi. MIT'in yeterince bilgi vermediğini ileri sürdü.

FAŞİST SALDIRILARIN VE ANTI-DEMOKRATİK BASKILARIN DÖKÜMÜ

Nisan-1979

Nisan ayı içinde, meydana gelen 237 saldırı olayında 89 kişi ölmüş, 40'sı ağır olmak üzere 148 kişi yaralanmıştır. Ölenlerin 6'sı polis, 3'ü bekçi, biri de jandarma eridir. Ayrıca 16 polis ve 5 bekçi bu saldırılarda yaralanmıştır. Ölenlerin 8'i öğretmen 13 tanesi de öğrencidir.

Ölüm olayları Nisan ayı içinde birbirine artmış gösteriler ve Kahramanmaraş kırmızının yapıldığı Aralık ayı sayılmazsa, sıkıyönetim Üçüncü aylardan çok daha yüksek bir düzeye varmıştır.

Saldırıların en yoğun olduğu kentler; İstanbul, Ankara, Adana, Tunceli, Bursa, Manisa-Turgutlu ve Doğu Karadeniz illeridir.

Nisan ayı içinde sıkıyönetim 2 ay daha uzatıldı ve kapsamı genişletildi. "Ortadoğudaki son gelişmelerin de etkisi ile Ulkesevîye yânelik tertip ve baskılar arttığından, bülhelli akımlara karşı ve özellikle bazı sınır bölgelerinde yeni baskılar alınması" ... gerekçesine uygun olarak Kırtlerin yoğun olduğu Adıyaman, Diyarbakır, Şirdin, Siirt, Tunceli ve Hakkâri illeri sıkıyönetim kapsamına alındı. Oylamada sağı AP ve dinci MSP olumsuz, CHP ve faşist parti MSP ise olumlu oy kullandılar.

1 Mayıs Üçüncü saldırı ve provokasyonlar artmıştır. Çeşitli sendika ve dernekler basılmış, ilericiler gösaltiesine alınmıştır. Ayrıca egemen çevreler, 1 Mayıs'ta TKP'nin 1 Mayıs Taksim alanında olay çıkartacağı inajını uyandırmak için TKP'li militanların 1 Mayıs için İstanbul'a silah sokarken yakalandığı haberini gerici ve sağı gazeteler yoluyla yaymışlardır. Genellikle anti-TKP kampanya 1 Mayıs Üçüncü yoğunlaştı. Başta sağı Aydınlar 'bombalar patlayacak' gibi haberlerle panik yaratmaya çalıştı. İstanbul sıkıyönetim komutanlığı 1 Mayıs'ın İstanbul'da kutlanmasını yasakladı. Ayrıca Doğu'da ve Güney'de Adana, Kahramanmaraş, Gaziantep ve Adıyaman ve Diyarbakır'da, 1 Mayıs gösteri ve mitingleri yasaklandı. İstanbul Sıkıyönetim komutanlığı 1 Mayıs'ta sokaklara çıkma yasağı da koydu ve askerlere yaklaşanlara ateş emri emri verildi. 1 Mayıs için 66. tümen İstanbul'a getirildi. Dolmabahçe sarayında "Toplama kampı komutanlığı" kuruldu ve İnönü stadyumu gösaltiesine alanlar için ayrıldı. Sıkıyönetim

komutanlığı yaptığı açıklanmada "100 bin kişilik bir gösteri için" bile Salonlarının alınmış olduğunu söyledi.

CHP genel başkanı Faik Türker'in gezilerinden sonra onun gittiği yerlerde özellikle saldırı olayları artmıştır. (Rize, Yozgat, Kala gibi) Ayrıca CHP'den üç sayılayan işçi eteasıyla birlikte faşist komandolar geçitli yerlerde olay çıkarmışlar, CHP lokallerine, demokratik derneklere saldırmışlardır.

Faşistler Hisan ayı içinde pekçok yarıda terör estirmişlerdir. Bunların arasında yukarıda sayılanların dışında Çemişkezek'te de faşist teröristler çok sayıda işçi tahrip etmişlerdir. Tunceli'de olaylar 2 hafta sürmüştür.

İlerici ve demokratik güçlere yapılan saldırı ve baskılar :

Sendikalara karşı yönelik saldırı ve baskılar :

İstanbul'da Bank-Sen 1. buluşma toplantılığı aramış, 25 kişi gözaltına alındı.

1 Mayıs Unvanı İstanbul'da DİSK Genel Merkezine baskın yapan polis, DİSK yürütme kurulu üyelerini ve birlikte 100 kişiyi gözaltına aldılar. Bir gün önce de polis DİSK'in 1 Mayıs afişlerine el koyuydu. Ayrıca 2 aykırı da gözaltına alındı.

Yine 1 Mayıs Unvanı başta Maden-İş olmak üzere diğer DİSK üyesi sendikalardan Aster-İş, Basın-İş, Bank-Sen, Devrimci Sağlık-İş, Devrimci Yaptı-İş, Devrimci Gıda-İş, Hürriyet-İş, İlerici Deri-İş, Karanlık-İş, Lastik-İş, Kışın-İş, Makliyat-İş, Sine-Sen, Tekstil İşçileri Sendikası ve Flama-İş sendikalarında aramalar yapılmıştır.

Makliyat-İş Sendikasında aramalar sırasında sendika başkanının yanısıra 22 kişi, Basın-İş sendikasında ise Basın-İş genel başkanı gözaltına alınmışlardır.

lar sürüyor.

Aster-İş'in güçlenmesine paralel olarak özellikle Çilekte saldırı, ilerici demokratik hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

İstanbul Kartal'da geyikler, İDD üyelerine saldırı. 1 Şişirici yaralandı, polis 25 Şişiriciyi gözaltına aldı.

Kahramanmaraş'ta afiş yapan İDD'li Şişiricileri polis gözaltına aldı.

İstanbul'da İDD üyesi, aynı zamanda DİSK'e bağlı Aster-İş sendikası üyesi olan Atilla Can isimindeki işçi faşistlerce öldürüldü. Çilekte ilerici dernek ve sendikalara saldırı. Uluköy'de İDD'ye de saldırılar.

İzmir'de 1 Mayıs afişi anan İGD üyelerine atış yapıldı. 3 İGD üyesi yaralandı. Bunlardan Bulent Bayraktar'ın durumu ağırdır. Turgu tın'da Ulkuchiler komünistlere silah diye İGD üyelerine atış yaptılar. Saldırıda İGD Turgutlu şube sekreteri ve bir üye yaralandı. Dernek saymanı Hüseyin Uyaroğulları ise ağır yaralandı. İGD üzerine 1 Mayıs Unceesi provokasyon yapmak istendi. Silahlarla yakalanan iki genç İGD'li ve TKP'li olduklarını söyleyerek, 1 Mayıs için Takaim'e silah taşıyorduk şeklinde ifade verdirilmiştir.

İlirici kadın hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

1 Mayıs Unceesi İKD Genel Merkezine de baskın yapıldı ve dernek merkezi kapatıldı.

Üçrotacılara yönelik saldırı ve baskılar :

Ezla'da Türkiye'nin mitinginden sonra olaylar çıktı. Sağanlar, birçok ilirici yer gibi TUB-Der'e de saldırdılar.

Halka'da Türkiye'nin komünizmi yine diğer ilirici yerlere olduğu gibi TUB-Der'e ve ilirici Üçrotacıların evlerine saldırılar oldu. Ankara'da bir ağırlık yapan TUB-Der genel merkezi 1 yılda 42 üyesinin öldürüldüğü söylenildi.

TUB-Der İstanbul şubesi eski başkanı faşistlerce öldürüldü.

İstanbul-Şekirdar TUB-Der şubesi arandı. Şube başkanı ve 3 yönetim kurulu üyesi gözaltına alındı.

Manisa'da TUB-Der üyesi bir Üçrotacı bıçaklanarak ağır yaralandı. Kocaeli TUB-Der valilikçe kapatıldı.

Sosyalist partilere yönelik saldırı ve baskılar :

TİP genel başkanı tehdit edildi.

Erzurum'da bir TİP üyesi öldürüldü.

1 Mayıs Unceesinde TİP Fatih ilçesi arandı ve 6 parti üyesi gözaltına alındı.

TSİP Ankara Merkez ilçesi arandı, 40 kişi gözaltına alındı.

DİĞER İLERİCİ HAREKİTLERE YAPILAN SALDIRI VE BASKILAR :

İzmir'de bir Pol-Der üyesi polis komandolarca dövüldü. Yozgat'ta Türkes'in komutanından sonra olay çıkaran şahıslar başka ilericilerle yerleri olduğu gibi Kily-Keop'u da tahrip ettiler. Sakarya Pm-Der kapatıldı, yöneticileri hakkında soruşturma açıldı.

Gölcük'te Halkçılar Halk eğitim derneğine de saldırdılar. Ankara'da Pm-Der genel merkezi arandı ve 6 kişi gözaltına alındı. İstanbul'da bir hafif silah sanatçısı "son komünist" denilerek faşistlerce otobüste dövüldü, sanatçısı halk kurtardı.

CHP'lilere yönelik saldırı ve baskılar :

İstanbul'da CHP Fatih ilçesi kurulanı. Kula'da ilericilere saldıran faşistler CHP ilçe merkezini de tahrip ettiler. Yozgat'ta olay çıkaran faşistler CHP il başkanının ve diğer CHP'lilere ait 30 işyerini tahrip ettiler. Adana'da Belediye Meclisi üyesi bir CHP'liyle, bir başka CHP üyesi öldürüldü. Adana'da CHP ilçe başkanına kardeşi öldürüldü.

İlerici yayınlara yapılan saldırı ve baskılar :

TKP Programını yayınlamaktan 142. maddeden yargılanmakta olan Ürün yayınevi sorumlusu Ahmet Taştan, 27 Nisan günü bu dava gizli 141. maddeden yargılandı. Avukatlar, aynı günün iki davada yargılanacağını ileri sürdüler. Duruşma 18 Mayıs'a ertelendi. İzmir savcılığı 3 milyon dergi için toplama kararı verdi. Manisa'da Cumhuriyet gazetesi okuyan cezaevi müdürü sokakta dövüldü.

Kürt demokratlarına karşı saldırı ve baskılar :

Bölge akımlara karşı önlem alınması gibi bir gerekçeyle, sıkıyönetim Kürtlerin yaşadığı 5 ile daha yayıldı. Ecevit: Bölge akımlar üzerinde durulması gereken boyutlara ulaştı. Ecevit: Bölge akımların görevliler için alınacak. İçişleri bakanı Güneş: Bölge akımlara karşı çok yönlü önlemler alınacak. Türkiye, Doğu'daki ayrılıkçıları yöneten gizli servisleri destekliyor, Hakkari, Mardin, Siirt ve Urfa illeri sıkıyönetim

komutanlıkları 2 sayılı bildirimleriyle tüm hareketlerin faaliyetlerini durdurmuştur.

Hükümet ilâhîlilerinin açıklanmaları:

Başvî:(BİSK'in İstanbul'da 1 Mayıs'ın kutlanması için direnişini izlemek için) Sıkıyönetim kararları uygulanır.

Güneş: Terör Örgütleri bazı illerle tarafında destekleniyor. İğisleri bakana Güneş: Örgütleri militanların arındırılması. Ankara sıkıyönetim komutanlığına yasakların yayın basan basınevlerinin faaliyetlerini durdurmak.

6 il daha sıkıyönetim kapsamına alındı ve 2 ay daha uzatıldı. Sıkıyönetim komutanlığı İstanbul'da 1 Mayıs gösterilerini yasakladı.

1 Mayıs gösterileri Diyarbakır, Hakkâri, Mardin, Siirt, Urfa illerinden başka, Adana, Kahramanmaraş, Gaziantep ve Adıyaman'da da sıkıyönetim komutanlıkları tarafından yasaklanmıştır.

1 Mayıs günü İstanbul'da sokak çıkarak sıkıyönetimce yasaklandı. Kahramanmaraş olaylarıyla ilgili 752 kişi tutuklandı.

Bu varlara yazı yazılmalı ve bankart suçunun cezası 6 yıla yükseltildi.

Sıkıyönetim mahkemesi 141. maddesi için görevsizlik kararı aldı. Anayasa Mahkemesi yazık yayın bulundurmama suç olmağına karar verdi.

Ankara sıkıyönetim mahkemesi 142. maddesi için de görevsizlik kararı verdi.

AP'den önce 5 günde bakan, 141-142'nin değiştirilmesine karşı çıkarak hükûmete ultimatum verdi.

Demirel: Bunlar anarşinin feallerini bulamaz. Hükümet anarşinin hâlisidir.

Demirel: Sıkıyönetim hükûmetin eliyle zedeleniyor.

Türk-İş: Anarşi için anayasa değişikliği yapılmalı.

FAŞİST SALDIRILARIN VE ANTI-DEMOKRATİK PASKİLLERİN İZLENİ

Mayıs-1973

Mayıs ayı içinde 300 saldırı olayında 115 kişi öldürülmüş, 60'a aşır olmak üzere 300'den fazla kişi yaralanmıştır. Saldırı olaylarında öldürülenler arasında 1 ağır ceza yargısı, bir Amerikan askeri görevlisi, 2 polis, 14 öğrenci ve çok sayıda işçi bulunmaktadır. Her anasındaki gibi çok sayıda öğrenci de 3 il ve yaralıları arasındadır.

Göçen ay sayısı 89 olan ve Kahramanmaraş kararını dışında en fazla olduğunu söylediğimiz illaile sonuçlanan saldırılar, bu ay birdenbire 115'e sığmamıştır.

Saldırıların en yoğun olduğu kentler: İstanbul, Ankara, Gaziantep, Malatya, Adana, Samsun, Orta ve Seydicişehir'dir.

Sıkıyönetim altında geçen Mayıs ayının en önemli olayları 1 Mayıs günü ve ardındaki günlerde geçmiştir. 1 Mayıs günü sokaklara çıkan yasağı kınayanlar, bu sure karşı gelerek 1 Mayıs'ı kutlamak üzere çeşitli kentlerden sokaklara çıkmak isteyen İstanbul'da toplam 987 kişi, Ankara'da ise 665 kişi gözaltına alınmıştır.

Mayıs ayı içinde pek çok kez kanlı faşist saldırılar düzenlenmiştir. Bu saldırıların başına yansıyan en vahşisi Ankara'da sahibi bir TİP üyesi olan bir kahveyi faşistlerin basması, hedef gücetekninin yere yattıkları insanlara atış otucleri olmuştur. Bu kiminde 7 kişi ölmüş, 2 kişi de ağır yaralanmıştır. Daha sonra faşistler kahvelere baskın ve saldırılarını pek çok yerde tekrarlamışlardır.

İlerici gençlik hareketine ve 193'ye yönelik saldırılar artmıştır. İlerici gençliğin toplu olarak bulunduğu yerlere faşistler atış yaparak pekçok gençin ölümüne ve ağır yaralanmasına neden olmuştur. Bu saldırılar İstanbul Ortaköy'de, İstanbul Küçükçekircek'te öğrencilerin oturdukları kahvelere ve pikniğe gidecek üzere yavaş iskelelerinde toplanan gençlere atış açılması şeklinde olmuştur.

Uzun ve göçer gurupların, kimilerinin ilerici gençliğe saldırıları (özellikle İzmir'de) yoğunlaşmıştır.

Doğan Üz'ün katili olarak yakalanan sanık yaptığı açıklama : "MHP'nin seçilecektir iktidara geleceğini anladım, anladım bir darbe yaparak MHP'yi iktidara getirmekti. O zaman

serbest olacaktık" demıştır.

İlerici ve demokratik güçlere yapılan saldırı ve baskılar :

Maden-İş'e saldırılar yoğunlaşıyor. Seydişehir'de faşist sendika DISK'in aktif militanları, Maden-İş'li işçilere saldırımlardır. (Bilindiği gibi Maden-İş'in Seydişehir Bölge temsilcisi 1 Mayıs'a giderken aşırı derecede polisler tarafından dövülmüş ve uzun süre karakolda tutulmuştu.) Olaylarda 23 kişi yaralanmıştır. Saldırganlar daha sonra kentte terör yaratmışlar, DISK temsilciliğine, Halkevine, TÜB-Der'e, CHP binasına demokratik ilerciler olarak bilinenlerin evlerine ve işyerlerine saldırıya, yakıp, yıkmışlardır. Seydişehir Kaymakamı bunun gericiiliğin bir bakımdan olduğunu ve yolağızı zararın fazla olduğunu söylemiştir.

Maden-İş'e yönelik saldırılar başka kollarından da yürütülmüştür. Makine Kırıya Endüstri Kurumunda yapılacak "irade beyanı"na karşı çıkan Maden-İş'e bağlı işçiler Şişli Hükümet Binası ve müstehaparı ve Bakan tarafından teröristlerdir. Kurumda faşistlerin egemen olduğunu ve bu anti-demokratik koşullardan düşünceler, yapılacak "irade beyanı"nın faşistlerin işine yarayacağını anlatan işçilere, müstehap "Siz Söns İKİ'denlikten vazgeçin diye yanıt vermiştir. Bu olay CHP içinde teşkilere, tartışmalara yol açmıştır. Genel-İş sendikasının basıncı ile kapatılmıştır. İstanbul Tekstil şube başkanı saldırıya uğramıştır.

İlerici sendikalar hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

İstanbul'da 1 Mayıs tatuklularının serbest bırakılması için yürütülen 3 İİD üyesi gözaltına alındı. İstanbul'da piknik yapmak üzere vapur iskelelerinde toplanan öğrencilerin üzerine faşistler ateş açtı. 1'ri ağır olmak üzere 8 öğrenci yaralandı. İstanbul'da ilercilerin gittiği bir kahveye faşistler ateş açtılar. Erhan Demirel adlı bir İİD üyesi öldü, çok sayıda İİD üyesi de yaralandı. İstanbul'da ilerciler öğrencilerin gittiği çaybahçesine patlayıcı maddeler atıldı. 1'ri ağır 5 öğrenci yaralandı. Yaralanan kız öğrencilerden biri gözallı kaybetti. Daha sonra olaya protesto eden öğrencilerden 300 öğrenci gözaltına alındı. İİD saldırısının üyelerine yönelik olduğunu söyleyerek olaya protesto etti. İzmir'de Halkın Kurtuluşu yanlısı Muncular İİD'lilere silahla

saldırıldılar. 1000 Öğrenci katıldı. Olayda 4'ü ağır olmak üzere 11 Öğrenci yaralandı. 418 Öğrenci gözaltına alındı. Polisin Mal-kan Kurtuluşu adlı gurupta yaptığı arama sırasında çok sayıda silahın silahlı olduğu görüldü. Mucuların saldırısına sebep, ilerici gençliğin Ege Üniversitesinde gittikçe artan etkinli-ğini hamedeyişleri olmuştur.

İzmir'de Dev-Genç yanlısı gösteriler, İÖD'lilere saldırdı. 2 İÖD üyesi ağır yaralandı.

İzmir'de Kurtuluş g urubu yanlıları İÖD üyelerine saldırdı. Ara-larında çıkan kavgada 5 kişi yaralandı. ve 47 kişi gözaltına alındı.-İzmir'de İÖD üyesi bir kişi yaralandı.

Van' İÖD gube başkanı, kentte bir patlama olayı bahane edilerek gözaltına alındı. İÖD olayı protesto etti.

Ankara'da 4 İÖD gube yöneticisine birer yıl hapis cezası verildi. Cezaya çarptırılan İÖD yöneticileri, gerici-faşist kararnesi "Milliyetçi Cephe" hükümeti sırasında, hükümeti yoran bir bil-diri yayınlamışlardır.

19 Mayıs'ta bildirilerde 12 İÖD üyesi gözaltına alındı. İÖD Bozüyük gubesi açıldığından bu yana 3. kez kapatıldı.

İlerici kadın hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

İlerici Kadınlar Derneği Genel Merkezinin 1 Mayıs'tan hemen önce faaliyetinin durdurulmasından sonra, dernek şubelerinin de, dernek merkezi kapatılarak gibi faaliyetleri engelleniyor.

Trabzon'da İKD Genel Merkezinin faaliyetinin durdurulmasını protes-to etmek için Bayburt'a telgraf çekmek isteyen çok sayıda kadı-nın telgrafını PTT kabul etmemiştir. Bu açıklama yapan İKD üyeleri bu tutumun haberleşme özgürlüğüne aykırı olduğunu söylediler-dir.

Trabzon'da 10'lu silahlı polisler, öğrencilerinin gazetecisi statük-ta olan kadınlara saldırdı. Dışkılarla 15 kadın Baniyet Mührü-lüğüne gönderildi. Olay kentte tepkilere yol açtı. Baniyet Mührü-lüğüne alınmış kadınlardan 3'ü dilemek zorunda kaldı. Samsun'da kadınların Sesi gazetesi 1 Mayıs özel sayısını satan kadınlara Malkın Kurtuluş'cuları saldırdı.

Öğretmenlere yönelik saldırı ve baskılar :

Elazığ'da bir 2.Der üyesi öldürüldü.

Ankara'da TÖB-Der g enel merkezinde arama yapıldı.

Manisa'da bir TÖB-Der üyesi ağır yaralandı. Öğretmeni yaralayan İÖD üyesi yakalandı.

İstanbul'da TTB-Der üyesi bir lise müdürü öldürüldü. İstanbul'daki lise müdürleri bir açıklama yaparak, Üstem alınmasını istadiler.

İstanbul'da değı sik sananlarda 2 TTB-Der üyesi daha öldürüldü. Manisa'da TTB-Der üyesi bir emekli öğretmen ağır yaralandı. Bursa'da bir TTB-Der üyesi öldürüldü.

Urfa'da saldırıya uğrayan TTB-Der üyesi öğretmen ağır yaralandı. Bakışehir TTB-Der'e saldıran faşistler binanın camlarını kır-dılar.

Seydışehir'de terör yaratan faşistler TTB-Der'i de tahrip etti-ler.

Difer ilerdeki Üstet ve kisilere yapılan saldırı ve baskılar :

Rize ve Artvin'de 1 Mayıs'tan dönüştüre saldırıldı ve ateş açıl-da. Antalya'da Halkevi'ne patlayıcı madde atıldı.

Ankara'da bir kahve de oturakta olan Dev-Genç üyesi faşistlerce öldürüldü.

Ankara'da sol güdüldü bir sanatan gışaltına alınarak 5 saat sorguya çekildi.

İstanbul'da bir kahve açılan ateşte Halkevi üyesi genç yara-landı.

İstanbul'da bir sanatanın polis tarafından dövülmesi, TMMOB ve TMMOB tarafından kinanmıştır.

Manisa'da terör yaratan faşistler KBY-Koop'a saldırıldı.

Manisa'da faşistler de bir makina mühendisi'ne saldırıldılar.

İzmir Makina Mühendisleri Odası üyesi, Manisa'da de saldırıya ve İzmir'de masacının ve faşistlerin ayrı ayrı iki üyelerine yaptıkları saldırı kinadı.

Hopa'da MHP'nin saldırılarını protesto eden halka MHP binasından ateş açıldı. Faşistleri kovalayan halk, faşistlerin bindikleri otomobilde bir kızıyerin de bulunduğunu gördü. Bunun üzerine protestolarına devam eden halka, karşı, bu kez bir jandarma yüz-başı vur emri verdi. İkinci kez kurgun yağmurayla karşılayan halk canını zor kurtardı.

Sosyalist partilere yönelik saldırı ve baskılar :

1 Mayıs günü sokağa çıkan TİP genel baykanı ve arkadaşlarının polis tarafından oplanıldığını, mahkemede dinlenen mubaylar değı-ruladı.

TİP yaptığı açıklama'da: 1 Mayıs'ta gışaltına alınanlara izkenec yapıldığını iddia etti.

İstanbul'da bir TİP Üyesi Maccu terörist bir gurubun Üyesi tarafından yaralandı.

Rize'de 1 Mayıs'tan dünönlere saldırılar gerıciler daha sonra TİP ilçe merkezini tağladılar.

Ankara'da 7 kişinin öldürüldüğü kahvenin sahibi olan TİP Üyesi de saldırı sırasında yaralandı.

Sakilli TİP ilçe merkezi saldırıya uğradı. 1 kişi yaralandı.

CHP'lilere yönelik saldırı ve baskılar :

İstanbul'un bir semtinde yoldan polislerce karakola götürülen bazı CHP'liler polisler tarafından dövüldü.

İstanbul CHP il ençümen kurulu Üyesi saldırıya uğrayarak ağır yaralandı.

İstanbul'da CHP Üyesi bir Öğrenci ağır yaralandı.

İstanbul'da bir CHP Üyesi evinde öldürüldü.

Rize'de 1 Mayıs'tan dünönlere saldırılar gerıciler daha sonra CHP ilçe merkezini tağladılar.

Salıhanir'de CHP ilçe gençlik kolu başkanı f ağıstlerin saldırısına uğradı ve ağır yaralandı.

Manisa'da terör estiren f ağıstler CHP'lilerin işyerlerine saldırdı.

Bursa'da CHP'lilerin devam ettiğı bir kalıp silahla tarandı. 1 ağır 5 kişi yaralandı.

Çankırı CHP il gençlik kolu başkanı f ağıstlerce bıçaklanarak ağır yaralandı.

Seydighir'de terör yaratan CHP'liler CHP binasına da saldırdılar. -Erzurum'da bir CHP yanısı 8 öldürüldü.

İleriöi, domkik basına yönelik saldırı ve baskılar :

İstanbul'da bir açıklama yapan Temel dağıtıcı, satış mağazalarına yapılan baskıya kinadı. Yapılan açıklanmaya göre Temel dağıtıcının Adana şubesi arandı. İzmit şubesi mülüklendi. İzmit şubesinin soruşturması gızaltına alındı ve tutaklandı.

İstanbul'da Cumhuriyet gazetesi okuyan bir Öğretmen dövüldü.

İstanbul Pendik'te Cumhuriyet gazetesi okumakta olan bir guruba atak edildi ve gazete okuyanlar dövüldü. F ağıstlerin bu saldırısını polisler seyretnikle yetindi.

Ankara'da 1 Mayıs günü g Örev yapan 2 gazeteci güvenlik kuvvetleri tarafından tartaklandı.

İzmir'de basılmakta olan sol g Örgüldü bir dergi hakkında topla-

ne kararı verildi.

İstanbul ilâhillerinin sevkleneleri :

Kesit: İli silâhli eylemlerinin bir tekine bile barıs yoktur.

Kesit: Sıkıyönetim yasaklarının çiğnenmesi nitelikli eylemlerde artış oldu.

Kesit: Sıkıyönetim sona erdiğinde sıkıyönetim mahkemelerinin göreve devam etmeleri için yasa hazırlanıyor.

Bayındırlık Bakanı Jerafettin Elçi: Tüm epeylenelere karşı 141-142 kaldırılacak.

İstanbul sıkıyönetim mahkemesi 142. madde için Anayasa Mahkemesine başvurdu.

İlmar Kaymakam vekili fapstlerin korunmasına karşı çıktığı için görevinden alındı. Kaymakam vekili: İlmar'da devlet sokak ekiya-larına bırakıldı.

TÜRKİYE SOSYAL
TÜSTAV
TARİH ARASTIRMA VAKFI

FAŞİST SALDIRILARIN VE ANTI-DEMOKRATİK BASKILARIN DOKÜMANI
Haziran-1979

Hükümet bunalımının son safhaya vardığı Haziran ayı içinde 240 faşist saldırı olayında 100 kişi ölmüş, 47'si ağır olmaz üzere 134 kişi yaralanmıştır.

Saldırıların en yoğun olduğu kentler: İstanbul, Ankara, Manisa, Samsun, ve Adana'dır.

Sıkıyönetimin 19 ilde 2 ay daha uzatıldığı Haziran ayında faşistlerin kanlı saldırıları devam etmiş ve özellikle ilerici gençlik üzerinde yoğunlaşmıştır. Çok sayıda ilerici gencin öldürüldüğü ve yaralandığı Haziran ayında en kanlı saldırı Bakırköy Halkevine yapılan bombalı saldırı olmuştur. Bu saldırıda 3 İGD üyesi ölmüş, 3'ü ağır 5 kişi yaralanmış, yaralılardan birinin ayağı kesilmiştir. Faşist saldırıların yanısıra güvenlik kuvvetlerinin de İGD ve ilerici gençlik üzerindeki baskıları yoğunlaşmıştır. 4 yerde İGD şubeleri kapatılmış, çeşitli yerlerde İGD yöneticileri tutuklanmıştır. Bütün bunlara karşın ilerici gençliğin militan savaşını sürmüştür. Her faşist saldırıya bir eylemle karşılık veren ilerici gençlerden, yalnızca 15-16 Haziran'ı anma gününde ve Bakırköy kırımını protesto gösterisinde 759'u tutuklanmıştır. Gençler buna da savaşla karşılık vermişler, İTO öğrencileri arkadaşları serbest bırakılınca kadar derslere girmemişler, sıkıyönetime götürülen gençlerden 309 İGD'li genç ise açlık grevi yapmış ve bu direnişler sonunda serbest bırakılmışlardır.

Faşist saldırıların yanısıra hükümetin baskıları ilerici işçi hareketine de yönelmiştir. 18 aydın çeşitli baskılara karşın grevlerini sürdüren Mersin Soda işçileri kadın-çocuk-erkek Ankara'ya kadar yürümüşler, yollarda tüm ilericilerin büyük sevgi gösterilerinin yanı sıra, resmi organlardan büyük baskılar görmüşler, bazı şehirlere, bu arada Ankara'ya sokulmamışlardır. Bank-Sen eğitim müdürü Alaaddin Kılıç kendisine pusu kuran ve 6 ey ateş eden faşistlerle mücadele ederek ancak ölümden kurtulmuş, ağır yaralanmış, hastanede yeniden hastabakıcı kılığına giren faşistlerin saldırısına uğramıştır.

Faşistler davadan döndüğü için Manisa MHP il başkanını öldürdüler. İl başkanı daha önce de istifa edip saldırıya uğramış, tekrar partisine dönmüş ancak MHP kurultayına katılmamıştı. Olayın hemen ardından bir CHP üyesini ve İKD ve CHP üyesi Neşe Gülersoy'u öldürdüler. Manisa'da faşistlerin yarattığı terör yüzünden gece sokağa çıkma yasağı kondu.

Gözü dönmüş faşistler iğrenç saldırılarını sürdürüyorlar. Ankara Kaman'da bir gencin ırzına geçen faşistler, Kütahya'da da 8 ilerici gence işkence yaptılar ve kanlarını içtiler.

İlerici ve demokratik güçlere yapılan saldırı ve baskılar :

İlerici işçi hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

Mersin Soda Sanayinde 18 aydır grevde bulunan işçiler, seslerini duyurabilmek için Ankara'ya kadar yürüdüler, bu arada hükümetten ve devlet organlarından baskı gördüler. Bazı şehirlere, bu arada Ankaraya sokulmadılar, Ankara kapasında beklemek zorunda kaldılar. Soda işçilerinin yürüyüşü, yurt çapında bir dayanışmayla karşılandı.

İstanbul'da evine gitmekte olan Bank-Sen eğitim dairesi müdürü Alaaddin Kılıç bir faşistin silahlı saldırısıyla karşılaştı ve ağır yaralandı. Alaaddin Kılıç'a hastanede, faşistler yeniden saldırdıysa da, hastane çalışanlarının yetiştirilmesiyle kaçmak zorunda kaldılar.

İstanbul'da Bank-Sen grevini ziyarete giden 23 ilerici genç gözaltına alındı.

İstanbul Cevizli Tekel sigara fabrikasında devrimci bir işçi öldürüldü. Cinayeti protesto eden işçiler iş bıraktı.

Diyarbakır'da Baysen'e saldırıldı ve Baysen Diyarbakır temsilcisinin otusu yakılmak istendi.

İskenderun'da afişleme yapan Maden-İş 18. bölge temsilcilik sekreteri ve 15 yaşındaki bir çocuk polisler tarafından karakolda işkenceden geçirildiler.

Bakırköy Halkevinde ölen İGD'li gençlerden birisi Maden-İş Üyesi bir işçiydi.

İstanbul'da Maden-İş'in kooperatifi polis tarafından yağma ettirilmek istendi.

İstanbul DISK 18. bölge temsilciliğine patlayıcı madde atıldı.

DISK genel sekreteri Diyarbakır'da yaptığı bir konuşmadan ötürü tutuklandı.

İlerici gençlik hareketine yönelik baskı ve saldırılar :

Bakırköy Halkevine faşistler bomba attı. Yusuf Atabak, Nihat Üzyağlı ve Serdar Akça adlı üç İGD Üyesi hayatlarını kaybetti. 3'ü ağır olmak üzere 5 kişi yaralandı. Yaralılardan birinin bacağı kesildi. Polis buna rağmen Halkevi ve İGD Üyelerine baskıyı sürdürdü. Bombanın halkevinde yapılırken patladığını iddia etti. Yaralıları karakola götürdü. Kırımı protesto etmek için gösteri yapan gençlerden 322'si gözaltına alındı. Bunlardan tutuklanan 309 İGD Üyesi Sıkıyönetimde açlık grevi yaptılar.

Yine İstanbul'da, Teknik Üniversite'de 15-16 Haziran'ın yıldönümünde öğrencilerin yaptıkları forum dağıtıldı ve 547 öğrenci gözaltına alındı.

Daha sonra bu ilerici gençler tutuklandı. İTO öğrencileri arkadaşları serbest bırakılıncaya kadar boykot yaptılar. Tutuklanan öğrencilerin ve-
lileri okul önünde durumu protesto ettiler. Sonunda öğrenciler serbest bırakıldı ancak İTO'de öğrenim sona erdirildi.

İstanbul'da İGD üyesi Fevzi Karadağ öldürüldü.

İstanbul'da İGD üyesi Emrullah Senyüz kurşunla yaralandı.

İstanbul'da bir İGD üyesi bıçakla yaralandı.

Ankara'da bir İGD üyesi macuların saldırısına uğrayarak yaralandı.

İstanbul Ortaköy'de ilerici gençlerin gittiği kahvehaneye bomba atıldı.

Güvenlik kuvvetlerinden 1 kişi öldü, 3 kişi ağır yaralandı. İGD üyeleri saldırıyı protesto etmek için yürüyüş yaptılar.

İzmir'de polis ve gerici basın İGD'yi hedef seçti. Polis birçok İGD üye-
sini gözaltına aldı. Gerici basın ise, ilerici gençliği silahlı sal-
dırları tertipliyenlermiş gibi gösterme çabasına girdi. İGD bu tertip-
leri şiddetle kınadı.

İGD İzmir-Karabağlar ve İzmir-Konak, Edirne ve Karabük şubeleri kapatıldı.

Manisa'da Macular İGD üyelerine saldırdı.

Manisa'da İGD üyeleri faşistlerin saldırısına uğradı ve bir öğrenci yaralandı.

Manisa'da bir İGD üyesi öldürüldü.

Aydın'da Mustafa Yağlı adlı ilerici genç faşistlerce öldürüldü.

Eskişehir'de Necim Göçmen adlı İGD üyesi ağır yaralandı.

Adapazarı'nda İGD yönetici ve üyesi 6 genç tutuklandı.

Kütahya'da TİT (Türk İntikam Tugayı) adlı gizli faşist bir örgütün mili-
tanları silah zoruyla 8 ilerici genci kaçırarak bir eve kapattı. Daha sonra
silahlı faşistler gençlere işkence yaparak kanlarını içtiler.

İlerici kadın hareketine yönelik baskı ve saldırılar :

1 Mayıs öncesi çalışmaları yasaklanan İKD üzerindeki baskıları, yurtiçi
ve yurt dışı geniş protestolara karşın sürdürülüyor.

Manisa'da faşistler İKD ve CHP üyesi eczacı Neşe Gülersoy'u kurşun yağ-
muruna tutarak öldürdüler. Neşe Gülersoy'un cenazesine onbinden fazla
ilerici katıldı ve protesto gösterisi yapıldı.

Öğretmenlere yönelik baskı ve saldırılar :

İstanbul'da bir Töb-Der üyesi gözaltına alındı.

Ankara'da Töb-Der gazetelerine sıkıyönetimce el konuldu.

Ankara'da Töb-Der genel sekreteri gözaltına alındı.

Manisa'da bir Töb-Der üyesinin evine patlayıcı madde atıldı.

Mursa Töb-Der başkanı saldırıya uğradı ve yaralandı.

Malatya'da bir Töb-Der üyesi öldürüldü.

Antakya-Kırıkhan'da bir Töb-Der üyesi öldürüldü.

Adapazarı Töb-Der binası yakıldı.

Ordu-Önye'de bir Töb-Der üyesi öldürüldü.

Kırşehir Mucur'da Töb-Der binası saldırıya uğradı, 2 kişi yaralandı.

Kayseri'de polis bir Töb-Der üyesine işkence yaptı.

Kayseri'de Ülkücüler 5 öğrenciyle bir Töb-Der üyesi öğretmene saldırarak yaraladılar.

Eskişehir Tö-Der arandı ve 1 ay kapatıldı.

Diğer ilerici örgüt ve kişilere yapılan saldırı ve baskılar :

İstanbul'da faşistler Bakırköy halkevine bomba attılar ve 3 gencin ölümü ve 5 gencin de yaralanmasına neden oldular.

İstanbul Küçükçekmece'de faşistler Halkevine saldırdı.

İstanbul'da Halkevleri arandı, Bakırköy halkeviden iki üye karakola götürüldü.

Zonguldak'ta faşistler Halkodasını taşlamaya kalktı, ancak köylüler faşistleri kovdu.

Ankarada Genç-Öncü arandı ve 2 yöneticisi gözaltına alındı. An

Ankara'da afişleme yapan Siyasal Bilgiler Derneği başkanı ve aynı zamanda Dev-Genç üyesi olan bir öğrenci öldürüldü.

Ankara'da Enerji-Der genel başkanı gözaltına alındı.

Ankara'da Tüs-Der yürütme kurulu gözaltına alındı.

Ankara'da Köy-Koop'un satış mağazası soyundu.

Samsun'da faşistler Köy-Koop'a saldırdılar.

İzmir Tım-Der bombalandı.

TBP genel merkezi bombalandı.

Aydın'da bir tiyatro sanatçısı saldırıya uğradı ve yaralandı.

Sosyalist partilere yönelik baskı ve saldırılar :

Amasya'da Ülkücüler bir TIP üyesine saldırdı.

Manisa'da bir TIP üyesi öldürüldü.

Samsun'da faşistler CHP ve Köy-Koop'un yanısıra TIP'e de saldırdılar.

CHP'lilere yönelik baskı ve saldırılar :

Manisa'da faşistler önce kendi il başkanlarını öldürerek yarattıkları terör ortamında 2 CHP üyesini öldürdüler. Aynı zamanda İKD üyesi olan Neşe Gülersoy CHP'nin belediye başkanı adayıydı.

Samsun'da faşistler TIP ve Köy-Koop'un yanısıra CHP'ye de saldırdılar.

Kürt demokratlarına yönelik baskı ve saldırılar :

İzmir'de polisler DHKD üyesi iki Kürt gencine işkence yaptılar. Gençlerin ikisi de ağır yaralandı. Bir tanesi ise felç tehlikesi geçiriyor. Türkiye Kürdistanında Kürtlere yapılan baskı ve zulüm daha da şiddetlendi. Silah arama, kaçakçı arama bahanesiyle baskın yapılan köylerde, kadın-erkek köylüler en aşağılık işkencelere tutuluyor, bu işkencelerin sonunda kimi ölüyor, kimi ise sakat kalıyor. Örneğin Malazgirt'in Gomatomasto köyünde oğlunu kurtarmak için dayak yiyen hamile bir kadın çocuğunu düşürerek öldü. Malazgirt'in Tarako köyünde kadın-erkek köylülere en aşağılık işkenceler yapıldı.

Çatte köyünde yediği dayaktan kangren olan gencin iki ayağı da bileklerinden kesildi. Boyçapkın köyünde bir ihtiyara 3 kilo tuzlu su içirdiler. Van'da İDD Doğu Anadolu bölge sekreteri tutuklandı. Karakolda dayak yedi ve çeşitli hakaretlerle karşılaştı. Macocu Aydınlik gazetesi de Doğu Anadolu'daki ilerici örgütleri polise ihbar etmeye, örgütleri birbirine düşürme çabalarına, ve diğer provokatif yayınlarına devam ediyor.

İlerici ve demokratik basına yapılan baskı ve saldırılar :

İstanbul'da Günaydın ve Politika gazeteleri faşistler tarafından tehdit edildi.

Politika gazetesi yazı işleri müdürlerinden Aydın Şenesen için sıkıyönetimde dava açıldı. Ayrıca Aydın Şenesen'in bir günde 10'u aşkın davadan sorgusu yapıldı.

TKP Programı davası sıkıyönetime gönderildi.

Hükümet ilgililerinin açıklamaları :

İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesinin istemi olan 142. maddenin iptali Anayasa Mahkemesinden geri çevrildi.

Basın Mahkemesi 142. maddeyi Anayasa Mahkemesine gönderdi.

Sıkıyönetim 19 ilde 2 ay daha uzatıldı.

Ecevit : Komandolar banka soygunlarına da başladı

CHP sayılayı Gazalacı: Demirel-Türkeş özgür gezerken halk sıkıyönetim baskısı altında tutuluyor.

TKP Program davası sıkıyönetim mahkemesine gönderildi.

Polisten yapılan açıklamaya göre THKP-C tümüyle ortaya çıkarıldı.

Manisa'da faşist terör son safhaya varmışken, faşistlerin Kahramanmaraş kırım sırasındaki emniyet müdürü Manisa'ya atandı.

FAŞİST SALDIRILARIN VE ANTI-DEMOKRATİK BASKILARIN DÜKÖMÜ

Ağustos-1979

Sıkıyönetimin 79 ilde ve 2 ay daha uzatılmasının kabul edildiği Ağustos ayında 421 saldırı olayında 184 kişi öldürülmüş, 77'si ağır olmak üzere 252 kişi yaralanmıştır.

Ağustos ayında saldırı sayısı ve ölümler en yüksek sayıya ulaşmıştır.

Saldırıların en yoğun olduğu kentler: İstanbul, Ankara, İzmit, Adana, İzmir, Urfa-Siverek, Samsun, Konya, Manisa ve kazalarıdır.

Ağustos ayı, MHP ve OGD'nin kapatılması ile ilgili yoğun eylemler içinde geçti. 18-26 Ağustos arası "Faşizme karşı savaşın haftası" ilan edilen hafta içinde ilerici ve demokratik güçlerin düzenledikleri yürüyüş ve mitingler resmi organların büyük baskısıyla karşılaştı. Bursa, İzmit, Gebze Mahmudiye, Tarsus, Babaeski gibi daha pek çok yerde mitingler engellendi. Hafta öncesinde yapılan afişlemede İstanbul'da bir İGD üyesi faşistlerce öldürüldü. Ardından İzmit'te yapılacak mitingi yasaklayan vali, kentte terör estirdi. Çük yasıda ilerici gözaltına alındı, daha sonra önceden hazırlanan plana göre vali, polis ve faşistler birlikte bir İGD'li gencin öldürülmesine, iki ilerici gencin yaralanmasına da sebep oldular. Gözaltından salıverildikten sonra faşistlerin önüne sürülen Fevzi Kuruça (İGD İstanbul-Gaziosmanpaşa şube sekreteri) faşistlerce bıçaklanarak öldürüldü. İLD yöneticisi Ali Güler polis arabasına ezildi, bacakları kırıldı. Bayram Topal adlı genci de polisler döverek komaya soktular. Faşist tırmanışa karşı can pahasına sürdürülen bu eylemlerin sonunda, Ankara'ya yurdun değişik bölgelerinden yola çıkan antifaşistlerin 42 kişilik delegasyonu, içlerinden beşi Ankara'da devlet bakanı Hikmet Çetin'le görüştikten sonra gözaltına alındı. 10 Ağustos'ta İGD genel sekreterinin yaptığı açıklamaya göre yalnızca 2 gün içinde Necmi Gücmen (Eskişehir), Ramazan Kocaoğlu (İzmir), ve Hüseyin Ünder (Salihli) adlı üç üyelerinin öldürüldüğünü bildirdi. Bunun yanı sıra, resmi organlar, polis ve faşistlerin estikdikleri teröre mafya-göçmen gruplar da katıldılar. Gerek anti-faşist hafta sırasında, gerekse daha sonra saldırıların sürdürdüler. ODTÜ'de gençlerin karıştığı bir olay bahane edilerek üniversitede terör estirildi. 488 öğrenci birden gözaltına alındı. Bildiri dağıtan Tüs-Der üyesi bir kadın gözaltına alınmak istendi. Kendi bulunamayınca 3 yaşındaki kız çocuğu rehin alınarak 15 saat karakolda tutuldu.

Urfa ve civarında Apocular'la Bucaklar arasında çıkan çatışmalarda çok sayıda insan öldü, köyler basıldı.

İki ay içinde faşist hareketten ayrılan 10 MHP yanlısı öldürüldü.

İlerici ve demokrat güçlere yapılan saldırı ve baskılar :

İşçi hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

İstanbul ' Sefaköy'de Maden-İş Üyelerinin ve ilericilerin evleri arandı. İstanbul'da Maden-İş'e bağlı AEG ve Telra işçilerine komandolar saldırdı. İstanbul'da Sımaş işyerinden işçi temsilcisi ailesiyle birlikte gözaltına alındı. İstanbul Pendik'te Maden-İş'te çalışan 2 memur komandoların saldırısına uğradı. Bursa'da fabrika işgal eden 174 Maysan işçisi ve Maden-İş yöneticileri gözaltına alındı. 5 işçi hakkında dava açıldı. İskenderun'da faşist Çelik-İş militanları Maden-İş üyelerine saldırarak 1 işçiyi ağır yaraladılar. DİSK genel sekreteri tutuklandı. DİSK Araştırma merkezi arandı. İstanbul Cevizli tekel fabrikasında komandolar Gıda-İş sendikası şube sekreteri ve bir üyeyi yaralayınca işçiler üretimi durdurdu. Direnişe geçen işçiler, MC zamanından fabrikaya doldurulan komandoların atılmasını ve sendikalarının tanınmasını istediler. Direniş sırasında zaman zaman komandoların saldırıları sürdü. Bu çatışmalar sırasında biri ağır olmak üzere 3 işçi yaralandı. Adana'da MHP'liler 2 işçiyi dövünce Çukobirlik'te çalışan işçiler MHP binası önünde gösteri yaptı. Çıkan çatışmada biri ağır 2 işçi yaralandı. Daha sonra 2 işçi öldürüldü ve pek çok işyeri tahrip edildi. Adana'da arkadaşlarının isten atılmalarını protesto eden işçilere jandarmalar dipçiklerle daldırdı ve 900 işçi gözaltına alındı. Trabzon'da Genel-İş yöneticilerinin otomobili taş yağmuruna tutuldu.

İlerici gençlik hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

Burhaniye İGD şube başkanı İhlamî Kıymaç tutuklandı. Burhaniye'de Savaş Yolu adlı gazeteyi ve Ana Halka kitabını satan 4 İGD Üyesi tutuklandı. Kayseri valiliği 11 derneği kapattı. Aralarında İGD de bulunuyor. 18 Ağustos mitinginden sonra terör estiren komandolar Kayseride bir gence saldırarak dövdüler. Eskişehir'de İGD Üyesi Necmi Güçmen öldürüldü. Eskişehir'de bir İGD Üyesi komandoların saldırısına uğrayarak ağır yaralandı. Salihli'de İGD Üyesi Hüseyin Ünder öldürüldü. Manisa'da İGD şube başkanı ve 2 İGD Üyesi gözaltına alındı. Manisa'da maocular 2 ilerici genci öldürdü, birini de ağır yaraladı. İzmir'de yazı yazan 2 İGD Üyesi tutuklandı.

İzmir'de Karabağlar İGD şube yönetim kurulu üyesi Ramazan Kocaoğlu önce maocular tarafından kaçırıldı. Arkadaşları kendisini kurtardıktan sonra polis tutukladı ve cezaevine konuldu. Cezaevinde şeker komasına giren Kocaoğlu hastaneye kaldırıldı. Hastaneye kaldırılması geciktirilen ilerici genç burada da zararlı bir ilaçtan ötürü öldü. Genç cenazesine saldıran Dev-Yol adlı goşist-maocu gurup ise iki kişinin yaralanmasına neden oldu. İzmir'de MC dönemindeki bir davadan ötürü eski İGD şube yöneticileri hapis cezalarına çarptırıldı. Aralarında maocular tarafından ağır yaralanarak felç olan Tarık Demirkan'da bulunuyor. Seydisehir İGD şubasını polis bastı Zonguldak'da MHP-OGD kapatılın mitinginden önce polis İGD'yi baskı. Halkı mitinge çağırın anonsları susturmak ve bir üyeyi de gözaltına almak istedi. Ankara'da izinsiz miting yapan anti-faşistlerden 10'u gözaltına alındı. İstanbul Fikirtepe'de 2 İGD üyesi gözaltına alındı. Ayrıca komandoların ilerici gençlerin listesini yaptıkları öğrenildi. İstanbul'da anti-faşist hafta öncesi yazı yazın Hüseyin Ateş isimli genç kurşunlanarak öldürüldü. İstanbul'da MHP'ye karşı gösteri yapan ilerici gençlerden 3'ü gözaltına alındı. İstanbul'da faşist harekitten ayrılan Cemal Bulbul öldürüldü. Eskiden OGD'ye giden genç daha sonra ilerici gençliğin saflarına katılarak İGD'ye üye olmuştu. Bu gence öldürmeden önce ağır işkence yapıldığı saptandı. İstanbul-Bakırköy'de İGD üyesi Hürriyet Er, Halkın Kurtuluşu adlı maocu-terörist bir gurup tarafından öldürüldü. İzmit'de İGD İstanbul-Gaziosmanpaşa şube sekreteri Fevzi Kuruçay öldürüldü. Bir ilerici genç polisçe komaya sokuldu. İLD yöneticisi Ali Güler'i polis aracı ezdi, bacakları kırıldı. 100'lerce ilerici genç gözaltına alındı. ODTÜ'de 488 ilerici öğrenci gözaltına alındı.

Öğretmenlere yönelik saldırı ve baskılar :

Eskişehir'de Mahmudiye'de komandolar Töb-Der'e saldırdı. Balıkesir'de komandolar bir Töb-Der üyesini yaraladı. Kahramanmaraş'ta bir Töb-Der üyesi saldırıya uğrayarak yaralandı. İzmir'de 13 Töb-Der üyesi öğretmen sürüldü. Lice'de 2 Töb-Der üyesi bir cinayet bahanesiyle gözaltına alındı. Adapazarı Töb-Der'e patlayıcı madde atıldı. Samsun'da bir Töb-Der üyesi ağır yaralandı. Samsun'da bir Töb-Der üyesi öldürüldü. Samsun'da ilerici bir köy öğretmenin ovine patlayıcı madde atıldı. Ankara'da Töb-Der genel sekreteri saldırıların arttığını açıkladı.

Diğer ilerici örgüt ve kişilere yapılan saldırı ve baskılar :

Eskişehir Mahmudiye'de komandolar ilerici yerel bir derneğe saldırdı.

Gebze'de bütün dernekler kapatıldı.

Ankara'da Halk-Koop'un yağ dağıtan 5 üyesi gözaltına alındı.

Konya valisi 11 derneği kapattı.

Onye'de bir Dev-Genç üyesi öldürüldü.

Bursa'da bir Dev-Genç üyesi slogan yazarken polis tarafından ağır yaralandı.

Samsun'da bir Dev-Genç üyesi öldürüldü.

Ankara'da bildiri dağıtan 2 Tüs-Der üyesi gözaltına alındı.

Aynı bildiri yüzünden gözaltına alınmak istenen bir kadın Tüs-Der üyesi bulunamayınca 3 yaşındaki kızı 15 saat karakolda rehlin tutuldu.

Tüs-Der genel merkezi kapatıldı. Uzun süre önce bir takvim yüzünden gözaltına alınan Tüs-Der yöneticilerinin biri hariç diğerleri bırakıldı. Takvimi masasında bulunduran yönetici ise tutuklandı.

İzmit'te polis Tüs-Der'i bastı.

Diyarbakır'da Pol-Der şube sekreteri ve üyesi gözaltına alındılar.

Konya-Ereğli'de Halkevi kursunlandı.

Eskişehir'de Halkevi üyesi ağır yaralandı.

Zonguldak Kilimli halkevi bombalandı.

İstanbul'da Gar-Der (Gardiyanlar Derneği) başkanı ve saymanı görevlerinden alındılar. Yaptıkları açıklamaya göre, derneklerine ağır baskı yapılıyor.

Sosyalist partilere yönelik saldırı ve baskılar :

Samandağ'da TSİP ilçe yönetim kurulu üyesi yaralandı.

İstanbul Sapanbağlarında 7 TİP üyesi gözaltına alındı.

CHP'lilere yönelik saldırı ve baskılar :

Eskişehir Mahmudiye'de komandolar CHP'lilere ait işyerlerini tahrip etti.

Keşan Edirne CHP saylavı dövüldü.

Edirne Uzunköyü'de MHP'liler CHP'lilere saldırdı.

Konya'da saldırılarını arttıran komandolar bir genci bıçakladıktan sonra 3 CHP'li esnafın dükkanına da saldırdı.

Konya'da bir CHP'linin evine patlayıcı madde atıldı.

Kayseri CHP gençlik kolü yönetim kurulu üyesi öldürüldü, üy üye de ağır yaralandı.

Kahramanmaraş Afşin CHP ilçe başkanının biçerdöveri yakıldı.

Balıkesir CHP il yönetim kurulu üyesinin evine patlayıcı madde atıldı.

İzmir Esentepe'de CHP lokaline saldırıldı ve bir kişi yaralandı.

Manisa-Kula'da CHP binası tahrip edildi.

Kürt demokratlarına yönelik baskı ve saldırılar :

Bir polis örgütü olan terörist Apo'cular, AP'li asîret reisi Bucak'larla girdikleri çatışmalarda karşılıklı pekçok kişiyi öldürdüler. Bu arada köyler basıldı, kadın-çocuk insanlar öldürüldü, yaralandı, evler yakıldı. Hükümet Apo'cuları balane ederek Kürt halkı üzerinde yeni baskı planları hazırlıyor.

İlerici ve demokrat basına yapılan baskı ve saldırılar :

İzmir'de Yeni Asır gazetesinin muhabirine komandolar saldırdı.
İstanbul Haydarpasa treninde komandolar Cumhuriyet gazetesi okuyanlara saldırdı.
İstanbul Boğaz vapurunda komandolar Politika ve Cumhuriyet gazetelerini okuyanlara saldırdı.
İstanbul Kadıköy vapurunda Politika okuyan genç saldırıya uğradı.
Ankara MTA Fizibilite ve Planlama Koordinasyon Dairesi arandı ve Politika gazeteleri toplandı.
İstanbul Küçükyaşı'da ilerici gazetelerin okunması engelleniyor.
Burhaniye'de Savaş Yolu gazetesini ve Ana Halka kitabını satan 4 İGD Uyesi tutuklandı.

Egemen çevrelerin açıklama ve önlemleri :

Sıkıyönetim 2 ay daha uzatıldı. CHP gurubunda sıkıyönetim eleştirildi.
Köy işleri bakanı Ali Topuz: MHP ile parlamentoda hiçbir partinin hükümet kurma olasılığı yoktur.
Sıkıyönetim Esgüdüm toplantısında Ecevit: Toplam olay sayısında azalma var.
Ecevit: Bazı iç ve dış güçlerin Türk işçilerinin yoğun olarak bulunduğu yabancı ülkelerde kısırtmalarını ve bölücü çabalarını arttırdıklarını söyledi.
Başbakanlık açıklaması: (Gazetelerde çıkan haberler üstüne) İran'da Kürtlere karşı Humeyniyi desteklemiyoruz.
Cumhurbaşkanı Korutürk : Bazılarının başı ezilecek. Artık bu topraklar üstünde kurtarılmış bölgelere, dil, ırk, sınıf, mezhep ayrımına dayandırılmak istenilen faaliyetlere yer yok.
Ecevit: Mezhep ve ırk ayrımcılığına her zaman karşı çıktık.
Genel Kurmay Başkanı Org. Evren: Bu tertemiz vatan topraklarını kirli ellere bırakmayacağız.
Askeri yargıtaya göre: Yasak yayın bulundurmak suç değil.
İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinde MHP hakkında suç duyurusu istendi.
Ankara'da 3 sıkıyönetim mahkemesi daha kuruluyor.

FAŞİST SALDIRILARIN VE ANTI-DEMOKRATİK BASKILARIN DÖKÜMÜ

Eylül-1979

Eylül ayında meydana gelen 400 saldırı olayında 194 kişi öldürülmüş, 77'si ağır olmak üzere 291 kişi yaralanmıştır.

Saldırı olaylarında ölüm sayıları tırmannaya devam ediyor. Geçen ay 184 olan ölüm sayısı bu ay en yüksek sayıya, 194'ye çıkmıştır.

Saldırıların en yoğun olduğu kentlerin başında Adana, Tarsus, İskenderun gibi güney illeri geliyor. Sonra sırasıyla İstanbul, Ankara, Turgutlu, Siverak ve Gaziantep yer alıyor.

Faşistler Eylül ayında saldırı merkezi olarak Adana'ya seçtiler. Yalnızca Adana'da Eylül ayında 26 kişi öldürülmüştür. Öldürülenler arasında TİP'in kurucularından avukat Ceyhan Can, Adana Üniversitesi rektör yardımcısı bir profesör, Adana Emniyet Müdürü bulunmaktadır. Faşistler, terör yaratmak için öğretmenlerin kaldığı lojmana yaptıkları baskında 6 öğretmeni birden öldürdüler. Bu öğretmenlerin 2'sinin sağcı, 4'ünün de solcu olduğu gazetelerde yer aldı. Adana emniyet müdürü de, rektör yardımcısı gibi ilerici bir kişiydi. Emniyet müdürü Cevat Yurdakul, faşist MHP ve AP tarafından hedef gösterilmişti. AP lideri ve MHP yöneticileri de Adana emniyet müdürünün gazetelerinde açıkça tehdit etmişlerdi. Emniyet müdürü, birçok cinayeti açığa çıkarmış, suçlu MHP'lileri yakalatmış ve Türk İntikam Tugayı adlı gizli örgütü ortaya çıkarmıştı. Adana emniyet müdürünün öldürülmesi üzerine direnişe geçen halkla beraber "Katil Türkeş" diye bağırarak, yürüyüş yapan polislerin bazalarına işten el çektirildi.

Adana'dan sonra faşistlerin terör estirmek istedikleri illerden biri de İskenderun oldu. Faşist Türkeş'i İskenderun'a sokmak istemeyen halkla polis arasında çatışma çıktı, ölen Maden-İş üyesi bir işdemir işçisinden başka çok sayıda kişi de yaralandı. Türkeş İskenderun'a polisin halkı zor kullanarak, ateş açarak dağıtmasından sonra girebildi. Buna rağmen, konuşmasını bile güçlüğüle yapıp, sıkı güvenlik önlemleri içinde İskenderun'dan uzaklaştı.

Yine terörün yoğun olduğu kentlerden Gaziantep'te arka arkaya 2 CHP'li öldürüldü. Öldürülenlerden/Emecılar Odası yönetim kurulu 2. başkanı, diğeri ise CHP il yönetim kurulu üyesi bir doktordu.

Sıkıyönetimin ağır baskıları işçi ve sendika hareketi üzerinde de yoğunlaştı. TÖBANK'taki baskılardan sonra, BANKSEN genel başkanı Denizmen gözaltına alındı.

Hollandadaki Türkiyeli örgütlerin toplantısını basın macocu ve faşistler bir ilerici bir derneğin başkanı olan Kemal Güngörmüş'ü öldürdüler.

İlerici ve demokrat güçlere yapılan saldırı ve baskılar :

İşçi hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

İstanbul'da macocular Maden-İş Üyesi Telra işçilerine saldırdılar. İstanbul'da macocular Maden-İş ajansını dağıtan işçilere saldırdılar. Üç işçi ağır yaralandı, 19 işçi gözaltına alındı.

İstanbul'da ÜGD binası önünde saldırıya uğrayan Maden-İş Üyesi Profilo işçilerinden biri ağır yaralandı.

Kayseri'de komandolar Maden-İş'e saldırdı.

İskenderun'da İscemir işçisi, Maden-İş Üyesi Erdener Beğen, Türkiye'nin İskenderun'a girmesini protesto eden halkla birlikte faşistlerin ve polisin açtığı ateş karşısında kaldı ve vurularak öldü.

Makine Kimya Endüstrisinde faşistler Maden-İş üyelerine saldırdı. BANKSEN'e üye olan TÖBANK emekçileri üzerinde ağır baskılar sürdürülüyor. Ankara sıkıyönetim komutanlığı 15 Töbank emekçisinin gözaltına alınmasını protesto eden Banksen genel başkanı Metin Denizmen'i de gözaltına aldı. Ayrıca Töbank'tan atılan emekçilerin sayısı 156'ya buldu. Ülkü orucu tutan İzmir'li bir emekçi koma halinde hastaneye kaldırıldı. İ

Tarsus'da Gıda-İş'in grev çadırına ateş açıldı.

Gaziantep'de Gıda-İş sendikası bölge sekreteri öldürüldü.

Adana'da Gıda-İş temsilcisi gözaltına alındı.

İstanbul'da Genel-İş sendikasının temsilcisi dövüldü ve yaralandı.

Kayseri'de faşistler Tekstil işçilerine saldırdı, bazı işçiler yaralandı.

İzmir'de Çayis'in grev çadırına 2. kez patlayıcı madde atıldı, daha sonra işçilerin yaptıkları baraka da yıkmak istendi.

İstanbul Levent'de DİSK 13. bölge temsilciliğine patlayıcı madde atıldı.

Turgutlu'da bir fırını basın faşistler 4 devrimci fırın işçisini kurşuna dizdiler.

İzmir'de Alsancak Tarış incir işçilerinin direnişini dağıtmak için 57 işçi gözaltına alındı.

İlçerici gençlik hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

İzmir'de Dev-Yol gurubuna bağlı goşistler İGD Üyesi Süleyman Keskin'e 10 saat süren ağır işkence yaptılar ve İGD yöneticilerinin adreslerini vs. öğrenmek istediler.

İzmir'de Dev-Yol'cuların silahlı saldırısına uğrayan İGD Üyesi Osman Yıldırım yaralandı.

İzmir'de İGD'ye silahlı saldırı hazırlığı yapan 7 Dev-Yol Üyesi yakalandı.

İstanbul Gaziosmanpaşa'da Kurultay Genç adında bir İLD Üyesi kurşunlandı. Ancak atik davranan genç kendini yere atınca, faşistlerin attıkları kurşunlar yoldan geçen üç kişiyi yaraladı.

İstanbul Kartal-Maltepe'de Dev-Yol'cu faşistler İGD üyelerine saldırdılar, bazı gençler yaralandı, polis 70 İGD üyesini gözaltına aldı.

İstanbul Aksaray'da Dev-Yol'cular yine İGD ve İLD üyelerine saldırdılar, çıkan olaylardan sonra 2 İGD üyesi gözaltına alındı.

İstanbul Rami'de aynı zamanda İİ-DER üyesi olan İGD'üyesi Ali Ermiş öldürüldü.

İstanbul'da İGD üyesi öğrenci İsmail Çelik macocular tarafından öldürüldü.

İstanbul Küçükçekmece'de ilçericilerin gittiği kahvehane tarandı.

Öldürülen 3 ilçerinin arasında İGD üyesi Hacı Aras da bulunuyor.

Ankara'da Çirak-Der üyesi İbrahim Berberoğlu öldürüldü. (Faşistlerce)

Ankara'da Politika gazetesi satan İGD'liler Halkın Kurtuluşu taraftarlarına kurşun yağmuruna tutuldular.

Karabük İGD şubesi kurşunlandı.

Niğde'de faşistler İGD üyelerine saldırdılar!

Saruhanlı İGD yönetim kurulu üyesinin evine patlayıcı madde konuldu. Siirt İGD ve İİD'nin şube yönetim kurulu üyeleri 8 genç 3,5 aydır gerekçesiz olarak gözaltında tutuluyor.

Ordu'da faşist terör İGD üyelerine yöneldi. İGD üyesi Gürsel Gürsoy ağır yaralandı, bir İGD üyesinin de evi kurşunlandı.

Konya İGD temsilcisi Tefvik Ataberk ve eşi kurşunlandı. Her ikisi de bacaklarından yaralandılar.

Öğretmenlere yönelik saldırı ve baskılar:

İzmir'de TÖB-DER üyesi 3 öğretmen sürüldü.

TÖB-DER Bursa mitingine polis saldırdı. Bir kişi öldü, 55 kişi yaralandı, TÖB-DER genel başkanı da içinde olmak üzere 303 kişi gözaltına alındı.

Adana'da faşistler lojmanda televizyon seyreden 6 öğretmeni kur-
gunladılar, öğretmenler olay yerinde öldü.
Eskişehir'de TÖB-DER saymanı pusuya düşürüldü, ağır yaralandı.
Kayseri'de komandolar TÖB-DER'e saldırdı.
Gaziantep'te TÖB-DER'in çay bahçesine ateş açıldı, halkın zama-
nında kaşmasıyla yaralanan olmadı.
Tokat TÖB-DER binası 7. kez bombalandı.
Adıyaman'da 6 öğretmen sürüldü.

Diğer ilerici örgüt ve kizilere yönelik saldırı ve baskılar :

İzmir'de Halkevi bombalandı.
İzmir'de Dev-Genç binasına patlayıcı madde atıldı.
Malatya Köy-Koop genel başkan yardımcısına, saldırıldı, ağır yara-
landı.
Ankara'da Partizan gurubuna bağlı macular Halk Koop'a saldırdı,
bir kişiyi yaraladılar.
Ankara'da Enerji-Der genel başkanı ve bir üye gözaltına alındı.
Ankara'da Emek Birliği bürosunda polis arama yaptı.
Ankara'da sıkıyönetim Brecht'in Kabare'sinden sonra Nazım Hikmet'in
oyununu da yasakladı. Birlik sahnesi basıldı, arama yapıldı.
Gaziantep'de Bezacılar Odası yönetim kurulu ikinci başkanı öldürül-
dü.
Siirt'te DDKD ve DHKD yöneticileri de gözaltında tutuluyor.

Sosyalist partilere yönelik saldırı ve baskılar :

TSİP'in 9 üyesi Mardin'de gözaltına alındı.
Elazığ-Ağır TİP ilçe merkezi bombalandı.
Adana'da TİP kurumlarından eski TİP Adana il başkanı avukat
Ceyhun Can öldürüldü.
Ankara Maltepe'de bir TİP üyesi yaralandı.
İstanbul Bayrampaşa'da TİP'li bir kunduracı öldürüldü.
İstanbul Kartal'da TİP'e patlayıcı madde atan MHP'liler güvenlik
kuvvetleriyle çatıştı.
İstanbul'da bildiri dağıtan TİP üyeleri gözaltına alındı.
İstanbul'da TİP Bakırköy ilçe binası bombalandı.

CHP'lilere yönelik saldırı ve baskılar :

Tarsus'da bir CHP'li öldürüldü.
Ereğli'de CHP belediye meclis üyesinin evine patlayıcı madde atıl-
dı.

Kayseri'de komandolar CHP'lilerin dükkanlarını tahrip ettiler. Gaycuma eski CHP ilçe gençlik kolu başkanına karakolda işkence yapıldı.

Gaziantep CHP il yönetim kurulu üyesi operatör doktor öldürüldü.

Malatya'da CHP'li bir muhtar öldürüldü.

Adana'da bir CHP'li öldürüldü.

İstanbul'da eczaneye yapılan saldırıda CHP'li eczane kalfası öldürüldü.

Urfa CHP belediye başkanı ve eğine saldırıldı. Her ikisi de ağır yaralandı. (Yakalanan İHP yanlısı komando Ferhat Tüysüz yaptığı açıklamada "yakalannasaydım ben öldürürcektim" demişti.)

Yeni Pazar'da CHP seçim konvoyu saldırıya uğradı.

Siirt Batman CHP ilçe başkanı öldürüldü.

Kürt demokratlarına yönelik baskı ve saldırılar:

Siirt'te bütün ilerici dernek (İGD-İED-DDKD-DHKD) yöneticileri aylardır gerekçesiz gözaltında tutuluyor.

Siverek'te Apo'cularla Bueak'ların kanlı çarpışmaları ve köy basmalar sürüyor.

Musaybin'de kaçakçılarla jandarma arasında çıkan çatışmalarda 7 kişi öldü, çatışmalar kazaya da sığradı, sokağa çıkma yasağı kondu.

Diyarbakır Ergani'de polis ve jandarma baskısı arttı.

Diyarbakır Hazro'da jandarma terörü sürüyor. Aramalar ve işkenceler günlük olaylar arasına girdi. Gençlerin çarşıya inmesi bile yasaklandı. Yakalananlar jandarmalarca ağır şekilde dövülüyor.

İlerici ve demokrat basına yapılan baskı ve saldırılar :

İstanbul'da Cumhuriyet gazetesi okuyan bir kişi dövüldü.

Ankara'da Emek dağıtım mühürlendi, 35 kişi gözaltına alındı.

Ankara'da Demokrasi Dayanışma ajansı sahibi ve sorumlusu Tankut Tülümen gözaltına alındı.

Ankara'da Politika satan ilerici gençlere Halkın Kurtuluşu'na bağlı maddeler silahla saldırdı.

Eccece çevrelerin açıklama ve önlemleri :

Devlet Bakanı F.Sükan istifa etti. Sükan: Devlet ve rejim için çok tehlikeli olaylar meydana gelmesi ihtimali, gelmemesinden daha kuvvetli.. Komünist ihtilali gerçekleştirmek için köprü bağları tutulmak isteniyor.

Boevit: Sükan'ın istifasını faşizmi isteyen iş çevreleri sağladı.

Ecevit: Halkın ve meyasal kuruluşların demokratik rejimi yaşatmak için her türlü çabayı sonuna kadar sürdüreceklerine inandığını söyledi. MHP'nin Almanyadaki örgütlerini kapatmadığı belirlendi.

Ecevit: MHP'ye ülke yönetimi teslim edilemez.

Ecevit: MHP gençlere silah verip adam öldürtüyor.

Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan belgeler üzerine başsavcı: Durumu MHP ve dışişlerine soracağım.

Korutürk: 14 Ekim'den sonra TBMM rejime karşı girişilen saldırıları durdurmak için kararlar alacak.

İçişleri bakanı Güneş: Güneydoğu'da nüfus savaşı zulüm düzeyine vardı . Apocu'lar adındaki yasa dışı örgütün üstesinden gelinecek.

AP'li Kıratlıoğlu: Rejime yönelik tehlike Anayasa değişikliği ile önlenabilir. ~~Devlet Bakanları~~

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

FAŞİST SALDIRILARIN VE ANTI-DEMOKRATİK BASKILARIN DÖKÜMÜ Ekim-1979

Sıkıyönetimin 19 ilde 2 ay daha uzatıldığı ve senato üçte bir yenileme seçimlerinin yapıldığı Ekim ayı içinde meydana gelen 328 faşist saldırı olayında, 125 kişi öldürülmüş, 64'ü ağır olmak üzere 211 kişi yaralanmıştır.

Saldırıların en yoğun olduğu kentlerin başında İstanbul, Ankara, Eskişehir, Kayseri ve Siverek (Urfa'ya bağlı) yer alıyor.

Ekim ayı içinde faşistlerin giriştikleri en büyük kıyam, ilerici işçilerin yoğun oturdukları semt olan Bayrampaşa'da, bir kahvehanenin taranması oldu. Burada 6 ilerici işçi öldürüldü. İşçilerden biri Maden-İş sendikasının eski işyeri temsilcisiydi.

14 Ekim seçimleri sırasında faşist ve gericiilerin giriştikleri en büyük saldırı Mardin'in Kızıltepe ilçesinde oldu. İlericilerin desteklediği devrimci demokrat Kürt adaya oy verenlere ateş açan MSP yanlıları 4 kişiyi öldürdüler, 2 kişi de ağır yaralandı.

Faşistlerin geçen ay sonunda öldürdükleri Adana Emniyet Müdürü Yurdakul'un cenazesine katılan polislere baskılar sürüyor. Olaylardan sonra Adana'da 52 polis açığa, 22'si gözaltına alınarak yargılandı, cenaze töreninde çıkan olaylardan sonra 100 kişi gözaltına alındı. Çoğu Pol-Der Üyesi olan 220 ilerici polis Adana'dan sürgün edildi. Adana'da ilericilere de baskılar sürüyor. Yurdakul'un öldürülmesinde büyük tekellerin de parmağı olduğu ortaya çıktı. Yurdakul, pek çok yolsuzlukları açığa çıkarmış, ayrıca büyük tekellerin hammadde kaçakçılığı yaptığı, tekstil fabrikalarında eroin ürettikleri ve benzer pek çok ihbarın soruşturmasını yürütüyordu.

Seçimlerde, gerici partilerin daha çok oy almaları ve Ecevit hükümetinin istifasından sonra, faşist sanıklar mahkemelerde ağız değiştirmeye, duruşmalarda ve cezaevlerinde isyan çıkarmaya, saldırılara başladılar. Baştan beri gazeteci A. İpekçi'yi öldürdüğünü söyleyen sanık Ağca, seçimlerden sonra ağız değiştirdi. Kahramanmaraş tutukluları duruşmada olay çıkarıp, solcu tutuklulara, avukat ve tanıklara saldırdılar. İstanbul Paşakapısı cezaevinden kaçmak için tünel kazanan faşistlerin girişimleri son anda farkedildi. Ayrıca isyan çıkaran faşistler 15 gardiyanı rehin aldılar, cezaevinin damına MHP bayrağı diktiler.

Buna karşın solcu tutuklulara baskılar devam ediyor. Mamak

cezaevinde solcu tutuklulara işkence yapılıyor. Bu arada CHP senatörü Süleyman Efe'nin kızına da işkence yapıldı. İşkenceler üzerine direnişe geçen tutuklulara dayanışma gösteren yakınlarından 100 kişi gözaltına alındı.

İlerici ve demokrat güçlere yapılan saldırı ve baskılar :

İşçi hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

Sinop'da Sökse fabrikası işçileri 4 aydır grevde. Bu süre boyunca, grevci kadın işçiler saldırıya uğradı, dövüldü, 6'sı kadın 16 işçi tutuklandı.

Antalya'da Petkim sendikası şube sekreteri saldırıya uğrayarak yaralandı.

Ağrı'da faşistler Gıda-İş sendikası binasına da saldırı yaptı.

İstanbul Ümraniye'de Baysen Üyesi ilerici işçilere faşistler saldırıyor, tek bulduklarında dövüyor, tehdit ediyorlar.

İstanbul Bayrampaşa'da kurulan 6 ilericiden biri Maden-İş Üyesi Ramazan Çabuk'tu.

Seydişehir Alüminyum fabrikası işçisi Maden-İş Üyesi Celal Sonuvar faşistlerin saldırısına uğrayarak yaralandı.

Kırıkkale'de Maden-İş binası bombalandı.

İlerici gençlik hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

Osloğluk'te İGD Üyesi Kabilay Babür Harp-İş'te yuvalanan faşistlerce bıçaklanarak ağır yaralandı.

Seydişehir'de faşistlerce yaralanan Celal Sonuvar, aynı zamanda İGD şube yönetim kurulu başkanıydı.

Van'ın Çevre ilçesinde İGD'nin seminerine katılan 20 genç gözaltına alındı.

İGD'ye Genç Öncü ve Emek Birliği gruplarıyla ortak çıkardıkları bir bildiriden ötürü dava açıldı.

Eskişehir İGD ve İLD şubeleri kapatıldı.

Ankara'da gözaltına alınan İGD-İLD Üyesi Ömer Aykanat'a elektrik işkencesi yapıldı.

İskenderun İLD kapatıldı, uç yöneticisi gözaltına alındı, şube başkanı aranıyor.

Ankara'da Çirak-Der Ulus şubesi başkanı ve sekreteri gözaltına alındı.

İlerici kadın hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

Batman'da Apo'cu denilen Örgütten ayrılıp İKD'ye katılan Süreyya

Balaban adlı öğrenci kızın evine patlayıcı madde attılar, döv-
ler ve daha sonra da bıçakla yaraladılar.
Eskişehir'de terör yaratan faşistler ilerici kadınlara da saldırı

Öğretmenlere yönelik saldırı ve baskılar :

Bursa'da polisin Tüb-Der mitingini kanla önlemesinden sonra pro-
testo eylemine girişen Diyarbakır'daki 150 öğretmen gözaltına
alındı.
Rize'de de 49 öğretmen hakkında soruşturma açıldı.
Ağrı'da Tüb-Der binasına faşistler saldırı.
Konya'da Tüb-Der üyesi bir öğretmen saldırıya uğrayarak yaralandı.
Çarşamba'da Ulusal Ocakları üyesi faşistler Tüb-Der'e saldırarak
eserlerini kırdılar.
Kırıkkale'de Tüb-Der binasına patlayıcı madde atıldı.
Manavgat'ta Tüb-Der üyesi iki okul müdürü saldırıya uğradı.
Kayseri'de Tüb-Der üyesinin otomobili patlayıcı madde atıldı.
Çifteler'de 7 Tüb-Der üyesi hakkında soruşturma açıldı.
Adana'da diğer 3 kişiyle bir Tüb-Der üyesi de gözaltına alınarak
bilinmeyen bir yere götürüldü.
Yozgat'ta faşistler Tüb-Der'e saldırı.
Ankara'da faşistler Cumhuriyet Bayramı törenine saldırı, polisler
saldırganlar yerine Tüb-Der'li öğretmenleri gözaltına aldı.
İstanbul' Tüb-Der kongresinde macu ve faşistler ilerici öğret-
menlere saldırdılar. 10 kişi yaralandı, 300 öğretmen gözaltına
alındı.
İstanbul'da Tüb-Der üyesi ve Politikada yazı yazan ilerici bir
lise müdürü görevinden uzaklaştırıldı.

Diğer ilerici örgüt ve kişilere yönelik saldırı ve baskılar :

Ankara'da 7 Çün-Der (Çukurova Üni. Çalışanları Derneği) yönetici-
si gözaltına alındı.
İGD'yle birlikte Genç Üçü ve Emeklin Birliği'ne de ortak bildiri-
den ötürü dava açıldı.
İskenderun'da Halk-Koop bombalandı.
Ağrı'da faşistler Tüb-Der binasına saldırı.
Ankara'da EGO'da bir CHP'linin yaralanmasına bahane edilerek
Tüb-Der üyelerine baskı yapılıyor. 20 ilerici gözaltına alındı.
Ankara'da Elektrik Mühendisleri Odası üyesi bir mühendise elektrik
işkencesi yapıldı.
Pethiye ve Yozgat'ta sağcılar Halkevine saldırdılar.
Kayseri'de Tüb-Der şube yönetim kurulu üyesi faşistlerce öldürül-
dü.

Adana'da yargılanan polisler arasında Pol-Der/^{gube} başkanı da bulunuyor. Gube başkanı ve 5 polis tutuklandı. Adana'da çoğunluğu Pol-Der üyesi olan 220 ilerici polis sürüldü. Adana'da diğer üç kişiyle birlikte bir TMMOB üyesi de bilinmeyen bir yere götürüldü.

Sosyalist partilere yönelik saldırı ve baskılar :

Sakayünetim Siirt'te TSİP'in seçim toplantısı engelledi. TSİP'in bir radyo konuşması TRT'ce yayınlanmadı. Madrin'de taraftarlara saldırıya uğrayan devrimci-demokrat aday TSİP listesinden 1 seçime katılmıştı. Eskişehir'de terör estiren faşistler TSİP il başkanının otomobilini tahrip ettiler, bir TİP'linin evine patlayıcı madde attılar. Manisa-Salihli'de TİP'in propaganda otomobilini tahrip edildi. İstanbul'da macuların açtığı ateş sonunda bir TİP-Genç Öncü üyesi ağır yaralandı. Kırakkale'de TİP binasına patlayıcı madde atıldı.

CHP'lilere yönelik saldırı ve baskılar :

Trabzon'da faşistler CHP binasını taşıladı. Terme'de CHP il başkanının otomobiline patlayıcı madde atıldı. Balıkesir'de CHP'liler taş yağmurlarına tutuldu, üç kişi yaralandı. Antalya'da yaralanan Petkim gube sekreteri aynı zamanda CHP merkezi ilçe sekreteriydi. İstanbul CHP Kartal ilçe başkanı saldırıya uğradı. Erzurum'da MHP'liler CHP'lilere saldırdı. Fethiye'de sağcılar CHP'ye saldırdı. Niğde'de CHP genelik kolu üyesi 1 faşistlerce öldürüldü. Kayseri'de CHP ilçe sekreteri öldürüldü. Yozgat'ta bir sağcının öldürülmesi üzerine 1 faşistler CHP'ye saldırdı. Ankara'da Yozgat CH' saylavının evi kurşunlandı. Balıkesir'de CHP seçim komitesi başkanı yaralandı.

Kürt demokratlarına yönelik saldırı ve baskılar :

Ergani'de ev kuşatmalar, küçük yoklamaları, gerekçesiz gözaltına almalar ve işkenceler devam ediyor. Diyarbakır'ın Güngör ilçesinin Yeniköy köyünde asubay zulmü ve işkenceler devam ediyor. Diçle'de AP'li Ensarioğulları sülalesinin zulmü sürüyor, işlerine gelmeyen öldürüyorlar, köyleri, evleri yağmalıyorlar.

İlerici ve demokrat basına yapılan baskı ve saldırılar :

İstanbul'da Ürün yayınlarının çıkardığı Ana Halka kitapçığı hakkında soruşturma açıldı. A.Taştan sorguya çağrıldı.

İstanbul'da Temel dağıtımın merkezi arandı, sahibi gözaltına alındı.

Ankara'da Mamak direnişiyle ilgili haberinden Şükrü Politika gazetesi sorumlusu sıkıyönetime götürüldü.

İstanbul Gaziosmanpaşa semtinde Politika satan gazete bayii tehdit edildi, babası ve kardeşi dövüldü.

Ankara'da Maliye bakanlığı yemekhanesini basın sıkıyönetim g Örevlileri, memurların çıkardıkları dergiyi dağıtmak suçundan 7 kişiyi gözaltına aldı.

Ankara'da sıkıyönetim Güneş yayınlarında arama yaptı.

Gaziantep'te Özgür Gaziantep gazetesi genel müdürü ve arkadaşı saldırıya uğrayarak ağır yaralandılar.

Konya'da Çağdaş kitabevi 6 ay içinde 28 kez saldırıya uğradı.

Eremler çevrelerin açıklama ve sözleri :

Adana sıkıyönetim komutanlığı : Güvenlik kuvvetleri-dağılmayıp olayı seyreden halka ates edebilecek.

MHP için iki suç duyurusu yapıldı.

Ecevit: seçimden sonra faşizmin sırtını yere getireceğiz.

Ecevit: Danıştay'da 141-142'yi savundu.

Denirel: Nerede bu faşizm? Hayalet taşıyoruz.

Ecevit: Adalet MHP sorununu gözecek.

MHP'li Şener Battal: MHP'nin katıldığı bir hükümet Türkiye'yi iç harbe götürür.

Sıkıyönetim 2 ay daha uzatıldı.

Cumhurbaşkanı Kerutürk: Türkiye'de tam bir demokrasi vardır.

FAŞİST SALDIRILARIN VE ANTI-DEMOKRATİK BASKILARIN DÖKÜMÜ

Kasım-1979

Demirel hükümetinin işbaşında olduğu Kasım ayı içinde meydana gelen 319 saldırı olayında 188 kişi öldürülmüş, 75'i ağır olmak üzere, 195 kişi yaralanmıştır.

Saldırıların en yoğun olduğu kentlerin başında, İstanbul, Ankara, Kayseri, Bursa, Adana ve Siverек gelmektedir.

Demirel hükümetinin işbaşına gelmesiyle cesaret bulan faşistler saldırılarını daha da arttırdılar. Ayrıca gerici, Amerikancı hükümetin kendisi de demokratik örgütler, basın ve sendikalar üzerindeki baskılarını yoğunlaştırdı. Olağanüstü Hal Yasası hazırlığına girişti.

İlerici güçler üzerindeki bu azgın saldırının bir örneği İlerici Gençler Derneği'nin kapatılması oldu. Ecevit hükümetinin İKD ve Tüs-Der'i kapatmasından sonra Demirel, iktidara gelir gelmez İGD'yi kapattı. Tüs-Der genel başkanı ve yürütme kurulu da içinde olmak üzere, şube başkanlarıyla birlikte Tüs-Der'den 17 kişi tutuklandı. Politika gazetesi genel yayın müdürü Aydın Engin onun hemen ardından yine Politika gazetesi yazı işleri müdürü Tamer Kayaş tutuklandı. 6-7 Kasım tarihli Politika gazeteleri toplatıldı. Ürün dergisi eski sorumlusu Selçuk Uzun tutuklanarak cezaevine kondu. Uzun, Ürün yayınları arasında çıkan Lenin'in "Kadının Toplumdaki Yeri" adlı kitabından ötürü 7,5 yıl hapse mahkum olmuştu.

Faşistler saldırılarını bilinçli olarak halk öncülerine yönelttiler. İlerici Öğretmen hareketinin yöneticilerinden, eski Tüs-Der İstanbul Şube başkanı ve Birlik Dayanışma gurubunun genel başkan adayı Halip Öztürk, görevli bulunduğu okulun kapısında profesyonel katiller tarafından öldürüldü.

Yine Kasım ayı içinde İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekan Yardımcısı ve EÜMÖD eski genel başkanı ilerici profesör Ümit Yaşar Doğanay faşist katiller tarafından öldürüldü.

Buna karşın, Milliyet gazetesi yazı işleri müdürü Abdi İpekçi'yi öldürmekten sanık faşist Mehmet Ali Ağca, Maltepe askeri cezaevinden, subay elbiseleri giydirilerek kaçırıldı. Kaçtığı, saatler sonra polis bildirildi. Ağca, kısa bir müddet önce bir kaçma girişiminde daha bulunmuş, üzerinden iki silah çıkmıştı, daha sonra Maltepe askeri cezaevine nakil isteminde bulunmuş ve bu istemi de kabul edilmişti. Katil'in elinde öldürülecekleri listesi de bulunuyor.

Faşistler cinayetlerini Kayseri'de, Malatya ve Maraş'ta

duğu gibi kırırma döndürdüler, silahlarla taradıkları bir kahvehanede 8 kişi öldü, 7 kişi yaralandı. Ardından TSB-Der üyesi ilerici bir öğretmenin evine ateş açan faşistler, öğretmenin 5 yaşındaki çocuğunu öldürdüler. Daha sonra, kırırma protesto eden halka ateş edildi ve bir kız öğrenci polisler tarafından öldürüldü, iki öğrenci de yaralandı. Sokağa çıkma yasağı kondu. Bundan birkaç gün önce de CHP Kayseri gençlik kolu başkanını öldüren faşistlerin, Kayseri emniyetince korunduğu demokratik örgütlerce açıklanıyordu. Bütün bu olaylardan sonra Kayseri'de tek kişi tutuklanmadı.

İlerici ve demokrat güçlere yapılan saldırı ve baskılar :

İşçi hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

İstanbul'da Hürcam-İş sendikasının temsilciler kurulu toplantısına sıkıyönetim komutanlığı izin vermedi.

İstanbul'da faşistler MAN fabrikasında çalışan bir işçiyi yaraladı.

İstanbul'da Maccular Uzel işçilerine saldırdı, bir işçi yaralandı.

İstanbul'da Netaş fabrikası eski işyeri temsilcisi Unal Gedikçi faşistlerce ağır yaralandı.

İstanbul Küçükköy'de maccular kahvede oturan, biri Elektrometal fabrikası lokal temsilcisi, diğeri Grundig fabrikası baş temsilcisi olan iki işçiyi ağır yaraladılar.

Bursa'da 110 gündür direnişte olan Maysan işçilerini destekleyen 2 bin işçiyi jandarma dağıtmak istedi, çıkan çatışmada 20 işçi yaralandı. Jandarmalar, fabrikaya faşistleri işçi olarak sokmaya çalışıyorlardı.

Kırıkkale'de faşistler Maden-İş temsilciliğini 3. kez bombaladılar.

Ankara'da Maden-İş temsilciliği polisçe, dolaplar dahi kırılarak arandı, suç unsuru olabilecek bir şeye rastlanmadı.

Ankara'da DİSK 2. bölge temsilciliği de polis tarafından 4 saat süreyle arandı.

Ankara'da faşistler MTA'da Dev-Maden-Sen üyesi işçilere saldırdı 1'ri ağır 4 işçi yaralandı.

Ankara'da bir işyerinde Tek-Ges-İş sendikasının gazetesini dağıtan sendika temsilcisi gözaltına alındı.

Ankara'da EGO işyerinde, dolabında Genel-İş gazetesi bulunduran 4 işçi gözaltına alındı.

İzmir'de 2.500 Genel-İş üyesinin direnişe geçmesinden sonra 55 sendika yöneticisinin ifadesi alındı.

Konya Ereğli'de Tekstil'in örgütlenme işleriyle uğraşan Sümerbank işçilerine faşistler saldırdı, bir işçi ağır yaralandı. İstanbul'da direnişlerinin 70. gününde olan Ülker işçilerine polis baskısı sürüyor, işçilerin çadır kurmalarına da izin verilmiyor.

İlerici gençlik hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

İGD Karabük şubesi (Ağustos ayında kapatılan) hakkında dava açıldı.

İstanbul Sefaköy'de Partizan gu rubuna bağlı Maocular, kahveyi basıp ilerici bulunup bulunmadığını sordular. Daha sonra İGD üyesi Azem Yıkılmaz'ın kapısı önünde pusu kurarak, Azem'e benzettikleri kardeşini ve annesini vurdular. İkisi de ağır yaralandı.

Ankara'da DTGF'nin açılışında faşistler öğrencilere saldırdı.

Yaralananlar arasında bir İGD üyesi de bulunuyor.

Eatman'da İGD şube başkanı ve bir üyesi gözaltına alındı.

Bursa İİD binası mühürlendi.

İlerici Gençler Derneği, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının emriyle bütün şubeleri ve bağlantılarıyla birlikte kapatıldı, yöneticileri hakkında soruşturma açıldı. Ankara'da İGD'nin kapatılmasını protesto için gösteri yapan gençlerden üçü gözaltına alındı.

Öğretmenlere yönelik saldırı ve baskılar :

İstanbul'da Töb-Der eski İstanbul şube başkanı, ve genel merkez başkan adayı, ilerici öğretmen hareketinin lideri Talip Öztürk çalıştığı okulun kapısında öldürüldü.

İstanbul'da lise müdürü Töb-Der üyesi Nazmi Gürbüz faşistlerce öldürüldü.

İstanbul'da eski TÖS şube başkanlarından ilerici bir öğretmen faşistlerce öldürüldü.

İstanbul Maltepe'de Töb-Der üyesi, ilerici öğretmen Ali Yılmaz öldürüldü.

İstanbul Küçükalyalı'da bir Töb-Der üyesi kurşunlanarak yaralandı.

Bursa'da ilerici bir öğretmen öldürüldü.

Adana'da Töb-Der üyesi Bahattin Topal öldürüldü.

Kumluca Töb-Der lokaline patlayıcı madde atıldı.

İzmit'te Töb-Der lokali yakıldı.

Kırıkkale'de Töb-Der binasına patlayıcı madde atıldı.

Gümüşhane'de Töb-Der binasına patlayıcı madde atıldı.

Töb-Der genel başkanı, 6 merkez yöneticisi, Ankara şube başkanı

da içinde olmak üzere 17 Töb-Der yöneticisi tutuklandı. Tutuklanma nedenleri 141 ve 311. maddeler.

Töb-Der genel merkezi ve Ankara şubesi basılıp, arandı.

Başer ilerici örgüt ve kişilere yönelik saldırı ve baskılar :

Ordu Halkevi kapatıldı.

Gölcük'te Halkevi yakıldı.

Kastamonu'da daha önce kapatılmış olan Halkevi bombalandı.

İstanbul Sarıyer Halkevine patlayıcı madde atıldı.

İstanbul Rami'de Dev-Sol taraftarı bir genç öldürüldü.

İstanbul Hasköy'de faşistler iki Dev-Sol taraftarı genç öldürdü.

İstanbul Genel-Der üyesi Yılmaz Demir faşistlerce öldürüldü.

İstanbul Beykoz Kültür Derneği 5 kez polis tarafından basıldıktan sonra, kapatıldı.

Yozgat-Çekerek'de 2 Köy-Koop üyesi öldürüldü.

Gümüşhane Halk-Der binasına patlayıcı madde atıldı.

Sosyalist partilere yönelik saldırı ve baskılar :

TSİP Ankara-Yenimahalle ilçe örgütü arandı.

Ordu'da TİP ve TSİP il başkanlarının işyerlemisaldırıya uğradı.

Konya Ereğli'de TİP şube başkanı, şube yönetim kurulu üyesi gözaltına alındı.

İstanbul'da TİP Beyoğlu ilçe lokalini polis bastı, 16 kişi gözaltına alındı.

Malatya'da Genç Öncü dergisinin temsilcisi ağır yaralandı.

CHP'lilere yönelik saldırı ve baskılar :

Düzce CHP ilçe başkanına ateş açıldı.

Konya Bozkır'da CHP'li belediye başkanının evine patlayıcı madde atıldı.

CHP İstanbul sayısalı Metin Tüzün gözaltına alınan lise öğrencisi oğlunun poliste falakaya çekildiğini açıkladı.

Malatya'da CHP'li bir işçi öldürüldü.

Ankara'da CHP'li bir işçi öldürüldü.

Kayseri'de MHP'liler CHP il gençlik kolu başkanını öldürdü.

İlerici ve demokrat basına varılan saldırı ve baskılar :

6-7 Kasım tarihli Politika gazeteleri toplatıldı.

Politika gazetesi genel yayın müdürü Aydın Engin 142. maddenin 1 ve 3. bentlerine dayanılarak tutuklandı.

İstanbul'da Kadıköy vapurunda Politika gazetesi okuyan genci faşistler öldürmek istedi, yardım gelmediğini gören genç kendini denize attı ve bir motor tarafından kurtarıldı. Ayrıca vapurun tuvaletine bomba yerleştiren faşistlerden ikisi yakalanabildi. Ürün dergisi eski sorumlu müdürü Selçuk Uzun, tutuklanarak cezaevine kondu. Uzun, Ürün yayınları arasında çıkan Benin'in "Kadınların Toplumdaki Yeri" adlı kitabından ötürü 7,5 yıl hapse mahkum olmuştu. Ayrıca hakkında, Ürün dergisinde çıkan yazılardan ötürü 100 yılı aşkın hapis cezasını öngören davalar bulunuyor. Gölcük'te ilerici bir kitabevi yakıldı. Bursa'da Milliyet gazetesinin temsilcisi faşistlerce ağır yaralandı.

Egemen çevrelerin açıklama ve önlemleri :

Yeni başbakan Süleyman Demirel: Fevkalâde halin icaplarına uyulacaktır.

CHP genel başkanı B.Ecevit: MHP devleti işgale hazırlanıyor.

34 CHP'li parlamenter: Faşizme yeşil ışık yakma gayretleri yoğunlaştı.

Milli Güvenlik Kurulu: Anarşi ve bölücülüğün tesirsiz hale getirilmesi şarttır.

Bakanlar Kurulu: Anarşi konusunda kesin tedbirler alınacak.

Eski işiği bakanı H.F.Güneş : MHP yönetici Somuncuoğlu'nun cinayetler için emir verdiğini açıkladı.

İşçi hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

Kasım 1979:

İstanbul'da Hürcam-İş sendikasının temsilciler kurulu toplantısına sıkıyönetim komutanlığı izin vermedi.

İstanbulda faşistler MAN fabrikasında çalışan bir işçiye yaraladı.

İstanbul'da Maocular Uzel işçilerine saldırdı, bir işçi yaralandı.

İstanbul'da Netaş fabrikası eski işyeri temsilcisi Ünal Gedikli faşistlerce ağır yaralandı.

İstanbul'da Pancar Motor işyeri sendika temsilcileri sıkıyönetim görevlilerinde sorguya çekildi.

İstanbul Küçükköy'de maocular kahvede oturan, biri Elektrometal fabrikası lokal temsilcisi, diğeri Grundig fabrikası baş temsilcisi olan iki işçiye ağır yaralandılar.

Bursa'da 110 gündür direnişte olan Maysan işçilerini destekleyen 2 bin işçiye jandarma dağıtmak istedi, çıkan çatışmada 20 işçi yaralandı. Jandarmalar, fabrikaya faşistleri işçi olarak sokmaya çalışıyorlardı.

Kırıkkale'de faşistler Maden-İş temsilciliğini 3. kez bombaladılar.

Ankara'da Maden-İş temsilciliği polisçe, dolaplar dahi kırılarak arandı, suç unsuru olabilecek bir şeye rastlanmadı.

Ankara'da DİSK 2. bölge temsilciliği de polis tarafından 4 saat süreyle arandı.

Ankara'da faşistler MTA'da Dev-Maden-Sen üyesi işçilere saldırdı, Biri ağır, 4 işçi yaralandı.

Ankara'da bir işyerinde Tek-Ges-İş sendikasının gazetesini dağıtan sendika temsilcisi gözaltına alındı.

Ankara'da EGO işyerinde, dolabında Genel-İş gazetesi bulunduran 4 işçi gözaltına alındı.

İzmir'de 2.500 Genel-İş üyesinin direnişe geçmesinden sonra 55 sendika yöneticisinin ifadesi alındı.

Konya Ereğli'de Tekstil'in örgütlenme işleriyle uğraşan Sümerbank işçilerine faşistler saldırdı, bir işçi ağır yaralandı.

İstanbul'da direnişlerinin 70. gününde olan Ülker işçilerine polis baskısı sürüyor. İşçilerin çadır kurmalarına da izin verilmiyor.

Aralık 1979:

Maden-İş sendikası 23. genel kurul divan üyeleri, Banksen-Sendikası genel başkanı Metin Denizmen, Baysen sendikası genel başkanı Cevat Özhasırcı ve Necdet Onaran, daha sonra Maden-İş sendikası genel başkanı Kemal Türkler, genel sekreter Mehmet Karaca ve yürütme kurulu üyeleri Kemal Daysal ve Bahtiyar Erkul, genel kurulda Enternasyonal marşı söylendiği gerekçesiyle gözaltına alındılar. Bu olayı protesto eden Netaş fabrikası jandarmaca arandı, saatler süren arama yapıldı ve 15 sendika temsilcisi gözaltına alındı. Bursa Orhangazi'de goşistler Maden-İş lokaline ve işçilere saldırdı. İzmir'de faşistler bir Maden-İş üyesini MHP binasına kaçırarak dövdüler.

Manisa'da Maden-İş, Dev. Toprak-İş ve Petkim-İş sendika şubelerinin bulunduğu bina faşistler tarafından yakıldı. Yangın söndürme çalışmaları da faşistler tarafından engellenmek istendi.

Samsun Bafra'da Bank-Sen temsilcisi Salih Yalçın faşistlerce ağır yaralandı, kurtarılamayarak öldü.

Eskişehir'de Aster-İş üyesi Güven Nişancıoğlu öldürüldü. Cenaze törenine izin verilmedi, çıkan olaylarda çok sayıda ilerici gözaltına alındı.

İzmit'te Aster-İş sendikası temsilciliği iki kez basıldı. Kocaeli bölge temsilciliği kapatıldı.

İstanbul Cibali Tekel fabrikasında Gıda-İş temsilcisi öldürüldü. Bunun üzerine bütün tek el fabrikalarında 12 bin Tekel işçisi iş bıraktı.

Aydın'da Tekstil şube başkanı bıçakla ağır yaralandı.

İzmir Sümerbank'ta işçilerin sendika seçme özgürlüğü engelleniyor.

Tarsus Paktaş-2 fabrikasında çalışan işçilere faşist MİSK militanları saldırdı, 5 işçi ağır yaralandı.

Ankara Tüm-Has-İş sendika ve Devrimci Toprak-İş sendikasında arama yapıldı, Tüm Has-İş sendikasında bulunan 2 Tüs-Der yöneticisi gözaltına alındı.

Erzurum'da genel-İş şubesine patlayıcı madde atıldı.

TYS 2. başkanı ölümle tehdit edildi.

Ankara YSE'de sıkıyönetim arama yaptı. YSE'ye yönelik baskılar sürüyor. Minasa'da YSE işyeri basıldı, bekçi yaralandı. Ayrıca işçilere baskı yapmak için YSE-İş sendikası üyelerine ücretleri ödenmiyor. Çanakkale YSE'de MİSK terör estiriyor. YSE-İş genel başkanı Kayseri'de faşistlerin saldırısına uğradı.

Ankara'da Baysen genel merkezi arandı.

İstanbul Sıkıyönetim komutanlığı bir bildiri yayınlavarak kamu düzeni

Ocak 19780:

Tüm Has-İş sendikası Manisa temsilcisi yolda yürürken gözaltına alındı ve karakolda işkence edildi.

Ankara'da Maden-İş 2. bilge temsilciliği basıldı, 2. bölge temsilcisi Abdullah Yılmaz ve bir Maden-İş üyesi gözaltına alındı.

İzmir Tarih'te ilerici işçi kıyımı sürüyor.

Maden-İş sendikası 23. genel kurulunda Enternasyonal marşı söylendiği gerekçesiyle gözaltına alındıktan bir süre sonra serbet bırakılan genel kurul divan üyeleri, Maden-İş sendikası genel başkanı ve 3 yürütme kurulu üyesi hakkında yeniden tutuklama kararı çıkartıldı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI
TÜSTAV

FAŞİST SALDIRILARIN VE ANTI-DEMOKRATİK BASKILARIN DÖKÜMÜ

Aralık-1979

Kanlı Kahramanmaraş faşist kırımının yıldönümü olan ve sıkı-yönetimin 19 ilde daha 2 ay uzatıldığı Aralık ayında faşist saldırı olayları büyük bir tırmanış göstermiş, saldırılarda ölenlerin sayısı 200'ün üstüne fırlamıştır. Aralık ayında meydana gelen 442 saldırı olayında 204 kişi öldürülmüş, 80 'i ağır olmak üzere 380 kişi yaralanmıştır. Öldürülenler arasında bir profesör, bir savcı, 10 öğretmen, 34 ilerici gençlik hareketin temsilcisi, 2 de ilerici işçi hareketinin temsilcisi bulunmaktadır.

Aralık ayında saldırıların yoğun olduğu kentlerin sayısı da artmıştır. Bunlar İstanbul, Ankara, Antakya, Uşak, Manisa, Yozgat, Adana, Samsun(Bafra), Konya, Kütahya'dır.

Demirel hükümeti iktidarını sağlamlaştırmak için, devlet kadrolarında büyük bir temizlik hareketine girişti. 56 ilde yeni vali atadı, 11 ilin valisinin de yerini değiştirdi. Bütün bakanlıklarda her kademedeki devlet memurları işlerinden atılarak, yerlerine genellikle MHP'li, faşist elemanları geçirdi. Faşistler bu arada iki bakanlığı basarak, çalışmakta olan memurları dövdüler, işyerlerini tahrip ettiler.

Kahramanmaraş faşist kırımının yıldönümünde bütün yurttaki, özellikle öğretmen, memur ve gençliğin büyük kesiminin katıldığı direnişler, halkın katıldığı miting ve yürüyüşler yapıldı. Gerici-Amerikancı Demirel hükümeti bu anma olaylarını büyük bir terörle bastırma yoluna gitti. Böylece kanlı faşist kırımın yıldönümünde 8 kişi daha öldürüldü, yüzlerce kişi yaralandı, 8 bin kişi gözaltına alınarak, spor salonlarına dolduruldu. Bunların arasında ortaokul öğrencileri, 13-14 yaşlarında çocuklar çoğunlukta bulunuyor. Terör öğretmenlerin ilerici örgütü Töb-Der'in kapatılması 6872 öğretmen hakkında soruşturma ve 1711 öğretmenin açığa alınmasıyla sürdürüldü.

Faşist destekli Demirel hükümeti ilerici işçi hareketi üzerinde de terörü devam ettirmek istedi. Enternasyonal söylendiği gerekçesiyle önce Maden-İş 23. Genel Kurul divan üyeleri (Bank-Sen sendikası genel başkanı, Bayesen sendikası genel başkanı ve bir sendikacı) daha sonra da Maden-İş genel başkanı Türkler başta olmak üzere 4 Maden-İş yöneticisi gözaltına alındılar. Ancak işçi

lerin yürüttüğü ortak ve geniş kapsamlı direnişler sonunda bırakıl-
mak zorunda kaldılar.

Demirel hükümeti, sıkıyönetim, gerici baskılarını, her fir-
satta, cenaze törenlerinde bile gösterdi. İlerici profesör C.
Orhan Tütengil'in faşistler tarafından öldürülmesinden sonra ya-
pılmak istenen cenaze törenine izin verilmedi. Barikatlar kuru-
larak, çok sayıda askeri birlik getirilerek büyük yığınların tö-
rene katılmasına izin verilmedi. Hatta Öğretim Üyeleri, yazarlar,
dipçiklenerek yaralandılar. Çıkan olaylarda 10 kişi yaralandı.
Demirel asker gücüyle, daha sonra yapılmak istenen cenaze tören-
lerinin de gösteriye dönüşür kaygısıyla dağıttı.

İlerici profesör Tütengil'in ardından, Tunceli savaşı öl-
dürüldü.

Faşist terör Antakya'da Kahramanmaraş'a benzer boyutlara
ulaştı. Alevi yurttaşların oturdukları mahalleler kuşatılarak,
dükkanları yakıldı, kurşunlandı, kimse sokağa çıkamaz oldu.
Aynı şekilde Yozgat ilinde estirilen faşist terör sonunda 150
aile şehri terketmeye mecbur oldu. Hükümetten destek gören
faşistler toplu kıyımlara devam ettiler. Geçen aylarda olduğu gi-
bi, insanların toplu oturdukları kahveleri basıp onlarca in-
sanı öldürdüler. Bunlardan biri de İstanbul Beşiktaş'ta meydana
geldi. Büyük bir kahveye yapılan bombalı baskında içlerinde
İGD üyesi Orhan Toprakçı'nın da bulunduğu 5 kişi parçalanarak
can verdi, çoğu ağır olmak üzere 22 kişi de yaralandı.

Faşist terör örgütleri hakkında önemli açıklamalarda bulu-
nan CHP'li eski işçileri bakanı Güneş'in konuşmasını önlemek is-
teyen AP senatörü Ömer Naci Bozkurt, Güneş'le yaptığı boğuşma
sirasında çantasından önemli belgeler düşürdü. Bu belgeler ara-
sında öldürülecek olanların, yerleri değiştirilecek bürokratların
vs. bu senatörün bilgisi içinde olduğu saptandı, bu konuda sav-
cılığa da bilgi verildi. MHP'nin İstanbul'daki bir şubesinde yapı-
lan bir aramada, önemli miktarda silah vs. ile birlikte öldürü-
lecek kişilerin listesi de ele geçti. Bu listede, öldürülen pro-
fesör Tütengil'in resminin üzerinde kırmızı bir çarpı işareti
ve öldürüldü yazısı, faşistlerin saldırısıyla ağır yaralanan
Bank-Sen Eğitim Dairesi Müdürü Alâaddin Kılıç'ın resminin altın-
da öldürülemedi yazısı bulunuyor. Listede ayrıca İstanbul Baro
başkanı Orhan Apaydın'ın, İ.Ü. rektörü Halûk Alp'in de isimleri
yer alıyor. Ancak bu liste tüm olarak açıklanmadı. Ayrıca arama-
nın MHP'de yapıldığı da sıkıyönetimce, MHP organı gazetelerin
arama MHP binasında yapıldı diye yazmalarına karşın, gizlenmek

istendi, basında ÜGD şubesinde arama yapıldığı haberleri yer aldı. Politika gazetesinden de, tehdit imalarıyla haberi vermemesi istendi.

İlerici ve demokrat güçlere yapılan saldırı ve baskılar :

Maden-İş sendikası 23. genel kurul devam üyeleri Bank-Sen sendikası genel başkanı Metin Denizmen, BaySen sendikası genel başkanı Cevat Özhasırcı ve Necdet Onaran, daha sonra Maden-İş sendikası genel başkanı Kemal Türkler, genel sekreter Mehmet Karaca ve yürütme kurulu üyeleri Kemal Daysal ve Bahtiyar Erkul, genel kurulda Enternasyonal marşı söylendiği gerekçesiyle gözaltına alındılar.

Bursa Orhangazi'de gøşistler Maden-İş lokaline ve işçilere saldırdı.

İzmir'de faşistler bir Maden-İş üyesini MHP binasına kaçırarak öldürdüler.

Manisa'da Maden-İş, Dev. Toprak-İş ve Petkim-İş sendika şubelerinin bulunduğu bina faşistler tarafından yakıldı. Yangın söndürme çalışmaları da faşistler tarafından engellenmek istendi. Samsun-Bafra Bank-Sen temsilcisi Salih Akın faşistlerce ağır yaralandı, kurtarılamayarak öldü.

Eskişehir'de Aster-İş üyesi Güven Nişancıoğlu öldürüldü. Cenaze törenine izin verilmedi, çıkan olaylarda çok sayıda ilerici gözaltına alındı.

İzmit'te Aster-İş sendikası temsilciliği iki kez basıldı.

İstanbul Cibali Tekel Fabrikasında Gıda-İş temsilcisi öldürüldü. Bunun üzerine bütün tek el fabrikalarında 12 bin Tekel işçisi iş bıraktı.

Aydın'da Tekstil şube başkanı bıçakla ağır yaralandı.

İzmir Sümerbank'ta işçilerin sendika seçme özgürlüğü engelleniyor. Tarsus Paktaş-2 fabrikasında çalışan işçilere faşist MİSK militanlara saldırdı, 5 işçi ağır yaralandı.

Ankara Tm-Has-İş sendikasında arama yapıldı, 2 Tm-Der yöneticisi gözaltına alındı.

Erzurum'da Genel-İş şubesine patlayıcı madde atıldı.

TYS 2. başkanı ölümle tehdit edildi.

Ankara YSE'de sıkı yönetim arama yaptı. YSE'ye yönelik baskılar sürüyor. Manisa'da YSE işyeri basıldı, bekçi yaralandı. Ayrıca işçilere baskı yapmak için YSE-İş sendikası üyelerine ücretleri ödenmiyor. Çanakkale YSE'de MİSK terör estiriyor.

İlerici gençlik hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

İstanbul Güngören'de afiş yapıştıran Muharrem Ergin adlı ilerici bir genç faşistlerce öldürüldü. İstanbul İstanbul Beşiktaş'da kahvede patlayan bomba sonucu İGD üyesi Orhan Toprakçı da öldü.

İstanbul Alibeyköy'de İGD üyesi Mehmet Demiray öldürüldü. Demiray'ın cenaze töreni yaptırılmadı, katılmak isteyenlerden 100 genç gözaltına alındı.

İstanbul'da İGD üyesi Zeki Şahin Kurtuluş fraksiyonuna bağlı gençler faşistlerce öldürüldü.

Ankara Etlik'de faşistler ilerici gençlerin gittiği kahveye ateş açtı, İGD üyesi Akın Sayan ağır yaralandı. Olaydan sonra ilericiler gözaltına alındı.

ODTÜ'de jandarma öğrencilere saldırdı, 40 öğrenci gözaltına alındı.

Ankara'da ilerici bir gencin evini basan faşistleri halk yakaladı.

Gölcük'te faşistler ilerici gençlere saldırdı, Şenol Özdemir adındaki bir genç yaralandı.

Batman İGD sekreteri gözaltına alındı.

Ergani'de İGD üyesi Cuma Yeşil öldürüldü.

Karabük'te ilerici bir genç öldürüldü.

Öğretmenlere yönelik saldırı ve baskılar :

Rize Töb-Der valilikçe süresiz kapatıldı, 8 öğrenci ve 2 öğretmen gözaltına alındı.

Salihli'de faşistler Töb-Der'i kurşunladı.

Kırıkkale'de 20 gün içinde 46 ilerici öğretmen faşistlerce çeşitli şekillerde (demir sopalarla vs.) saldırıya uğradı.

Ankara Çubuk Töb-Der binası faşistlerce yakıldı.

Töb-Der Ankara şubesi kapatıldı, 14 kişi gözaltına alındı.

Niğde-Bor Kırı-koca Töb-Der üyeleri taşlı saldırıya uğradı, 2 öğretmen çocuklarıyla birlikte yaralandı.

Eynesil'de saldırıya uğrayan Töb-Der üyesi yaralandı.

İ.Ü. İktisat Fakültesi ilerici öğretim üyelerinden Prof. Cavit Orhan Tütengil öldürüldü.

Edremit Töb-Der faşistlerin saldırısına uğradı.

Ağrı Töb-Der şube başkanı uğradığı saldırıda yaralandı.

Simav'da Töb-Der'li lise müdürünün evi saldırıya uğradı.

Salihli'de Töb-Der'li öğretmenlerin kaldığı lojman silahla tarandı

Samsun Bafra'da Töb-Der'e patlayıcı madde atıldı.

Erzurum'da Töb-Der'li bir öğretmene ve bir öğrenciye saldırı yapıldı.

genin belediye başkanına ateş açıldı, öğretmen ağır yaralandı. Töb-Der üyeleri Adana'dan sürgün ediliyor. Adana, Kahramanmaraş, Gaziantep, Adıyaman illeri içinde bulunan tüm Töb-Der şubeleri sıkıyönetimce kapatıldı. Ordu şubesine patlayıcı madde atıldı. Kahramanmaraş kırımını anma toplantı, miting ve çıkan olaylardan sonra Töb-Der genel merkezi ve tüm şubeleri kapatıldı. İstanbul'da 40 Töb-Der yöneticisi tutuklandı. Olaylardan sonra 6872 öğretmen için soruşturma açıldı ve 1711 öğretmen açığa alındı.

Diğer ilerici örgüt ve kişilere yapılan saldırı ve baskılar :

İstanbul'da Bank-Der genel merkezi ve aynı yerde bulunan Tüs-Der İstanbul bölge temsilciliği bombalandı. Konya Sarayönü Halkevi başkanı ve yönetim kurulu üyesi saldırıya uğradı, biri yaralandı. Rize Halkevinde arama yapıldı, 10 üye gözaltına alındı. Rize-Murgul Halkevi başkanı öldürüldü. Ankara'da Tüm-Der şubesi kapatıldı. Ankara'da Halk-Koop saldırıya uğradı. Ankara'da ilerici bir öğretmen üyesi gözaltına alındı. Ankara'nın Çın-çın semtinde ilerici bir polis öldürüldü. Kayseri'de birdenbire ortadan kaybolan 15 ilericinin uzun süre sonra Ankara'da olduğu ve polisçe Ankara'ya getirilmiş oldukları öğrenildi. Aynı şekilde İtmit'te 5 ilerici ortadan kayboldu.

Sosyalist partilere yönelik saldırı ve baskılar:

İstanbul'da bir TİP üyesi ölü bulundu. Adana'da TİP il sekreteri ve 2 üye gözaltına alındı. İstanbul TİP Beyoğlu ilçe başkanı saldırıya uğradı. İstanbul TİP Fatih ilçe başkanı ve bir üye gözaltına alındı. Genç-Öncü Derneği kapatıldı. Amasya'da bir Genç-Öncü üyesi öldürüldü, bir TİP üyesi yaralandı. TSİP genel başkanı tehdit edildi. TSİP genel merkezi polisçe basıldı, ölmüş bulunan genel yönetim kurulu üyesinin tabutuna verinceye kadar her yer arandı. TSİP başkanlar kurulunun bir üyesi gözaltına alındı.

CHP'lilere yönelik saldırı ve baskılar :

Ankara'da CHP Çankaya ilçe binası bombalandı.

Trabzon'da CHP'lilerin devam ettiği bir klüp tarandı, bir kişi öldü, 2 de ağır yaralandı.

Manisa'da bir faşistin öldürülmesi üzerine CHP'li bir kişinin dükkanı yakıldı.

Manisa'da CHP yönetim kurulu üyesi ağır yaralandı.

Manisa'da CHP eski il başkanı öldürüldü.

Manisa'da CHP merkez ilçe yönetim kurulu üyesi ve belediye meclis üyesi olan bir kişi öldürüldü.

Samsun-Bafra'da CHP ilçe başkanı yaralandı.

Samsun-Bafra'da eski CHP şube gençlik kolu başkanı öldürüldü.

Rize-Murgul CHP gençlik kolü üyesi yaralandı.

Ordu, CHP il başkanının yazıhanesi faşistlerce bombalandı.

Nizip CHP'li belediye başkan vekili ağır yaralandı.

Seydişehir'de faşistler ilericilerle eylem birliği yapan CHP ilçe birasına saldırdı, 4'ü ağır olmak üzere 26 kişi yaralandı.

Kürt demokratlarına yönelik saldırı ve baskılar :

Diyarbakır'da karakolda gözaltına alınanlara ağır işkenceler yapılıyor. Ayrıca cezaevinde de baskılar sürüyor. Türkçe konuşmak yasak olduğu için tutuklular, Türkçe bilmeyen aileleriyle konuşmıyorlar.

Batman'da Apo'cuların tezgahladığı ve tahrik ettiği olaylar ve ilericiler üstündeki baskılar sürüyor. Örneğin Apo'cuların bir cinayetinden sonra İGD Batman şube sekreteri gözaltına alındı.

İlerici ve demokrat basına yönelik saldırı ve baskılar :

Politika gazetesinin genel yayın müdürü 40 günlük tutukluluktan sonra serbest bırakılmasına karşın, yazı işleri müdürü Tamer Kayaş'ın tutukluluk hali sürüyor.

Seka'nın ilerici basın, özellikle Politika gazetesi üzerinde sürdürdüğü kâğıt vermeme baskısı sürüyor. Politika, gazetenin çıkması her an durabilir tehlikesiyle karşı karşıya bulunuyor. Adana'da bir işyerine Politika, Cumhuriyet gibi ilerici gazetele-
rin sokulması yakalandı.

Politika okuyan 11 genç, kahveden yanlarında Politika gazetesi olduğu gerekçesiyle gözaltına alındı.

Yozgat'ta Politika okuyan öğretmen 2. kez saldırıya uğradı.

Biga'da bir Politika okuru tehdit edildi.

Bafra'da öldürülen Bank-Sen temsilcisi Salih Yalçın aynı zamanda Bafra İSTA muhabirliği yapıyordu.

Yeni Kültür Bakanı sanatçılar ve tiyatrolar üzerindeki baskıyı

sürdürüyor. Devlet Bale Müdür, Devlet Tiyatroları Müdürü ve daha birçok ilerici sanatçı görevinden uzaklaştırıldı. Bu arada Nazım Hekmit'in Sovyet koreograflarınca hazırlanan Ferhat ile Şirin balesi oynanmadan yasaklandı. Başbalerin istifa etti. Nazım Hikmet'in şiirlerinden oluşan bir takvim toplatıldı. Turgutlu'da köylülerin oynadığı Aladağlı Miho oyunu için dava açıldı.

Malatya'da ilerici bir kitabevi sahibi gözaltına alındı.

Egemen çevrelerin açıklama ve önlemleri :

İstanbul sıkıyönetim komutanlığı: Ağca kaçıran mecburiyeti olanlar ca kaçırıldı.

Kayseri savcısı: Katliamı faşistler yaptı.

67 ilin valisi değişti, 56 ile yeni vali atandı, 11'rinin yeri değiştirildi.

59 ilin emniyet müdürleri değiştirildi.

Demirel: 100 günde anarşi ile mücadele programı hazırladı.

Demirel: Anarşinin kökünde Türklüğün ve Müslümanlığın en büyük düşmanı komünizm var.

Demirel: (Valilere) sağdan terör olmaz, solun her türlüünü ezeceksiniz.

CHP yöneticileri: DGM'ye "tabii hakim ilkesi" koşuluyula evet denecek.

Ecevit: Şimdi hükümet sayesinde devlet terörü ortaya çıkıyor.

Sıkıyönetim 19 ilde 2 ay daha uzatıldı.

FAŞİST SALDIRI VE ANTI DEMOKRATİK BASKILARIN DÖKÜMÜ
Ocak-1980

Faşist MHP destekli Amerikancı-sıkıyönetimci Demirel hükümetinin işbaşında olduğu Ocak ayında meydana gelen 435 saldırı olayında, 147 kişi ölmüş, 76'sı ağır olmak üzere 324 kişi yaralanmıştır. Çeşitli direniş ve eylemlerde binlerce işçi, öğretmen ve öğrenci gözaltına alınmıştır.

Saldırıların en yoğun olduğu kentlerin başında İskenderun, İzmir, İstanbul, Ankara, Elazığ, Afyon, Gaziantep, Adana ve Amasya (Suluova) geliyor.

Ocak ayı içinde genel kurmay başkanı ve ordu komutanları 12 Mart muhtırasıyla aynı nitelikte yeni bir muhtıra verdiler. Muhtıra özünde demokratik güçler üzerindeki baskıların arttırılması için önlem alınmasını, sıkıyönetimin sertleşmesini, baskı yasalarının meclislerden engelsiz geçirilmesini, AP ve CHP'nin sol kargısında ortak hareket etmesini istiyor.

Demirel hükümeti işbaşına geldiği günden başladığı devlet kadrolarını faşist milislerle doldurma eylemine devam ediyor. Tüm bakanlıklarda, genel müdürlüklerde, kamu iktisadi kuruluşlarında kadro değişiklikleri bütün hızıyla sürüyor. Yüzlerce yüksek dereceli ya da sıradan memur işinden atılıyor ya da uzak kentlere gönderiliyor.

Demirel hükümeti işçi hareketini lidersiz bırakmak için Maden-İş genel kurulundan sonra, Enternasyonal söylendiği gerekçeyle gözaltına alınıp sonra bırakılan Maden-İş yöneticilerini ve kongre divanında yer alan Bank-Sen genel başkanı ve Baysen genel başkanı ve bir işyeri baştemsilcisi hakkında tutuklama kararı çıkarttı ve ilerici sendika liderleri askeri cezaevine kondular.

Hükümet, özellikle işçi hareketlerini, direnişlerini kırmak ilerici işçileri atmak, yerlerine faşistleri almak, ilerici sendikaların örgütlenmelerini kırmak için büyük devlet fabrikalarına, büyük kombinalara polis ve asker sürdü. Buralarda kitlesel halinde tutuklamalara, işten çıkartmalara gidildi. Samsun Tekel fabrikasından 1500 işçi çıkarıldı. İstanbuldaki onbinden fazla işçinin çalıştığı Cibali ve Gevizli tekel fabrikalarında ki ilerici hareket kırılmak için ilerici işçiler işten çıkarılmak, memur ve mühendisler sürülmek istendi. Gıda-İş sendikasının şubeleri basıldı, şube başkanı dövülerek gözaltına alındı. Samsun Tekel'den 100 ilerde işçi çıkarıldı. Askarlar defa-

İzmir'de yine büyük kamu kuruluşlarından biri olan (ortak-ları üretici köylüler) binlerce işçinin çalıştığı Tarış kom-binalarında arama yapmak bahanesiyle polis işçi üzerine salın-dı. İlk çatışmada 4 kişi yaralandı. 4 gün aradan sonra yine Tarış'e bağlı Çiğli iplik fabrikası, üzüm, zeytin, ve yağ kombi-naları üzerine polis sürüldü. Bu kez çıkan çatışmada 50 işçi yaralandı. 600 işçi gözaltına alındı, 16 işçi tutuklandı. Dire-niye geçen 11 bin işçi bütün İzmir'in emekçi halkını yanında buldu. Ege Üniversitesinde yapılan dayanışma eylemlerinde çı-kan çatışmada 83 kişi yaralandı, 200 öğrenci gözaltına alındı. Ardından Tarış işçilerini desteklemek için yapılan DİSK mitin-gine katılmak üzere Kayseri'den yola çıkan 57 ilericici yolda durdurularak ağır işkenceden geçirildi. Aralarında bulunan Maden-İş bölge temsilcisi yapılan işkenceden ağır yaralanarak hastaneye yatırıldı.

Devlet kuruluşu olan MTA'da faşist sendikalara geçmeye zorlanan işçiler baskılar üzerine protesto gösterileri yaptılar, 200 işçi gözaltına alındı, 28'i tutuklandı. Özel bir kuruluş olan Edip İplik fabrikasında direnişe geçen işçiler toplu ola-rak gözaltına alındılar, 300 kadın-erkek işçi bir okula hapsedil-diler.

Geçen ay başlayan Antakya'daki terör bu ay şiddetini art-tırdı. Bir karakolun basılarak 3 polisin öldürülmesi geklin-de düzenlenen bir provakasyon eyleminden sonra, Alevi ve Arap emekçilerin oturdukları mahalleler faşistlerce sarıldı. Camilerin minarelerine makineli tüfekler yerleştirildi. Evler, dükkanlar tahrip edildi. Gece-gündüz emekçi mahalleleri kurşun yağmuruna altında kaldı, halk evlere hapsedildi. Polis ve sıkıyöne-tim faşistlerle birlikte hareket ettiler. Alevi mahallelerinde sokağa çıkma yasağı kondu, aramalar yapıldı. Her aramadan sonra yüzlerce insan gözaltına alındı. İkinci bir Kahramanmaraş kırmızı, emekçi halkın ilericileriyle birlikte, faşistlere, polise ve sıkıyönetime karşı elbirliğiyle direnmesiyle önlenemedi.

Faşist terör, Antakya'nın yanı sıra başka kentlerde de es-tiriliyor. Sıkıyönetim, İstanbul'da emekçilerin mahallelerini basıp, çok sayıda insan gözaltına alarak stadyumlara dolduruyor. Ocak ayı içinde belirgin olan yağın halinde yapılan tutuklama-lardı. Örneğin Kocaali DEMA Akademisinde çıkan olaylardan sonra 420 öğrenci, Ordu'da faşistlerin saldırısından sonra 36 İÖD üyesi, Suluova'da sokağa çıkma yasağıyla birlikte 90 kişi, Ada-na'da valiyle görüşmek isteyen 1004 öğrenci birden gözaltına alındı.

Geçen ay Kahramanmaraş kırsımının yıldönümünde yapılan toplu direniş üzerine, Öğretmenlere karşı girişilen yığınca baskılar bu ay da sürüyor. Bakanlığın açıklamasına göre toplam 4243 Öğretmen açığa alındı. Onbinlerce Öğretmen hakkında da soruşturma sürdürülüyor. Bu baskılara karşı Öğrenciler ve Öğrenci velileri sıkı bir dayanışma gösterdiler. Öğretmenler için yapılan gösterilerde binlerce kişi gözaltına alındı. Bu arada Töb-Der yöneticileri 2 ayı aşkın süredir tutuklu bulunuyor.

Demirel hükümeti işbaşına geldikten bu yana 7 asıllı faşist katil cezaevlerinden kaçtı. Poliste işkenceler yine 12 Mart dönemindeki hali aldı. Buna faşistlerin adam kaçırmak işkence yapmasını da eklemek gerekiyor. Örneğin davadan dönen bir sağcının sırtına kışgın demirle "muhbirin sonu" yazdılar.

İlerici ve demokrat güçlere yapılan saldırı ve baskılar :

İşçi hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

Daha önce gözaltına bırakılıp salınan Maden-İş yöneticileri, Banksen, Baysen sendikaları genel başkanları ve bir işyeri baş temsilcisi tutuklanarak cezaevine kondu.

İstanbul'da Tekel fabrikalarını asker ve polis defalarca kuşattı. Gıda-İş sendikasının gubeleri basıldı, şube başkanı ve orada bulunan 20 kişi gözaltına alındı. 8 mühendis ve memur sürgün edildi. Cevizli tekelden 100 işçi çıkarıldı. Dayanışma eylemleri yapan İTÜ öğrencilerinden 50 si gözaltına alındı.

İzmir'de Tarış fabrikaları polis ve asker tarafından sarıldı. 50 işçi yaralandı, 600 işçi gözaltına alındı, 16 işçi tutuklandı. 11 bin işçi direnişe geçti. Dayanışma eylemlerinde 83 kişi yaralandı. Mitinge gelen 57 kişi işkenceden geçirildi.

Aralarında bulunan Maden-İş bölge temsilcisi Hasan Yalçın da işkenceden yaralandı.

Ankara'da Maden-İş Üyesi MKE işçisi saldırı sonucu ağır yaralandı.

Ankara'da Maden-İş 2. bölge temsilciliği basıldı, bölge temsilcisi ve bir işçi gözaltına alındı.

İstanbul'da Maden-İş Üyesi Profilo işçisi faşistlerce ağır yaralandı.

İstanbul'da Maden-İş 16 bölge temsilciliği arandı.

Gaziantep Maden-İş temsilciliği kapatıldı.

Kırıkkale'de faşist Metal-İş terör estirerek Maden-İş üyelerine saldırı düzenlediler, 8 kişi yaralandı.

İskenderun'da Maden-İş Üyesi Remzi Arık ağır işkence gördü. Eskişehir'de daha önce de saldırıya uğrayan Maden-İş Üyesi Öllüale tehdit ediliyor.

Seydişehir'de faşistler bir Maden-İş Üyesini vurarak yaraladılar.

Manisa'da Tım Has-İş sendika temsilcisi güzaltına alındı ve işkence yapıldı.

Zonguldak'ta Afgan halkıyla dayanışma yürüyüşünden sonra Tım Has-İş sendikası basıldı, arama yapıldı.

İstanbul'da Tım Has-İş temsilciliği arandı.

İstanbul'da Basın-İş sendikası Üyesi iki işçi öldürüldü.

Bursa'da Mutlu Akl fabrikasında çalışan Petrol-İş Üyesi işçilere baskı yapıyor, tehdit ve dayak bu baskılar arasında. Bir işçi bu saldırılarda yaralandı.

Edirne'de Tekstil gubesi arandı.

İstanbul'da Edip İplik işçilerinin direnişe geçmesi üzerine 600 işçi 4 gün, bir okulda hapsedildi.

Adana Çukobirlik'ten 100 işçi çıkarıldı.

Ankara'da MTA'da faşist sendikaya geçmeye zorlanan işçiler gösteri yaptılar. 200 işçi güzaltına alındı, 28'i tutuklandı.

Yozgatta estirilen faşist terörde YSE'nin Tek-Ges-İş Üyeleri saldırıya uğradı.

İzmir YSE'yi faşistler işgal etti.

İstanbul YSE 1. bölgesini polis ve asker bastı.

İstanbul'da ÇEK işyerinde sendika panoları indirildi.

İstanbul'da 130 gündür direnen Ülker işçilerini polis ve jandarma bastı, 4 temsilci ve işçilerden birini güzaltına aldı.

İstanbul'da Mintax işyerinde 21 işçi güzaltına alındı.

Adana'da İGD Üyesi bir Tekel işçisi öldürüldü.

Samsun Tekel fabrikasından 1500 işçi çıkarıldı.

İskenderun'da 20 sendikacı işkence gördü.

İlerici gençlik hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

Antakya Samandağ'da TİKP'li masocular İGD'lilere saldırdı, 2 kişi yaralandı.

Adana'da İGD Üyesi aynı zamanda Tekel işçisi Halil Türkoğlu f asistlerce öldürüldü.

Salihli adliyesinde faşistler İGD'lilere ateş açtı. Kemağ Bayrak ve Hasan Çobanoğlu öldü, Hasan Esen ağır yaralandı.

İstanbul'da emniyet müdürlüğünde ilerici bir gence işkence sırasında elektrik verdiler, sonra kırbaçladılar.

Samsun'da bir ilerici genç öldürüldü.

Denizli'de İGD yönetim kurulu Üyesini polis kaçırdı, bilgi ver-

Ordu'da faşistler ilericilere saldırıyor, faşistlerden yana çıkan polis 36 İİD üyesini gözaltına aldı. Karabük'te Afgan devrimini övdüğü bir konuşma yaptığı için İİD şube başkanı Erdah Aslan gözaltına alındı. Zonguldak valisi ilericilerin Nazım Hikmet'i anma toplantısını yasakladı.

Öğretmenlere yönelik saldırı ve baskılar :

66 ilde toplam 4561 öğretmen açığa alındı, binlercesi hakkında soruşturma sürüyor.

TÜB-Der genel başkanı ve yürütme kurulu üyeleri 2 ayı aşkın bir zamandır gözaltında.

Öğretmenlerin açığa alınmasına karşı protesto eylemleri her yerde sürüyor. Bir gösteride İstanbul'da 100 kişi ve 16 öğretmen gözaltına alındı. Bir başka serferde, 500 öğrenci gözaltına alındı. İstanbul ve Ankara'dan gözaltına alınanların sayısı bini geçiyor. Adana'da öğretmenleri için topluca valiliğe başvuran 1004 öğrenci gözaltına alındı.

50 bini aşkın öğretmene 4 aydır maaş verilmiyor.

Antakya'da faşistlerin liseyi basması üzerine yürüyüş yapan halka polis ateş açtı ve 5 öğretmeni gözaltına aldı.

Yozgat'ta faşistler TÜB-Der'li öğretmenlere saldırdı.

Salihli T-Der lokali bombalandı.

Erzurum'da TÜB-Der üyesi Nabi Aksoy öldürüldü. Nabi Aksoy, geçen aylarda öldürülen ilerici öğretmen hareketinin lideri Talip Öztürk'ün yakın akrabasıydı.

Ankara'da TÜB-Der eski genel sekreteri saldırıya uğradı, ağır yaralandı.

Sarayözü'nde TÜB-Der'li bir öğretmenin evine patlayıcı madde atıldı.

Diğer ilerici örgüt ve kişilere yapılan saldırı ve baskılar :

TÜTE'd kapatıldı. TÜTE'd genel başkanı gözaltına alındı. Merkez yönetim kurulu üyeleri gözaltına alındı. TÜTE'd'le birlikte kapatılmayan önemli bir demokratik örgüt kalmadı.

Yozgat'ta faşistler TÜB-Der üyelerine saldırdı.

Ağrı TÜB-Der başkanının trafik kazasında değil, faşistlerce hazırlanan bir tuzakla öldürüldü arkadaşları tarafından iddia ediliyor.

İstanbul TÜB-Der şubesi arandı.

İstanbul'da Genel-Der arandı.

Trabzonda Halkevi kurgunlandı.

Niğde Bor'da Halkevi müdürü faşistlerce ağır yaralandı.

İskenderun'da Halk-Koop üyeleri gözaltına alındı.

Giresun'da Halk-Koop'un 2 üyesini basan polisler, 2 kişiyi de gözaltına aldılar.

Ankara TMMOB İnşaat Müh. Odası şube sekreteri gözaltına alındı.

Dev-Geng genel başkanı, yönetim kurulu üyelerinin polis tarafından işkenceyle öldürüldüğünü açıkladı.

Denizli-Yatağan'da sağıclar Kùltür Dayanışma Derneği başkanını ağır yaraladılar.

Sosyalist partilere yönelik saldırı ve baskılar :

İstanbul Gaziosmanpaşa TİP ilçe binası bombalandı.

Eskişehir TSİP / il başkanı faşistlerce öldürüldü.

Çanakkale TSİP ilçe başkanı ağır yaralandı.

TEP genel başkanı gözaltına alındı.

CHP'lilere yönelik saldırı ve baskılar :

Diyarbakır Tatvan CHP'li belediye başkanı saldırıda ağır yaralandı.

Konya CHP il binasına patlayıcı madde atıldı.

Çorum CHP saylavının yekeni öldürüldü.

Elaşığ CHP il merkezi tahrip edildi.

Kırıkkale'de faşistler Maden-İş Üyelerinin yanısıra CHP'lilere de saldırdılar.

İlerici ve demokrat basına yönelik saldırı ve baskılar :

Politika gazetesinin iki sorumlusu için 6 yıl hapis cezası istendi.

Manisa'da aynı zamanda Tım Has-İş sendikasının temsilcisi olan İSTA muhabiri gözaltına alındı ve işkence gördü.

Erzurum'da öldürülen Tüb-Der üyesi Nabi Aksoy aynı zamanda İSTA muhabirliği de yürüten bir hukuk öğrencisiydi.

Yürüyüş dergisinin basını engellendi.

İzmir'de göçist bir gurubun çıkardığı Kurtuluş gazetesi toplatıldı.

İstanbul'da Tım-Der üyelerinin okudukları Cumhuriyet gazeteleri faşistlerce yırtılıyor.

Kürt demokratlarına yönelik saldırı ve baskılar :

Faşist terör Siirt'e de sıratılmak isteniyor, ilericiiler Us-
düdeki baskılar artıyor.

Elaşığ'da faşist terör. Bir öğrencinin boynunu kestiler, evleri
silahla taradılar, bir kişi öldürüp, otomobilin içine bıraktılar.
Çernik'te Devrimci Demokratlar'dan bir kişi öldürüldü.
Hilvan'da yine Devrimci Demokratlar'dan bir kişi yaralandı.
Van'da ilericiilerin oturduğu bir ev basıldı. Orada bulunan
DDKD genel başkanı ile 10 üyesi gözaltına alındı.

Bazı çevrelerin açıklamaları ve dilemleri:

Genel Kurmay başkanı ve ordu komutanları 12 Mart muhtırasıyla
aynı nitelikte bir muhtıra verdiler.

Türk Ceza Yasası değiştiriliyor. Siyasi suçlara ilişkin cezalar
arttırılıyor.

Meclisten geçen bir yasaya göre, polisler hiçbir gereçle
örgüt kuramayacaklar.

Mülki amirlere "sivil sıkıyönetim" yetkisi veren tasarı yasa-
laştı.

Dernekler yasasında örgütlenmeyi güçleştirici değişiklikler
yapıldı.

Boevit: Sokak ve devlet daireleri bozkurlara bırakılırken
ekonomi de başka kurlara bırakılmamalı.

Boevit: Karşı karşıya geldiğimiz durumla bir rejim, hatta bir
devlet değişikliği düşünüyor.

CHP Komisyonu Antakya'daki olaylardan Antakya vali ve emniyet
müdürünü sorumlu tuttu.

CHP heyeti: Tarık'te korkunç bir oyun tezgahlanıyor.

CHP sayıları Demirtaş: Hatay'da (Antakya) baskıdan göğler başladı.

Malatya emniyet müdürü: Sağcı olmayan insana demen.

Orman Bakanı: Kağıt sıkıntısının nedeni Töb-Der'dir.

FAŞİST SALDIRI VE ANTI DEMOKRATİK BASKILARIN DÖKÜMÜ Şubat-1980

Şubat ayı içinde meydana gelen 482 saldırı olayında, 185 kişi ölmüş, 58'1 ağır olmak üzere 340 kişi yaralanmıştır. Saldırıların en yoğun olduğu kentlerin başında İzmir, İstanbul, Ankara, Adana gibi büyük kentler gelmektedir.

Şubat ayı içinde Ocak'da başlayan Tarış direnişi genişle-
yerek sürdü. Sıkıyönetimci hükümetin işçi düşmanı tutumu sert-
leşti. Direniş boyunca süren olaylarda binlerce işçi, kadın,
çocuk spor salonlarına dolduruldu. En son boşaltılan Tarış
İplik operasyonunu 4. Ordu Komutanı yönetti ve 10 bin asker,
tanklar, helikopter ve uçaklar kullanıldı. Tarış olayları
sırasında bütün İzmir emekçileri direnişe geçerek işçileri
desteklediler, esnaflar dükkanlarını kapattılar, öğrenciler
boykot yaptılar. Ancak bazı göçist guruplar, etkin oldukları
bazı emekçi mahallelerinde provokasyonlar yaratarak, polis ted-
hişine meydan verdiler. Aynı guruplar İstanbul'da da esnafa
silah zoruyla kepenk kapattırttı. Bu da egemen çevrelerin eline
kamuoyunun gözünü başka yöne çevirmeleri için büyük fırsat
verdi.

Sıkıyönetimci-Amerikancı hükümet ilerici örgütlerin hemen
tümünü kapattıktan sonra, ilerici basına yöneldi. Gerek Tarış
olaylarında, gerekse Afganistan bunalımında kamuoyuna doğru
yolu gösteren ve etkili yayınlarıyla egemen güçlerin, faşistlerin
büyük öfkelerini üzerine çeken Politika gazetesini kapattı.

Gericici güçler, orduyu solun üzerine yöneltmek için provo-
kasyonlar deniyorlar. Bunlara kimi göçist sol tedhişçiler de
alet oluyor. Şubat ayı içinde pek çok kez polis karakolları
basıldı, devriye gezen timlere ateş açıldı, jandarmalar öldü-
rüldü. Bu tip olaylarda 4 jandarma ve 3 polis öldürüldü.

Demirel hükümetinin işbaşına gelmesinden bu yana sürgün-
ler, açığa almalar devam ediyor. Devlet kadrolarının, kamu
iktisadi kuruluşlarının hemen hemen tüm kadroları değiştirildi.
Aynı şekilde işkenceler de devam ediyor. Polis işkenceleri
hız kazandı. Özellikle Tarış olayları sırasında gözaltına alı-
nan işçilere işkence uygulandı. Faşistlerin de muhbirlerin
burnunu kulaklarını kesme gibi korkunç işkenceleri sürüyor.

100 günde sorunların üstesinden geleceğini açıklayan
Demirel, hükümetinin 100. günü doldurduğu 20 Şubat günlü
Cumhuriyet gazetesi 99 günün bilançosunu verdi: 571 ölü, bini
aşkın yaralı ve karakol baskını, 81 soygun. Önceki 100 günde
404 kişi öldürüldü, 814 yaralı, 100 kişi gözaltına alındı.

İlerici ve demokrat güçlere yapılan saldırı ve baskılar :

İşçi hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

Bakan işçi atılmayacağına dair söz verdiği halde Tarih'ten işçi çıkarımı başladı. Taper-İş Üyesi 100 işçinin çıkışı yapıldı. Maden-İş Üyesi 58 işçinin çıkış bildirimini ise silahlı faşistler yaptı. Bunun üzerine Tarih fabrikalarında yeniden direniş başladı. Ordu ve polis birlikleri fabrikalara tanklarla saldırılar. Çiğli iplik fabrikası 4. ordu birliklerince kuşatıldı. Mahallelere sığınan çatışmalarda bir polis öldü. Gültepe belediye başkanı gözaltına alındı, İzmir'de genel grev uygulandı. Gerek sokak çatışmalarında gerekse fabrika boşaltmalarında binlerce işçi ve halktan kadınlar, çocuklar gözaltına alınarak spor salonuna dolduruldu. Çeşitli işkence uygulandı. Maddi işkencelerin yanı sıra işçilere zorla İstiklal marşı söyletildi ve ölen polis için yine zorla saygı duruşu yaptırıldı. Tarih iplik fabrikasının boşaltılmasında Ege ordusu komutanı operasyonu yönetti. Fabrikalarda operasyonun bitmesinden sonra güvenlik kuvvetleri emekçi mahallerine yöneldiler. Halktan 500 kişiyi gözaltına aldılar. Çıkan çatışmalarda 3 polis öldü. Bu mahallelerde sokağa çıkma yasağı uygulandı. Bütün bu zorbalıklara karşın işçiler işbaşı yapmalarına rağmen, çalışmadılar, direnişlerini sürdürdüler.

Kayseri Çinkur fabrikası polisçe kuşatıldı. Daha sonra Maden-İş temsilci odası arandı. Baş temsilci ve aynı zamanda İGD şube başkanı olan Lütfi Kelleci gözaltına alındılar. Kuşatmaya jandarma da katıldı.

İskenderun'da Demir-Çelik fabrikasında çalışan bir Maden-İş Üyesi öldürüldü.

Ankara Gazi Fişek fabrikasında faşistlerin saldırısına karşı koyan 30 Maden-İş Üyesi gözaltına alındı.

İstanbul'da fabrika önünde Maden-İş gazetesi satan 23. bölge temsilcisi ve 4 işçi polisçe gözaltına alındı.

İstanbul'da Profilo işçisi Maden-İş temsilcisi Mehmet Güven faşistlerin saldırısına uğrayarak yaralandı.

İstanbul'da Maden-İş avukatı gözaltına alınan işçileri aramaya gittiğinde ~~tartaklandı~~ karakolda tartaklandı.

İstanbul'da Maden-İş temsilcisi Hıdır Çınar, 5 kişiyle birlikte otobüs beklerken gözaltına alındılar.

İstanbul'da Tüm Has-İş Üyesi Servet Ünal öldürüldü.

Tekirdağ'da gözaltına alınan Dev Maden-Sen Üyelerine işkence yapıldı.

İstanbul Vinlex'den 86 işçi çıkartıldı.
İstanbul'da Kristal-İş sendikası arandı.
İstanbul'da faşistler Cevizli Tekel işçilerine saldırdı.
İzmir'de polis 160 Tekel işçisine 24 saat 1 şkence uyguladı. 3'ü ağır olmak üzere 33 işçi yaralandı.
İstanbul'da direnişteki Tekel işçilerinin evleri arandı.
İstanbul'da 164 günden beri direnen Ülker işçilerinin çadırı 2. kez polisçe yırtıldı.
Ankara MTA'da baskılar 107 MTA işçisi gözaltına alındı, 29'u tutuklandı.
İzmir'de savcılık DİSK mitingi için Kürteçülük yapıldı gerekçesiyle soruşturma açtı.
Antalya'da Antbirlik Genel Müdürlüğünü işgal etti diye 179 işçi gözaltına alındı.
Adana'da Sümerbank'tan 15, Çukobirlikten 3 4 işçi atıldı.
Geyve'de grevci belediye işçilerini ziyaret eden 39 emekçi tutuklandı.
Bursa dokuma atölyelerinde direnişe geçen 24 işçi gözaltına alındı.
Tekstil genel başkanı hakkında Tarış olayları konusunda verdiği demeçlerden ötürü tutuklama kararı verildi.
İlerici gençlik hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

Kayseri Çinkur'da çalışmakta olan İİD şube başkanı Lütfü Kel-
leci, sendika temsilcisiyle birlikte fabrikayı kuşatan jandar-
ma ve polislerce gözaltına alındı.
Salihli'de davadan dönen bir MHP'linin evi bombalandı, olaydan
sonra 2 İGD üyesi tutuklandı.
İzmir'de Halkın Kurtuluşu gurubundan bir kişiyi öldürdü gerek-
çesiyle 3 İGD üyesi gözaltına alındı.
Kars İGD şube başkanı Veysel Oğun gerekçesiz gözaltına alındı.
İnegöl'de İGD basıldı. Eskişehir'de İGD'lilere ateş açıldı.

İlerici kadınlara yapılan baskılar :Ankara Mamak cezaevinde dok-
torsuz doğum yapmak zorunda kalan kadının bebeği 6 gün yaşayabil
Öğretmenlere yönelik saldırı ve baskılar :

Töb-Der yöneticileri halen gözaltında tutuluyor.
İzmir Töb-Der şube başkanı M.Toprakçı tutuklandı.
İstanbul'da Töb-Der üyesi bir öğretmen öldürüldü.
Edirne cezaevinde faşistler Töb-Der üyesi bir öğretmeni öldür-
düler.

Rize Töb-Der şube başkanı tutuklandı.

İnegöl'de Töb-Der şube başkanı gözaltına alındı.

Konya Ereğli'de faşistler Töb-Der binasını tahrip ettiler.

Adana'da Töb-Der üyesi bir öğretmen öldürüldü.

İstanbul'da taranan bir kahvehanede Töb-Der üyesi yaralandı.

İstanbul Eyüp'de Töb-Der üyesi Tacettin Şentürk öldürüldü.

Diğer ilerici örgüt ve kışelere yapılan saldırı ve baskılar:

Samsun Karadeniz Kültür Derneği genel sekreteri tutuklandı.

Yozgat'ta bir Tüs-Der üyesi yaralandı.

TRT-Der genel başkanı Erkan Oyal gözaltına alındı.

Bursa-Kurşunlu'da "Tarpan" gazetesi bulunduğu gerekçesiyle

Marmara Köy-Der yönetim kurulu üyesi gözaltına alındı.

İnegöl'de Dev-Gör ve İşçi-Der basıldı, Dev-Gör şube başkanı gözaltına alındı.

İzmir Bekçiler Derneği başkanı gözaltına alındı ve dövüldü.

Ankara'da Türkiye Ziraatçılar Derneği genel başkanı gözaltına alındı.

Ankara'da sağcılar TMMOB kargısındaki kahveyi bastılar, olaydan sonra polis faşistleri yaktalayacağına, TMMOB'de arama yaptı.

Elazığ'da ilerici avukat Erdal Aslan öldürüldü.

Konya'da DİMA başkan yardımcısı doçent saldırıya uğradı.

Sosyalist partilere yönelik saldırı ve baskılar :

Ankara'da TİP'in düzenlediği gençlik gecesi yasaklandı.

Giresun'da TİP yönetim kurulu üyesinin evi bombalandı.

İnegöl'de TSİP binası polisçe basıldı.

CHP'lilere yönelik saldırı ve baskılar :

Adana'da Kahramanmaraş davasının CHP'li avukatı öldürüldü.

Adana'da CHP'li bir öğretmen öldürüldü.

İzmir'de gözaltına alınan CHP'li Gültepe belediye başkanı

yapılan işkencelerden komaya girdi ve tutuklandı. Aydın Erten

Tariş olayları sırasında Gültepe semtinde yapılan mitingde

konuştuğu için gözaltına alınmıştı.

Nevşehir CHP il başkanı ve eski sayılab saldırıda ağır yaralandı.

İstanbul Şehremini'de ve bir başka semtte 2 CHP'linin işyerle-
rine patlayıcı madde atıldı.

Kayseri CHP ilçe binası ve CHP'lilere ait işyerleri faşistlerce tahrip edildi.

Antalya-Elmalı'da CHP lokali tarandı.

Malatya CHP il yönetim kurulu üyesine bir faşist saldırarak yaraladı. Yaralı CHP'li ruhsatlı silahıyla faşistin peşine düştü ve öldürdü.

İlerici ve demokrat basına yönelik saldırı ve baskılar :

Politika gazetesinin Mamak cezaevine sokulması yasaklandı. Çünkü cezaevinde doğum yapan ve çocuğu ölen kadın hakkında Politika yayın yapmıştı.

Politika gazetesi İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının bir bildirisiyle süresiz olarak kapatıldı.

İstanbulda Akademi Sanat Topluluğu gözaltına alındı ve oynadıkları oyun yasaklandı.

Egemen çevrelerin açıklama ve önlemleri :

Tarış olaylarından sonra İzmir ve Hatay illerinde de sıkıyönetim uygulamasına geçildi. Sivas ilinden sıkıyönetim kaldırıldı. Böylece sıkıyönetim kapsamı içindeki illerin sayısı 20'ye yükseldi. Sıkıyönetim komutanlığı Adana, Kahramanmaraş, Gaziantep ve Adıyaman illerinde grevi yasakladı.

Genel Kurmay Başkanı Evren: Anarşi konusunda hataların cezasını çekiyoruz.

Sıkıyönetim: Genel grev konusunda işçi ve işveren sendikalarını uyardı.

Evren: 2 jandarma erinin öldürülmesi üzerine: Vatan hainleri yurt ve millet bütünlük ve bölünmezliğinin esas teminatı olan silahlı kuvvetleri açıkça hedef almıştır. Hesabı sorulacaktır.

Adana sıkıyönetim komutanı: İlan edilmemiş bir iç savaş var.

Anarşiyi önleme planı ile ilgili kararname yürürlüğe girdi.

Polis herkese kimlik sorup arama yapabilecek.

Demirel: Gerici ve faşistleri birliğe çağırdı.

Demirel: Ulkeyi Küba, Afrika ve Hindî Çin'e benzetmek isteyenlerin burunlarını sürtmezsek namerdiz.

İçişleri Bakanı Gülcügil: DİSK'i Türkiye'nin huzurunu bozmakla suçladı.

Gülcügil: Devlet gücü mutlaka eşkiyanın başını ezecektir.

Millî Eğitim Bakanı: Görevlerinden alınan öğretmenler için meclis kürsüsünden alçaklar dedi.

Hükümet sendikalar yasasını değiştirecek.

Ecevit: Halkın ezileceği, büyük çıkar gevrelerinin sevineceği bir model getiriliyor.

Ecevit: Baskılara karşı sabır önerdi. İşkence döneminin bağladığını kaydetti. Demirel hükümetinin faşizme provokasyonlar yolu ile varmak istediğini söyledi.

Ecevit: Türkiye'de anti-demokratik herşey beklenebilir.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA MERKEZİ

PAŞİST SALDIRI VE ANTI-DEMOKRATİK BASKILARIN DÖKÜMÜ
Mart-1980

Mart ayı içinde meydana gelen 356 saldırı olayında 177 kişi ölmüş, 65'i ağır olmak üzere 228 kişi yaralanmıştır.

Saldırıların en yoğun olduğu kentlerin başında İstanbul, Ankara, Zile, Ordu, Urfa, Konya, Diyarbakır illeri gelmektedir.

Politika gazetesinin sıkıyönetimce kapatılmasından sonra, ilerici harekete, gençlere, kadınlara ve öğretmenlere yapılan saldırılar, demokratik güçlere karşı girişilen baskılar diğer burjuva yayın organlarında yer almadığından Mart ayında saldırı ve baskılar azalmış gibi görülüyor.

İlerici ve demokrat güçlere yapılan saldırı ve baskılar :

İşçi hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

Maden-İş'in MESS'e bağlı işyerlerinde greve başlamasından sonra MESS'de lokavt ilan etti.

Ankara'da Maden-İş 2. bölge binasında arama yapıldı. Temsilcilik sorumlusu gözaltına alındı.

İstanbulda bildiri dağıtan Northern fabrikası Maden-İş temsilcisi Mustafa Benlioğlu, masocu bir sendikanın militanlarıınca öldürüldü.

Kayseri'de polis, ilericilerin yapacağı mitingi engellemek amacıyla Maden-İş ve Tekstil sendikalarının subelerini bastı 45 kişiyi gözaltına aldı.

İstanbul'da Tekstil sendikası genel merkezi arandı.

İstanbul'da direniş yapan 120 Mensucat Santral işçisi gözaltına alındı.

Ankara'da DİSK araştırma merkezi arandı. Müdür Sadun Aren gözaltına alındı.

Ankara'da Kİİİ-İş sendikası Kars şube başkanı saldırıya uğradı.

İlerici gençlik hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

Gazetelerde İGD Üyelerine yapılan saldırılar yer almıyor, yalnızca bazı saldırı olaylarının suçlusu olarak bazı İGD Üyelerinin tutuklandığı yazılıyor.

İstanbul sıkıyönetim komutanlığı yaptığı açıklamada, 15 gün

içinde yakalanan 290 sanıktan 109'unun İKD, İLD ve İGD Üyesi olduklarını belirtmiştir. (Bu sanıkların yalnızca 23'ü sağ-cıdır.)

Öğretmenlere yönelik saldırı ve baskılar :

(Mart ayı içinde birçok Öğretmen öldürülmüş ve yaralanmıştır. Ancak bunların sağcı, solcu ya da Tüb-Der Üyesi olup olmadıkları basında belirtilmiyor).

Tüb-Der genel başkanı Gazioğlu mahkemeye serbest bırakıldıktan hemen sonra yeniden gözaltına alındı. Elbistan'da Tüb-Der Üyesi bir Öğretmen öldürüldü.

Diğer ilerici örgüt ve kişilere yapılan saldırı ve baskılar :

Konya'da Çağdaş Hukukçular Derneğinin yönetim kurulu toplantısı basıldı. Aynı zamanda CHP Üyesi olan bir avukat öldürüldü. 2 avukat da yaralandı.

Sanayi bakanı 35 uzmanın işine son verdi.

Sosyalist partilere yönelik saldırı ve baskılar :

Ankara sıkıyönetim komutanlığı radyo seçim konuşmalarında kommunizm propagandası yaptığı gerekçesiyle TİP genel başkanı Behice Boran hakkında soruşturma açtı. Boran'ın 39 yıla kadar hapsi isteniyor.

Bursa'da faşistlerin saldırısına uğrayan bir TİP Üyesi öldürüldü.

Ankara'da TİP il merkezi arandı.

CHP'lilere yönelik saldırı ve baskılar:

Zile'de lise binasında başlayan çatışma kente yayılınca, CHP'lilere ve Alevilere ait işyerleri, evler yağmalandı, yangın çıkarıldı, bombalandı. Bir CHP Üyesi öldürüldü. Aralarında Cumhuriyet savcısı da olmaz üzere yaralanan yuz kişilerin çoğu CHP Üyesiydi. Bu arada CHP il başkanının bürosu da basıldı, kurşun yağmuruna tutulan CHP ilçe başkanı ağır yaralandı. CHP ilçe binası tahrip edildi. Zilede sokağa çıkma yasağı ilan edildi, okullar kapatıldı.

Gulşehir'de CHP binası saldırıya uğradı.

Konya'da öldürülen avukat aynı zamanda CHP üyesiydi.

Gümüşhane'de CHP il yönetim kurulu üyesinin evine patlayıcı madde atıldı, il yönetim kurulu üyesi yaralandı.

Kütahya CHP il başkanının bürosuna patlayıcı madde atıldı. Gençlik kolu başkan yardımcısı ağır yaralandı. CHP sayıları Nizamettin Çoban ve Kütahya il başkanı da saldırıya uğradı.

İlerici basına yönelik saldırı ve baskılar :

Politika gazetesi genel yayın müdürü, yazı işleri müdürü ve 2 de yazarı hakkında gayabi tutuklama kararı verildi, Aydın Engin tutuklandı.

Ankara'da TİP'in yayın organı Yürüyüş dergisinin 251, 254 ve 256. sayıları toplatıldı. İdare binasına gidilerek, oradaki gazetelere de el kondu.

Ankara'da Sol yayınları sahibi Muzaffer Erdost tutuklandı.

İstanbul'da Kıvılcım yayınlarında polis arama yaptı, Sosyalist Vatan Partisi üyesi bir kişiyi gözaltına aldı.

İstanbul Kadıköy vapurunda Cumhuriyet okuruna faşistler saldırı.

Egemen çevrelerin açıklamaları ve önlemleri :

Cumhurbaşkanı Korumuk: Silahlı kuvvetler mensuplarına uzanan eller kırılacak. (İstanbul'da iki erin öldürülmesinden sonra) Demirel: Anarşiyi önlemek için vatandaşın tanıklıktan korkmamasını ve yardımını istedi.

Adalet Bakanı: Bir suç hain ve anarşi tamamen yok edilecek. (12 sanık için yur emri çıkarıldı. Bunların 4'ü sağ, 7'si sol terörist gruplardan. Ancak, aralarında Abdi İpekçi'yi öldürdüğünü kendisi de söyleyen ve subaylarca askeri cezaevinden kaçırılan M.A. Ağca yer almıyor.)

Bakanlar kurulunca, polis ve jandarmanın silah kullanma yetkisi genişletiliyor.

Milli Eğitim Bakanlığında yayınlanan bir genelgeye göre, memurların dolap ve masaları aranacak.

Sıkıyönetim, grev ve lokavt yerlerine pankart ve afiş asılmasını, davul-zurna çalınmasını, grev gözcülerinden başka diğer iş-

çilerin grev yerlerinde bulunmasını yasakladı.

Genel Kurmay başkanı Evren; polis ve jandarmanın yetkilerini belirleyen yasalar yetersiz.

Genel Kurmay Başkanı Evren; Özel kuruluşların kendilerini korumaları ile ilgili bir yasa çıkarılmalı.

1. Ordu komutanı N. Urug: (ölen erlerin cenaze töreninde)... milletin bütün fertleri Türk milliyetçiliğinden hız ve ihem alarak milli şuur ve ülküler etrafında daha derin ve şühlden birleşsinler.

Eccevit: Demirel yandaşlarının işlediği cinayetleri başkalarına yüklüyor.

Türkiye'nin en büyük tekelinin başında bulunan Vehbi Koç: Demokratik rejimle idare edileceksek çekismeleri bırakalım.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

FAŞİST SALDIRI VE ANTI-DEMOKRATİK BASKILARIN DÖKÜMÜ
Nisan-1980

Nisan ayı içinde meydana gelen 364 saldırı olayında, 233 kişi öldürülmüş, 53'ü ağır olmak üzere 225 kişi yaralanmıştır. Öldürülenler arasında Niksar(Tokat) cumhuriyet savcısı da bulunuyor.

Saldırıların en yoğun olduğu kentler; İstanbul, Ankara, Ağrı, Kayseri, Mardin, Kütahya, Adana, Diyarbakır ve Trabzon'dur.

Cumhuriyet gazetesinin bildirdiğine göre Demirel hükümetinin işbaşına gelmesinden bu yana 1069 kişi öldürüldü ve 4 ayda 49.776 kişi gözaltına alındı.

Sıkıyönetim 19 ilde 2 ay daha uzatıldı. Erzurum ilinde sıkıyönetime son verilirken, Ağrı ili sıkıyönetim kapsamına alındı.

1 Mayıs gösterilerini önlemek amacıyla Devlet terörü özellikle sendikalara ve ilerici gençliğe yöneldi. DİSK'e bağlı sendikaların hemen hepsi basıldı, 1 Mayıs için hazırlanan yayınlara el kondu. Pek çok sendika yöneticisi gözaltına alındı. 1 Mayıs gösterileri 30 ilde yasaklandı. Mersin'de valinin yasaklama kararı Danıştayca bozulunca DİSK'in Mersin'de miting yapması kesinleşti. Ancak bu kez vali, istiklâl marşından başka marş söylenmesini, pankartlarda yabancı devlet adamlarının resimlerinin taşınmasını, slogan söylenmesini, peşmerge giysilerinin giyilmesini ve buna benzer pek çok şeyi yasakladı.

İGD'nin 16 yöneticisi sıkıyönetimci topluca gözaltına alındı. Gençlere en ağır işkenceler uygulandı.

Polis'te ve sıkıyönetimde işkenceler dayanılmaz bir durum aldı. Ankara'da gözaltına alınan Enerji-Der temsilcisi Yaşar Gündoğdu, 1. Şube'de gördüğü işkencelerden sonra öldü. İGD yöneticilerine elektrik, falaka gibi işkenceler uygulanıyor. Mersin-Yenişehir'de jandarma erini öldürdüğü iddiasıyla tutuklanan İGD üyesinin tabanları oyuldu, vücudunda sigara söndürüldü, elektrik verildi. Uzun uğraşlardan sonra hastaneye yatırılan ağır yaralı gencin tedavisi engellendi. CHP genel sekreter yardımcıları da işkenceler konusunda, belgelerle basın toplantısı düzenlediler.

Jandarmanın dur ihtarına uymadıkları gerekçe gösterilerek çok sayıda insan öldürülüyor. Yalnızca 30 Nisan günü İstanbul'da

jandarmalarca dur çağrısına uymadıkları gerekçe gösterilerek 5 kişi öldürüldü. Öldürülenler arasında, hastaneye akrepasını yetiştirmek isteyen bir polis memuru da bulunuyor.

Tarsus'ta bir trafik kazasını protesto için gösteri yapan halka polis ve jandarma ateş açtı, süngülerle saldırdı. 9 kişi öldürüldü, çok sayıda insan da yaralandı. Ölenlerin çoğunun süngü yarasıyla öldürüldüğü belirtiliyor.

Devlet terörü, Mardin, Kütahya, Kayseri, Kars, Ağrı ve Eskişehir gibi illerde sürüyor. CHP Mardin sayılavı Ahmet Türk, Mardin'deki devlet terörünü açıklayan bir basın toplantısı yaptı. Kütahya sayılavı Nizamettin Çoban, Kütahya'da CHP'lilerin dükkânlarını açamadıklarını, parti çalışması yapamadıklarını açıkladı. Kars sayılavı Doğan Araslı, Kars'ta baskı, kıyım ve sürgünlerin doruğuna ulaştığını söyledi. CHP sayılavları Mecliste Kayseri valisinin silah kaçağıyla birlikte resmini dağıttılar. Eskişehir'de demokratik hak ve özgürlükleri koruma mitingine katılanlara ateş açılarak 5 kişinin öldürülmesinden sonra, vali bu olayı 1 Mayıs gösterilerini yasaklamak için bahane olarak kullandı. İlerici Ağrı belediye başkanı, ilde meydana gelen olaylar bahane edilerek gözaltına alındı, Ağrı ili sıkıyönetim kapsamına alındı.

Gecen ay Van cezaevinden tutukluların topluca kaçmalarından sonra, bu ay da Van cezaevinden 58 tutuklu daha topluca kaçtı. İstanbul-Sağmalcılar cezaevinden de 23 tutuklu toplu olarak kaçtı. Ayrıca diğer cezaevlerinden de ikişer, üçer kişilik kaçmalar sürüyor.

İlerici ve demokrat güçlere yapılan saldırı ve baskılar :

İşçi hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

Ankara DİSK bölge temsilciliği, Maden-İş Ankara bölg. tems., TİS, Yeni Hâber-İş sendikaları, Gıda-İş Ank. tem., Basın-İş Ank. tems. Yeraltı Maden-İş, Sosyal-İş, Dev-Maden-Sen sendikaları, Bank-Sen Ank. tems., Petkim-İş, Genel-İş sendikaları arandı. Dev Maden-Sen genel sekreteri, eğitim dairesi başkanı, eğitim uzmanı, örgütlenme dairesi başkanı gözaltına alındı. Ankara'da Sosyal-İş sendikası genel başkanı gözaltına alındı, sendika dergilerinin son sayıları yasaklandı. İstanbul'da Gıda-İş sendikası arandı, genel başkan ve 2 yönetim kurulu üyesi gözaltına alındı. Dergi ve broşürlere el kondu.

İstanbul'da Maden-İş sendikasının matbaası arandı, basılan afiş ve yayınlara el kondu.

Karabük'te Maden-İş Üyesi İsmet Ceylan faşistlerce öldürüldü.

Ankara MTA'da işçi çıkarılmasına protesto için işgal eylemi yapan işkilerden 200'ü sıkıyönetime götürüldü.

Eskişehir'de demokratik hak ve özgürlükleri koruma mitingine katılmak için gelen iki Bank-Sen Üyesi (biri bayan) faşistlerce öldürüldü.

Artvin'de DİSK'e bağlı Yeraltı Maden-İş sendikası yönetim kurulu Üyesi bir işçi öldürüldü.

Kütahya'da Enerji-İş şube başkanı saldırıya uğradı.

DİSK Basın-yayın dairesi müdürü Ankara sıkıyönetimince gözaltına alındı.

İlerici gençlik hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

16 İGD yöneticisi gözaltına alındı. Çeşitli işkencelerden (falaka, elektrik, dayak, vb.) geçirildikleri açıklandı.

Daha sonra İGD yayın organı yöneticisi Bahattin Seven ve Bakırköy şube başkanı Haluk Arıgülden de gözaltına alındı.

İstanbul'da aynı zamanda Genel-Der Üyesi olan zabıta memuru İGD Üyesi Ahmet Tiryaki evine yapılan baskında öldürüldü. Cenazesi zabıta memurlarına verilmedi ve tören yaptırılmadı.

Mersin-Yenice'de afiş asma İGD Üyelerini engellemek isteyen jandarmalara bir araçtan ateş edilerek jandarma erlerinden biri öldürüldü. Bu tertip üzerine ilerici gençlere yoğun bir saldırıya geçildi. Jandarma erini öldürdüğü gıddiasıyla tutuklanan İGD Üyesinin tabanları oyuldu, elektrik verildi, vücudunda sigara söndürülerek ağır yaralı hale getirildi. Tutuklevinde arkadaşlarının direnişi sonucu hastaneye yatırılan genç, bu kez jandarmalarca tedavi ettirilmedi, uzun uğraşlardan sonra Ankara'ya gönderildi.

Aynı şekilde, Samandağ'dan İGD Üyesi Muhammet Mehdi Aykır da tutuklanarak, işkenceden geçirildi.

Adana'da İGD Üyesi Öğrenci Tekin Akış öldürüldü.

Öğretmenlere yönelik saldırı ve baskılar :

Değişik yerlerde, Nisan ayı içinde çoğu ilerici 15 öğretmen öldürüldü, 5'i ağır 9 öğretmen yaralandı.

Niğde'de tüm okul müdürleri valilikçe gerekçe gösterilmeden

görevlerinden alındı.

Malatya'da Töb-Der şube yönetim kurulu üyesi öldürüldü.

Trabzon'da Töb-Der şube başkanının dükkanına patlayıcı madde atıldı, bir kişi öldü.

İstanbul'da bir Töb-Der üyesi öldürüldü.

Diğer ilerici örgüt ve kişilere yönelik saldırı ve baskılar :

İstanbul'dan Pol-Der üyesi 140 polis sürüldü.

Ankara'da Enerji-Der temsilcisi Yaşar Gündoğdu 1. şubede işkenceyle öldürüldü.

İstanbul'da aynı zamanda İBD üyesi olan Genel-Der üyesi zabıta memuru öldürüldü.

Ağrı'da TRT teknisyeni öldürüldü.

Gaziantep'te Köy-Koop eski başkanı öldürüldü.

İstanbul'da İETT'de ileri bir müdür saldırıya uğradı. Ağır yaralanan makine mühendisine yönelik saldırı TMMOB'ye bağlı odalarca kınandı.

İstanbul'da bir dr. asistana 15 gün süreyle poliste işkence yapıldı.

İstanbul'da Sinametok arandı, 7 Sovyet ve bir Çek filmine el kondu.

Ankara'da 1 Mayıs Süccesi Kimya, Makine, Elektrik, İnşaat Mühendisleri Odalarında arama yapıldı. Kimya Mühendisleri Odası genel sekreteri gözaltına alındı.

Ankara'da Ruhi Su'nun konseri sıkıyönetimce yasaklandı.

Trabzon'da Dev-Sol ve Dev-Lis'e yapılan baskında 3 öğrenci öldürüldü.

Kars'ta göçüst bir gencin babası, amcası, yaşları 5-6 olan iki kardeşi ve yine 6 yaşındaki amca oğlu tarlalarında kurşuna dizildi.

Sosyalist partilere yönelik saldırı ve baskılar :

İstanbul'da TİP genel merkezi arandı, bazı bildiri ve afişler götürüldü.

Manisa-Demirci TİP ilçe başkanı silah bulundurduğu gerekçesiyle tutuklandı.

Aydın'da TSİP'in seçimlerde sayılabilecek adayları olan bir öğretmen öldürüldü.

CHP'lilere yönelik saldırı ve baskılar :

Ankara'da faşistler bir CHP üyesini öldürdü.

Uşak CHP il gençlik kolu yönetim kurulu üyesi öldürüldü.
Nusaybin CHP ilçe başkanı öldürüldü.

Erzurum CHP il binası taşlandı.

Erzurum CHP eski il başkanının iş yeri basıldı.

Murgul CHP yönetim kurulu üyesi ağır yaralandı.

Adana CHP il başkanı (avukat) ağır yaralandı.

Balıkesir CHP merkez ilçe binası yakıldı.

Kütahya'da CHP'lilere saldırılar sürüyor. İl yönetim kurulu
üyesinin oğlu ağır yaralandı.

Konya Ereğli'de CHP il gençlik kolu yönetim kurulu üyesi
ağır yaralandı.

Bursa'da bir CHP'li öldürüldü.

İlerici basına yönelik saldırı ve baskılar :

A.Engin
Politika gazetesi genel yayın müdürü/10 ay hapis , yazı işleri
müdürü Tamer Kayaş ise para cezasına çarptırıldı. Aydın
Engin hakkında politika gazetelerinde çıkan yazılardan veya
kendi yazılarından ütürlü gımdıye kadar 20 dava açıldı. İstenen
cezaların toplamı ise 100 yılı aşıyor.

1 Mayıs öncesi sendikalara yapılan baskınlarda, sendika yayın
organları, bildiriler ve afişler toplatıldı, el kondu.

İstanbul Sıkıyönetim komutanlığınca başka illerde basılan 14
sol yayının daha İstanbul'a sokulması yasaklandı.

Egemen çevrelerin açıklama ve önlemleri :

İçişleri bakan vekili: 1 Mayıs gösterilerine kesinlikle izin
verilmeyecek.

İçişleri Bakanlığınca MHP yöneticilerinin silah ruhsatı değıtil-
ması için bir genelge yayınlandı.

Ankara emniyet müdürlüğü: Ulküü Gençlik Derneğı faaliyetlerini
sürdürüyor.

CHP genel başkanı Ecevit: (Askeri darbe konusunda sorulan bir
soruya cevaben) Terörizmin tehlikeleri, ekonomik ödümlerin
sosyal ve siyasal sonuçları tırmanarsa her şey olabilir.

Ecevit: 302 oylamcılar kayırılıyor. Anayasa değışikliği dikta re-
jimini amaçlıyor.

Eski İçişleri bakanı H.P.Güneş: Devletin iç güvenlik görevi de
özel teşebbüse devrediliyor.

CHP'li 30 sayı, 1 Mayıs'ın işçi bayramı olarak yasallaşması için yasa önerisi verdi.
MSP sözcüsü Şener Battal: Anayasal hakların geri getirilmesini izin vermeyeceğiz.
Türkes: (MHP genel başkanı) Türkiye'de sağ terör yoktur.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

FAŞİST SALDIRI VE ANTI-DEMOKRATİK BASKILARIN DÖKÜMÜ

Mayıs-1980

Mayıs ayı içinde meydana gelen (356) saldırı olayında 220 kişi öldürüldü, 70'i ağır olmak üzere 325 kişi yaralandı.

Saldırıların en yoğun olduğu kentler: İstanbul, Ankara, Ordu, Kayseri, Çorum, Adana ve Konya'dır.

1 Mayısın ardından yoğun bir tutuklama ve işkence dalgası geldi. Önceden adresleri tespit edilmiş binlerce sendikacı, işçi temsilcisi ve işçi gözaltına alındı.

Demirel hükümetinin iktidara geçmesinden bu yana işkenceler de en yüksek düzeyine vardı. Geçen ay gözaltına alınan 16 İGD yöneticisi çağdışı işkencelerden geçirildiler. Uluslararası ve ulusal dayanışma sonucu serbest bırakılmak zorunda kaldılar.

Doğu'da Kürt demokratları üstündeki işkenceler de korkunç bir hal aldı. Diyarbakır'da bir DDKD üyesine sulandırılmış asit içirildi. Ağır halde hastaneye kaldırıldı. Tunceli'de işkence yapılan Ali Odak'ın kangren olan parmağı kesildi, o da ağır bir halde hastanede yatıyor. Diyarbakır'da yüzlerce kişi gözaltına alındı. Ergani'de Ala Rızgari gurubunun gözaltına alınan bir liderine 2 paket tuz yedirtildi. Diyarbakır'da gözaltına alınanlardan Genel-İş sendikası yönetim kurulu üyesi Nafiz Kaleli kum torbalarıyla ve copla dövüldü, elektrik verildi, tuz yedirildi. Bel kaymasından ortopedi kliniğine ağır halde kaldırıldı. Sağ bacağı tutmuyor. DHKD başkanı Kenan Kızıl'a ve Zülküp Baran ve Halit Bakır adlı 2 öğretmene de aynı işkenceler yapıldı.

Adana'da Suphi Açık ve Soner Akar adlı ilerici iki gencin dağıtmak üzere aldıkları Güneşli Dünya ve Gençlik Dünyası dergisinin paketlerine el kondu. Bu gençler 3 gün işkence altında tutuldular. İşkence sırasında emniyet müdürü gençleri ırzlarına geçmekle tehdit etti. İşkenceler emniyet amirinin önünde ve onun emriyle yapıldı. Daha sonra yapılan işkenceler CHP ilçe başkanı, hükümet tabibi ve kaymakamın önünde belgelendi. Kayseride de faşist polisler yaralı olarak gözaltına aldıkları bir kişinin iğneyle tırmaklarını ayırdılar.

Bu polis işkencesi yanında faşistlerin işkenceleri de artıyor. Mayıs ayı içinde de birinin üzerine jiletle TİT (Türkçü İntikam Tugayı), diğerinin üzerine yine jiletle ŞİT (Şeriatçı İntikam Tugayı) kazınmış ve işkenceyle öldürülmüş iki ceset bulundu.

Mayıs ayı içinde faşistlerin CHP'lilere de saldırıları yoğunlaştı. 2 il başkanı (Adana, Kayseri), bir ilçe başkanı (Kayseri-Develi) ve bir belediye başkanı (Denizli-Gözlü bucağı) öldürüldü. Kırşehir'de içinde CHP genel sekreter yardımcısının da olduğu konvoy, Ordu'da CHP sayıtları saldırıya uğradı.

Ordu, Kayseri, Konya illerinde faşist terör, devlet terörüyle birlikte alabildiğine arttı. Kayseri'de ilerici gençlere işkence yapılıyor. Bir ay içinde 15'i kız, 86 kişi kayboldu. Denizli'de de CHP sayıtları A.Keskin'in açıkladığı üzere, Denizli emniyetinde ilericilere işkence yapılıyor. Çorum'da, MHP genel başkan yardımcısı Gün Sazak'ın öldürülmesinden sonra faşist terör diğer bazı illerde olduğu gibi arttı. Şehir'de olduğu gibi, köylerde de halk kendini korumak için barikatlar kurdu.

19 Mayıs törenlerinde faşistler yurdun çeşitli kentlerinde (Tokat, Elazığ, Karabük vd.) olaylar çıkardılar, törenlere katılan öğrencilere ve halka saldırdılar.

Anayasa Mahkemesi Türkiye Emekçi Partisi'ni kapattı. Faşistler de TEP Merkez Yönetim Kurulu üyesi Vecdi Özgüner'in evine saldırarak Vecdi Özgüner'i ve eşi Sevinç Özgüner'i kurşuna dizdiler. Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi üyesi Sevinç Özgüner saldırıda öldü, eşi ise ağır yaralandı.

İlerici ve demokrat güçlere yapılan saldırı ve baskılar:

İşçi hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

1 Mayıs nedeniyle DİSK arandı, genel başkan A.Baştürk ve yürütme kurulu üyesi M.Aktulgalı gözaltına alındı.

İzmir'de yine 1 Mayıs nedeniyle Maden-İş ve Gıda-İş'e bağlı 6 temsilci gözaltına alındı.

1 Mayıs genel direnişi nedeniyle DİSK'e bağlı sendika yöneticileri ve işçi temsilcileri (2 binden fazla) gözaltına alındı. Bunların adresleri geçen aylarda işverenlerden tek tek istenmişti.

İlerici gençlik hareketine yönelik saldırı ve baskılar :

İstanbul'da bir İGD üyesi yaralandı.

İstanbul'da Dev-Yol'cular İGD'lilere saldırdı, bir genç yaralandı. İstanbul'da geçen ay gözaltına alınan 16 İGD yöneticisi uzun işkencelerden sonra kapsamı gittikçe genişleyen ulusal ve uluslararası dayanışma sonucu serbest bırakıldı. Gece yarısından

sonra kapı önüne bırakılmak istenen yöneticiler, bu oyuna gelmediler, ilerici gençlik de yöneticilerine sahip çıkarak, onları muhtemel bir tuzaktan çekip aldı.

İstanbul'da İGD üyesi tıp öğrencisi Levent Taşcıoğlu işkenceyle öldürüldü. Cesedinin yanında ŞİT imzalı bir mektup bulundu.

İTÜ'de forum düzenleyen 250 genç gözaltına alındı.

Ordu'da bir sağcının öldürülmesini bahane ederek terör yaratan faşistler Engin Yılmaz adındaki bir ilerici genç ağır yaralandılar. Faşistin öldürülmesi nedeniyle 22 İGD üyesi ve yöneticisi aranıyor.

Çerkeş'de Çerkeş haber bültenini satan İGD şube başkanı tutuklandı, yazı işleri müdürü gözaltına alındı.

Adana'da Suphi Açık ve Soner Akar adlı İGD üyeleri üzerlerinde Güneşli Dünya ve Gençlik Dünyası dergilerinin paketleri bulunduğu için 3 gün işkenceden geçirildiler. Irzlarına geçirilmek-

TÜRKİYE SOSYALİST

nız çocukluk etmiş olursunuz ki, buna karşı amansızca savaşım vermek gereklidir. Evet, parti yöneticileri, parti kadroları yetiştirmek çok güç bir iştir. Ve bu alanda ancak, sürekli çalışmayla, sürekli savaşım ve partilerimizin doğru, komünistçe bir kadro seçimiyle başarı sağlanabilir. Bu iş şimdi sizin Komünist Partiniz çok önemli, ~~hattâ~~ için de ~~günümüzün~~ hattâ çözüm getirici bir iştir diyebilirim. Bu arada , duyguların seline kapılmaktan kaçının, akıllı davranın, devrimin sizin ülkenizde de başarısını sağlamak için geceli gündüzlü hazırlanın."

Kendisine, bu değerli ve bilgece öğütlerinden dolayı bütün içtenliğimle teşekkür ettim. Beni bekleme odasına kadar geçirdi, elimi iki eli içine aldı ve ~~ayrık~~ son olarak şunları söyledi : " Partinize ve Size en güzel başarılar dilerim. Partinizin ve Bulgar halkının , Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'mizin sadık dostları olduğundan hiç kuşumuz yok. Şu sırada büyük güçlüklerle karşı karşıya bulunuyoruz ve bugünlerde yiyecek maddelerini vergilendirme sorununu inceliyoruz. Partimiz ve Sovyet hükümeti, bütün bu güçlükleri başarı ile yenecektir. Bundan hiç kuşkuruz yok."

G. Dimitrov

6. Faşizme ve Hitler Almanyası'na karşı savaşım verdikleri için kovuşturulan tüm sivil ve askersel kişiler derhal serbest bırakılmalıdır.

7. Halkın politik örgütleri ve özellikle basın özgürlüğü ile toplantı ve örgütlenme özgürlüğü yeniden sağlanmalı; bütün Anayasaya aykırı, halk düşmanı ve faşist yasalar kaldırılmalıdır.

8. Ordu, faşist ve kralcı kılığın elinden kurtarılmalı, halk düşmanı amaçlar uğrunda kullanılmasını önleyici kesin önlemler alınmalıdır. Subaylar, assubaylar ve askerlere eşit haklı yurttaşlar hakları sağlanmalıdır.

9. "Brannik", "Ratnikler Birliği" ve "Legion" tipinden faşist örgütler kapatılmalıdır.

Faşist kaatil ve caniler zararsız hale getirilmeli ve bunların örnek olacak biçimde cezalandırılmaları için önlemler alınmalıdır.

10. Halk zenginlikleriyle halk emeğinin yabancılardan talanından korunmalı, Bulgaristan'ın özgür ve bağımsız bir ülke olarak ekonomik gelişmesi için gerekli koşullar yaratılmalıdır.

11. Halkın geçimi, işi, kazancı, şehir ve köy emekçilerinin insanca yaşamı güvence altına alınmalıdır.

Kara koyu faşist serikliği
12. Faşist ortaçağ zihniyeti, başka ırklara

ya yanlısı politikaya karşı savaştıkları için zindanlarda ve toplama kamplarında yürütülmekte olan sivil ve asker binlerce yurtseverin serbest bırakılmasını, ordudan atılan yurtsever subaylara haklarının geri verilmesini, Bulgar yiyecek ve hammaddelerinin "Almanya"ya gönderilmesinin durdurulmasını, bu yiyeceklerle ve hammaddelerle halkın ve ordunun gereksinimlerinin karşılanmasını, bütün güçlerini yurt savunmasına verebilmesi için halka demokratik özgürlüklerin sağlanmasını gerektirmektedir.

Bulgaristan'ın gerçek iç ve dış ulusal politikası yalnız bu yoldan sağlanabilir. Bu politikayla Bulgar yönetici çevrelerinin politikası arasında yerden göğe kadar fark vardır. Bunlar, birbirlerinin tam tersi ve su ile ateş gibi birbirlerini dışlayan politikalarıdır.

Halkın artan memnuniyetsizliğini yumuşatmaya ve yandaşları arasındaki kaygı ve şaşkınlığı gidermeye çalışan Bulgar yönetici çevreleri, bir başka manevraya daha başvurumaktadırlar. Aralarında fiskosla şöyle konuşuyor bunlar: "Almanya'ya öylesine sıkı sıkıya bağlanmışız ki, kolumuzu kıpırdatacak halimiz yok. Başka bir politika güdemeyiz artık. Almanya'ya kafa tutmaya kalkışırsak halimiz dumandır. Almanya

ile bağışıklığımızı bozmak için küçük bir davranışta bulun-
sak İtalya'nın akıbetine uğrarız. Bulgaristan bir savaş ve yıka-
m ^{fa} ^{gider.} alınma döner ~~Allah~~. Onun için, en iyisi savaşın son
sastini bekleyelim. Ondan sonrası Allah kerim."

İtalya'nın durumuna gelince : Bu memleket,
Almanya ile bağlarını kestiği için değil, çok geç kestiği için
savaş alanına döndü. İtalya savaş alanına döndü, çünkü, Musoli'nin
politikası orduyu tamamiyle yozlaştırdı, Alman komutanlığı-
nın İtalyan silâhlı kuvvetlerini daran peran etmesine, Bir kıs-
mını Kuzey Afrika'ya, bir kesimini ^B/alkanlara, bir kısmını da
Sovyet -Alman cephesine göndererek bölük pörçük etmesine

neden oldu. Bundan dolayı da, İtalya Hitlerci savaştan ~~çıkmaz~~
çıkınca, Almanlar, Orta ve Kuzey İtalya'yı göreceli küçük bir
kuvvetle ele geçirdiler ve bu memleketi bir savaş alanına dö-
nüştürdüler. Bilindiği üzere Almanlar, Türkiye sınırına, Tra-

ya, Yunanistan ve ^Yugoslavya'ya yeni yeni Bulgar askeri birlik-
leri gönderilmesini istiyor ve bu suretle, Bulgar Ordusuna da

aynı politikayı uygulamaya çalışıyorlar. Almanların bu istekleri-
ne uyanlar vatan hainleridir ve Bulgaristan'ı büyük bir felâkete
sürüklemeye hazırlanıyorlar.

Bulgaristan'ın Almanya'dan kopması olanak-

sızmış, başka bir politika güdülemezmiş. Yalan! Herkes de bili-
yor ki, Bulgar halkının büyük çoğunluğu Almanya'ya karşıdır.
Memleket, yıpranmış bir orduya sahiptir. Ve bu ordu, halkın
desteği ile, memleketteki Alman silâhlı kuvvetleriyle başa çık-
cak güctedir. Bundan başka, Bulgaristan, Batıdan, yeni Yugoslav-
ya'nın Halk Kurtuluş Ordusunun en aktif destekçi dayanışması ve
desteğine güvenebilir, Güneyde de Yunanlılar da zaten Alman iş-
galci ve istilâcılarına karşı savaşmaktadırlar.

Bu durumu da göz önünde bulundurmak gerekir :
Alman ordusunun büyük kesimi Sovyet - Alman cephesindedir ve
yenilgiden yenilgiye uğramaktadır, bağlaşıklar da Avrupa'ya çı-
karma yapmak için yoğun bir hazırlık içindedirler. Böylece, Doğu-
dan , Batıdan, Güneyden, karadan, havadan ve denizden ezici
darbeler altında olan Hitler Almanyası, bu koşullarda, Balkanlara
yeni silâhlı kuvvetler gönderme olanaklarına sahip değildir.

Gidişata doğru bir açıdan bakma yetisine sahip olanlar şu
durumu açıkça görüyorlur: Yukarıda sözünü ettiğimiz kanıtlar,
Bulgaristan'ın Almanya ile bağlaşıklığını bozması, Hitlerci
kamptan ayrılmasına ve bu suretle şu anda ülkede keskinleşen
derin bunalımın Bulgar halkının çıkarlarına, özgürlük ve bağım-
sızlığının yararına çözümü için bütün reel olanakları sağ-

lamaktadır.

Bu reel olanakları, yalnız, umutsuzlar, kera-
cahiller ve vicdanlarını yabancı işgalcilere satmış olanlar
yadsıyabilirler.

Bulgaristan, ^{şu} son dakikada, ^{yani} Almanya'nın tes-
lim bayrağını çekeceği sırada, dış politika çarkını bağlaşı-
kların dümen suyuna çevirerek onların desteğini kazanacağını
sanmak, budalalıktan başka bir şey değildir. Hayır! O zaman iş

işten geçiş olacaktır. Bu durumda kimseden destek bulamayacaktır.
Ve Bulgaristan, Almanya'nın açtığı haydutluk savaşına ve ağır
suçlarına ortak oluşunun bütün cezalarını çekecektir. Bulgaristan,
Almanya ile bağlaşıklığını şimdi, yani onun tam bozguna uğratılma-
sından önce keserse ve gücünün yettiği kadar bu bozguna katkıda
bulunursa, kendisini tehdit eden ulusal felâketten kurtulabilir
ve savaştan sonra özgürlükçü halkların saflarında yaraşık bir
yer alabilir.

Almanya yanlış politikası, Bulgaristan'ı ağır
bir bunalıma ve uçuşunun kenarına kadar sürüklemiştir. Bu poli-
tikanın iflâs ettiği apaçık görülmektedir. Ne gariptir ki, Bul-
garistan'ın sözümleri ona devlet adamları, ^{memleketi,} zorla, Alman
ların yardımı ile bu dış politika yolunda yürütmeye çabalamakt-
adırlar. Kendilerinden politik bir uzak görüşlülük beklenmez-
se de bunlar, Almanya yanlış politikasının geleceği olmadığını

sağlıklı, öz ekonomimizi 188 - 1918 - 1921 oluşturmamız,
~~Ekonomimizi~~ *188 - 1918 - 1921* sağlığa kavuşturmalı, yaşama gücüne sahip kendi
sanayimizi ve bu arada ağır sanayimizi kurmalıyız. Madenleri-
mizi işleyecek yüksek fırınlar, otomobil, lokomotif ve makina
üretecek fabrikalarımızı yaratmalıyız. Memleketimizde zengin do-
ğal kaynaklar var. Bulgaristan'da bitmez tükenmez yeraltı zengin-
likleri *var* ~~bulunuyor~~. Vatan Cephesi Bulgaristan'ının başta gelen
ödevlerinden biri de bu zenginlikleri araştırıp ortaya çıkarmak
ve işlemektir. Bu alanda Sovyetler Birliği'nin yardım ve desteği-
ne güvenebiliriz. Şunu hiçbir zaman unutmamalıyız ki, kendi eko-
nomik gücümüz, politik ve ulusal bağımsızlığımızın *sağlamamız* gerekli koşul-
larından biridir.

e
Kooperatiflerin Bulgaristan'ın ekonomik yaşa-

mına katılmaları ve bu yaşamdaki rolü sorunu : Kooperatif, geniş

halk yığınlarının örgütüdür. Bundan dolayı iç ekonomik kuruculukta
önemli bir rol oynamalıdır. Zira kooperatiflerin halkın ekonomik
ve kültürel çıkarları alanındaki öneminin, Vatan Cephesinin Bul-
garistan'ın toplumsal-politik hayatındaki önemi ölçüsünde büyük ~~ön~~
olması gerektiği söylenebilir.

dir. Kooperatif, ekonomik, ve sosyal yaşamın bütün en önemli alan-
larına, üretime, gerekli malların halka ulaştırılmasına, konut
yapımına, kredi işlerine, hamam, fırın vb.lerini yaparak halkın
günlük yaşamının iyileştirilmesine katılmalıdır. Bu işleri ger-

ları arasındaki bozuk ahlâklı her türlü elemene, mevki peşinde koşanlara, rahat bir koltuk kapmak için çalıģanlara, bulundukları mevkiden yararlanarak kendilerine çıkar sağlayanlara, halkı yabancılaştıranlara, halka tepeden bakanlara, ne oldum delisi olanlara ve bürokratiizme karşı ęetin bir savaşın yürütme gerekliliğine ilişkin bir madde eklenmelidir. Çünkü bütün bu belirtiler, partinin savaşın gücünü ^{sarsmak} yozlaştırmak ve partiyi halkın gözünden düşürmek amacını güden faşist düşmanın aramıza sokulmasını sağlayan en olverişli kapılardır. Plenumun, bu sorunu, somut örneklerden de yararlanarak, büyük bir ciddiyetle incelemesini ısrarla rica ediyorum. Öyle ki, geğmişteki hizmetleri ve bugünkü mevkileri ne olursa olsun bütün partili arkadaşlarımız henüz

zamanı iken akıllarını başlarına toplamalı, kendilerine bir çeki düzen vermeli ve partinin iktidara katıldığı hallerde kaçınılmaz olarak ortaya çıkan tatlı vaatlere hiç bir zaman ~~xx~~ kapılmamalıdır,

Ded

G.Dimitirov, mektuplar, sayfa 420-421.

düşmanları, Vatan Cephesinin savaşımı birliğini , ~~bazen gizli,~~
~~bazen açıkça,~~ olanca kin ve ^{gazapları} ~~gayretleri~~ ile ve alçakla yıkmaya
çabalamakta, onun hükümetini gözden düşürmek için ellerinden ge-
leni yapmaktadırlar. Bu durum karşısında , türlü türlü maskeler
altında eylemde bulunan bu düşmana ve onun ajanlarına karşı bü-
tün halkça uyanıklığımızı son derecede artırmalıyız. ^{bu} Halkımızın
gücü ve geleceği onun savaşımı ve yurtseverlik birliğindedir
ve bu birlik şimdi Vatan Cephesinde odaklanmıştır.

Her gerçek Bulgar yurtseveri Vatan Cephesi saflarında yer
almasın, bütün güçleri ve yetenekleriyle onun sağlanmasına
yardım etmesin, birliğini gözbebekleri gibi korumasın olamaz.
Menfur faşizmin, büyük Bulgar şovenistlerinin, insanlık düşmanla-
rının, halk ^hainlerinin ve faşist ajanların yeni ve demokratik
Bulgaristan'da yeri yoktur.

Halkımızın elde ettiği söz götürmez kazanımları pekiştir-
mek ve yürüdüğü yolda daha da karşılaşacağı bütün güçlükleri
başarı ile ortadan kaldırmak için, hükümet, Vatan Cephesinin Ulu-
sal Komitesi ve aynı zamanda, yerel iktidar organları ile Vatan
Cephesi komiteleri, aralarında çok sıkı ve uyumlu işbirliği yap-
malı, ^{bütün güçlerini} ~~halkın ve onun yaratıcı girişimlerini~~ ^{ve enerjisini} seferber etmeli, yeni

Bulgaristan'ın eşit haklı kurucuları olarak tüm erkek ve kadın-
^{oğlan ve kızları} ları, memleketin bütün doğal kaynaklarına, ülkemizin

BÜYÜK ÖĞRETMEN VE ÖNDER

-Bizim unutulmaz Dede'miz - Dimitar Blagoev,

Bulgaristan'da Marksizmin ve işçi sosyalist hareketinin temelini atan, partimizi kuran adamdır. "nun bu alandaki tarihsel hizmetleri pek büyüktür. Daha Rusya'da üniversite öğrencisiyken bir devrimci olarak gelişen ve orada ^{1884'te} ilk sosyal demokratlar grupunu kuran genç Dimitar Blagoev, 1885'te Rusya'dan kovulmuş ve içi, henüz oluşma halinde bulunan işçi sınıfını aydınlatma ve örgütlenme ~~niteliği~~, bilimsel sosyalizmi yayma tutkusu ile dopdolu, Bulgaristan'a dönmüştür. "emleketimiz, o zamanlar, son derecede geri koşullar içinde yüzen bir küçük mülkiyet sahipleri ülkesiydi. Coşkun bir enerji ile dolup tağan Dimitar Blagoev azimle, yılmayan bir dirençle işçi hareketinin yolunu açıp aydınlatıyor ve o dönemin ideolojik ve politik kaosunun Sıtila ve Haribda'sı arasında işçi sınıfının gemisini ustalıkla yönetiyordu.

x) Söz konusu grup, 1883 yılında kuruldu (redaktörün notu).

parti başarı ile gelişti, "dar sosyalistliğin" kusur ve zayıflıklarını yene yene, önemli ~~başarı~~ ^{başarı} içsel sarsıntı geçirilmeden ve halkımızın yararına olarak, Marksist-ⁱⁿeninist bir partiye dönüştü. Partimiz, uzun yıllar süren korkunç faşist terörüne ve geçir-

diği ağır yenilgilere karşın, her yenilgiden sonra kendini tezelden toparlayıp daha güçlü oluyor, birlik ve savaşım yeteneğini pekiştiriyordu. Şimdi ise, yeni Bulgaristan hükümetin önemli bir politik etkenine dönüşmüştür. Bütün bunları biz ve halkımız, herşeyden önce Dimitar Blagoev'e borçluyuz. Partimiz, onun bilgeli yönetimi altında, açık programlı, açık politikalı, bilinçli, çelik disiplinli, birleşik bir parti olarak gelişti ve büyüdü.

Dimitar Blagoev, on yıllarca, en yakın iş arkadaşlarının - Georgi Kirkov ve Gavril Georgiev'in de yardımcıları ile, işçi sınıfına ve halka sadık, sağlam kxx kadrolar yetiştirdi, onlara babaca özen gösterdi. Bizler, onun öğrencileri, böylesine değerli, böylesine büyük bir öğretmen tarafından yetiştirilmenin övünce içindeyiz. Dimitar Blagoev, büyük bir teorisyendi, işçi hareketinin en usta x propagandisti ve ^{olize guler} dirençli örgütçüsüydu ve bütün bu nitelikleri kişiliğinde kaynaştırmıştı. İlkelere sıkı sıkıya bağlılığı ile seçiliyordu, çalışmalarında kişisel çıkar sağlamaya ve ^{duygusallığa} ~~keyfi devranışlara~~

Cephesi saflarında önemli, birleştirici bir rol oynamakla görevlendirilmiştir. Bu rol, partimize büyük sorumluluklar yüklemektedir. Bizden, parti ve devlet sorunlarının çözümünde ~~uygun~~ ^{akılcı} ve gerçekçi bir yaklaşım istenmektedir. Biz, her zaman, geri kalmadan, fakat ilerleyişimizde acele ^{de} etmeden, her aşamanın gerçek koşullarını ve memleketteki sosyal ~~güçler~~ güçlerin gerçek oranını göz önünde bulundurmak zorundayız. Bizden, Vatan Cephesinin ana sorunlarında, halkın köklü çıkarlarına ilişkin ana sorunlarda ilkelere sıkı sıkıya bağlılık ve azimli davranış istenmektedir. Buna koşut olarak, Vatan Cephesi partileri arasında ikincil sorunlarda ortaya çıkan uyuşmazlıkları sabırla ve bütün yanlarını inceleyerek ortadan kaldırmamız istenmektedir. Biz, Vatan Cephesindeki bağlaşıklarımız Vatan Cephesinin genel anti-faşist ve demokratik doğrultusuna ters düşmedikçe, onların kendilerine özgü mantalitelerini, ruh hallerini ve görüşlerini anlayış-

le karşılamak zorundayız. Öte yandan bağlaşıklarımız da kesinlikle şunu anlamalıdır: Partilerinde daha fazla komünist düşmanların, Vatan Cephesi bölücülerinin yuvalanmalarına tahammül edemezler. Bir yanında Allaha dua etmek, öteki yanında şeytana tapmak olmaz. Bir gözünle sağa, öbür gözünle sola bakmak olmaz. Sözde Vatan Cephesi'nin Programını kabul etmek, özde bu programın gerçekleştirilmesini engellemek olmaz.

UNUTULMAZ USTAMIZ
GEORGI KIRKOV

Georgi Kirkov - hepimiz kendisine "Usta" diye hitap ediyorduk - ,partimizin kuruluşu ve geliştirilmesinde Blagoev'in en yakın çalışma arkadaşıydı. Her ikisi arasındaki savaşım ve yaratıcılık dostluğu, parti tarihinin en ilginç olgularından biriydi.

Kirkov, büyük bir Marksist kültüre sahipti, bundan başka seğkin bir hatip ve politik ajitatördü. Etkin ve inandırıcı konuşmaları ile yığınları esinlendiriyor, coşturuyordu. Kendisinden sonra gelenlerin hiçbiri bu işi onun çapında becerememiştir. Kirkov'un ajitatörlük yeteneği ve bitmez tüken - er"i safla mez enerjisi, partimizin 1903 yılında "geniş sosyalistler"den koşulları ayrılmasından sonra, partimiz için o ağır günlerde, ülkemizin ol açmak ufak burjuva koşullarında, Marksizmin oportünistçe çarpıtılması na karşı çok çetin savaşım yürüterek, erkin proleter partisi - karşı çok olarak kendi yolunu açması gerektiği, o günlerde olağanüstü büyük böyle büyük bir rol oynadı.

Birliğini ^{m de} sekreteriydi. zamanlar, işçi Kulübünün küçük bir odasında Sendika Komitesinin kayıt memuru olarak onunla birlikte çalışma mutluluğuna kavuşmuştum. Bu birlikte çalışmanın, benim bir parti eylemcisi olarak gelişmemde, kuşkusuz, büyük etkisi ^{müşdü} oldu. 1906'da, Kirkov'un önerisiyle, Sendikalar Birliği sekreterliğine, onun yerine seçildim; 1909'da da, yine onun önerisiyle, kalkamayacak derecede hastalanan Gavril Georgiev'in yerine ^{parti} Merkez Komitesi üyesi oldum.

Kirkov'un diğer bir belirgin niteliği de, ilkelere sınıksız bağlılığı idi. ^K Küçük büyük parti sorunlarının çözümünde onun, kişisel sempati ya da antipatilere kapılarak ilkelere ayrıldığına hiç bir zaman tanık olmadım.

^K Kirkov, partimizin, herkesçe kabul edilmiş taktisyeni idi. Taktik sorunlarında genellikle ~~o ne derse o olurdu.~~ onun söz ^{afır} ^{başvurdu} yordu.

Tabii, bütün partimiz gibi Kirkov'umuz da, Marksizmi dogmatik olarak benimsemiş darcılığın kusurları ve zayıflıklarını taşıyordu kendinde.

Ne var ki, o, bunları, Blagoev 'le birlikte çok iyi anlamış ve partimizin yaratıcı Marksizm mevzilerinde yer almasına ve Marksizm-leninizmle silâhlanmasına büyük yardımlarda bulunmuş-

dır. Genç parti kuşaklarımız hem büyük öğretmenlerimiz Marks, Engels ve Lenin'den, ^mhek devlerimizi olan Blagov Dede ile Kirkov ustadan öğrendiklerini ne denli iyi kaynaştırırlarsa, ~~rımlarsa~~, ⁿşanlı partimizin davasına derecede ~~den~~ büyük yarar sağlayacaklar, yeni, demokratik ve gelişen Bulgaristan'ın kuruluşunda halkımıza o ^{denli} derecede ~~den~~ büyük başarı ile hizmet edeceklerdir.

"Savremennik" dergisi, sayı 15 - 16,
15 Ağustos 1945.

Bütün Yapıtları, cilt 11, sayfa 237 - 239 .

güçlerini birleştirmek için büyük çabalar harcadı. Öte yandan, Çiftçi Birliğindeki anti-faşist çalışmalar da, 9 Haziran faşist darbesinin ve 1923-1944 ayaklanması yenilgisinin öncelikle şu nedenle yitirildikten sonra geldiğini artık açıkça anlamaya başlanıyordu : İşçilerle köylüler arasında bir bağlantı yoktu.

Çiftçi Birliği yönetim kurulunun, Komünist Partisi'ne karşı takındığı tavır dostça değil, düşmancaydı. Ve onlar, geçmişte meydana verilen bu yanlışlıkları düzeltmek için harekete geçtiler, komünistlere kardeşçe el uzattılar. Orduda ve aydınlar arasında da, ağır ağır da olsa, anti-faşist doğrultuya doğru bir yönelim başladı. Geçmişin acı deneylerinden ders alan gerçek Bulgar yurtseverler idi böylece, işçi sınıfının, köylülerin, ordunun ve halk aydınlarının öncü güçlerini birleştirmek üzere Eylül Ayaklanması'nın önemli ibret derslerinden yararlanmayı bildiler. Kurtarıcı Vatan Cephesi uzun bir çalışma ve savaşım sürecinde böyle kuruldu, şanlı başkaldırı hareketi böyle yaygınlaştırıldı ve anti-faşist halk ayaklanmasının Dokuz Eylül 1944'te faşizme karşı kazandığı tarihsel utku, Alman ordularını bozguna uğrata uğrata ilerleyen kardeş Kızıl Ordunun desteğiyle böyle sağlandı.

1923 yılında can veren Eylül savaşçılarının parlak anıları önünde saygıyla eğilmekte olduğumuz şu sırada, günümüzde de tüm geçerliğini koruyan bu büyük dersleri anımsamalı ve hiçbir zaman unutmamalıyız.

-251-

Kahramanlıklarla dolu Eylül Ayaklanmasıyla partimiz, tüm emekçi Bulgaristan halkı, hepimiz çok haklı olarak övünmekteyiz. Eylül Ayaklanması'nın yirmi ikinci yıldönümünü ona yaraşır bir biçimde kutlamalıyız. Bu gerçek kutlama, günümüzde bütün gerçek halkçı demokratik güçleri, ilerici güçleri, halkın yurtseverlik birliğini bölmek için çalışanlara, bu birliğin sağlam omurgası olan işçi ve köylü bağlaşıklığının düşmanlarına, kahrolası faşist geçmişi geri getirmek için kapıları yeniden açmaya yeltenen herkese karşı savaşım yü-

rütme amacı ile seferber etmek anlamına gelmektedir. Bu gerçek kutlama, yine Dokuz Eylül 1944 davasını, yani ulusal bağımsızlığı ve devlet egemenliği güvence altına alınmış özgür, demokratik ve güçlü Bulgaristan'ın kurulması davasını utku ile sonuna kadar götürmek için ulusun bütün sağlam güçlerini seferber etmek anlamına gelmektedir.

Eylül 1945.

G. Dimitrov

"Rabotnicesko Delo"
22 Eylül 1945
Bütün yapıtları,

,sayı 313,

cilt 11, sayfa 251 -254

mama ve mücadeleye harcamama izin verilmesini istedim. Gelen resmi yanıtta, "Georgi Dimitrov, Bulgaristan vatandaşı değildir!" deniyordu. (Salonda "rezalet" s e s l e r i) Aziz yurttaşlarım, o günün koşullarında bu yanıt, benim ve Bulgar sanık ortaklarımın, daha sonraki yıllarda milyonlarca insanın canına kıymış olan ~~o~~ ^m o ayı Göering'in ve o aynı Hitler'in canavar pençelerinde kalmamız anlamına geliyordu.

Nikola Muşanov ve onun o zamanki içişleri bakanı Girginov, şimdi demokrasi istemiz diye bağır bağır bağırıyorlar ve Bulgar halkının onurunu elinden geldiğince savunmuş olan bir Bulgaristan yurttaşına, bir Bulgara öz yurdunun kapılarını kapattıklarını, bu yüzkızartıcı ^{olguyu} unutturmaya çalışıyorlar.

Utsak halkların kurtarıcısı Moskova olmasaydı, Büyük Yurt Sava-
German - Japonya ve İtalya'da kurulanlar ^{halkın}
şında Sovyetler Birliği'ni utkuya ulaştıran, birçok ^{halka} ve

bu arada bizim halkımızın yardımına koşan Sovyet hükümeti olmasaydı (coşkulu alkışlar) , bugün coşku ile alkışlamakta ol-

duğunuz Georgi ^Dimitrov'un nur içinde yatması için belki de ^{bu anda} ☒
fatiha okuyacaktınız. (Alkışlar.) Bu olguyu sizlere şundan

dolayı anımsatıyorum : Uçaktan yurdumun topraklarına ayak bastı-
tığım gün , ilk işim, Bulgar gazetelerine ^{her} göz gezdirmek oldu.

Yeşil renkli "Zemedeľsko Zname" (Çiftçi Bayrağı) gazetesini ,

birlerine düşmanca davranıyorlardı, birbirleriyle tepişiyorlardı, bazı ilkesel sorunlarda şimdi de aralarında ayrımlar var. Fakat bunlar yurtsever partilerdir ve ortak bir platform üzerinde birleşmişlerdir. Belediye başkanlıkları, il ve ilçe yöneticileri ve benzeri konulardaki uyuşmazlıklar onların iç uyuşmazlıklarıdır ve bunları, halkın güven ve desteğine, işçilerin, köylülerin ve yurtsever tüccarlarla sanayicilerin güven ve deste-

ğine dayanarak, kendi aralarında çözeceklerdir. Bu gibi uyuşmazlıkların çözümü her zaman kolay olmuyor. Peki sizler bana herşeyin pürüzsüz gittiği bir aile gösterin. Gelip geçici uyuşmazlıklar her iyi ailede görülebilir.

Vatan Cephesinde beş parti var. Bunlar, aralarında tartışabilirler ve tartışmaktadırlar, aralarında uyuşmazlıklar olabilir, netekim olmaktadır. Ne var ki, bu tartışmalar, bu uyuşmazlıklar ortadan kalkmaktadır. Çünkü, Vatan Cephesi içindeki beş parti, tüm Bulgaristan halkının, Bulgar ulusunun, Bulgar yurdunun ortak çıkarlarını kendilerine hareket noktası yapmışlardır. Tüm tartışmalı sorunları eninde sonuna bir çözüme bağlayan da işte budur.

Vatan Cephesi partileri, olumlu bir platform üzerinde, yapıcı bir programın etrafında, yaratıcı çalışmalar temelinde birleşmişlerdir. Bir de muhalefet arasındaki birliğin temelini bakın. Bunlar arasında bir birleşme varsa, bu, halkın